

JUTRO

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Prešer-
nova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842; Praha číslo 78.180;
Wien št. 105.241.

Kraljeva rodbina na Bledu

Navdušeno pozdravljena od prebivalstva je prispela
v nedeljo na Bled Nj. Vel. kraljica s kraljiči

Bled, 2. junija. M. Bled je včeraj zo-
pet sprejel v svojo sredo svoje vsako-
letne visoke goste, rodbino Nj. Vel. kra-
lja. Sinoči je namreč prispela s dvor-
nim vlakom iz Splita na Bled Nj. Vel.
kraljica Marija s prestolonaslednikom
Petrom in princema Tomislavom in An-
drejem.

K sprejemu visokih gostov so se
zbrali na kolodvoru v Lescah predstavi-
niki oblasti z ministrom brez portfelja
dr. Ivanom Sveglom na čelu. Navzoči
so bili dalje radovljški sreski poglavar
dr. Tekavčič, leški župan Azman, blejski
župan Rus, učiteljsko na čelu šol-
ske mladine in duhovščina poleg števil-
nega domačega prebivalstva in mnogo-
brojnih letoviščarjev z Bleda, ki so pri-
hiteli na kolodvor v Lesce, da pozdravi-
jo kraljevske goste. S kolodvorskega
poslopja je plapolala v pozdrav mogoča
državna zastava.

Ko je vlak privozil na postajo, so za-
orili živio-klici in mladina je z zastavica-
mi burno pozdravljala in vzklikala zla-
sti, ko so drug za drugim izstopili prin-
ci. Nj. Vel. kraljica se je s princem in s
spremljavo podala najprej v novo-
zgrajeno dvorno čakalnico, kjer jo je
pozdravil minister Svegl in ji nato
predstavil ostale predstavnike, ki jih je
kraljica deloma že poznala. Po kratkem
razgovoru se je kraljevska rodbina med
živahnimi ovacijami publike in mladine
odpeljala z avtomobili na Bled v kra-
jevski Suvobor, kjer je bilo že deli ča-
sa vse pripravljeno za njevo bivanje.

Tudi na potu in na Bledu je občin-
stvo spoznalo Nj. Vel. kraljico in prince
ter jih navdušeno pozdravljalo.

Minister dr. Svegl se je sinoči z br-
zovlakom vrnil preko Zagreba v Beo-
grad.

Nemška vlada pripravlja redukcijo uradništva

Obsežne mere za splošno štednjo — Znižanje števila dr-
žavnih in deželnih poslancev — Odpor socialistov

Berlin, 2. junija. d. Prihodnje dni bo
izdal državni finančni minister dr. Mol-
denhauer odredbo o merah za splošno
štednjo v državnih uradih in podjetjih.
Odkolj bo zelo dalekosežen ter bo mor-
da zavoljo njega tudi potrebna revizija
ustave.

Med drugim bo odredba vsebovala
redukcijo številnih državnih uradov,
desetodstotno redukcijo vsega uradni-
štva, znižanje števila državnih in de-
želnih poslancev ter obsežne mere za
poenostavitev državne in deželne

uprave.
Zaradi predložitve tega načrta vlada
v nemških političnih krogih velika na-
petost ter je pričakovati, da bo zaradi
njih nastopila zelo kritična situacija v
parlamentu, kjer najavljajo socialisti,
da bodo z vsemi sredstvi onemogočili
vsak še tako prikrit napad proti pa-
rlamentarizmu, ki bi se pokazal v zni-
žanju števila poslancev. Vlada pa ima
za ta slučaj že baje podpisan ukaz o
razpustu zbornice in razpisu novih va-
litov.

Gandijevo pismo indijskemu podkralju

Gandi obžaluje spopade med policijo in nacijonalisti —
Napad na solno skladišče v Vadali

London, 2. junija s. Posebni poročevalci
»Daily Herald« poročajo iz Simle, da je
poslal Gandi iz zapora pismo podkralju
Irwinu, v katerem obžaluje nasilne inciden-
te, do katerih je prišlo po njegovi pobudi
za meščansko nepokorščino. Gandi odkla-
nja vsako odgovornost in zatrjuje, da so
njegovi pristajki trdno odločeni vztrajati v
pasivnem odporu. Razen formalnega potrdi-
la o prejemu pisma, Gandi naizbr ne bo
prejel odgovora, ker so oblastva sklenila,
da ne bodo pričela niti pismenih niti ustne-
nih pogajanj z indijskimi voditelji vse do-
tlej, dokler ne bo zahtevano na civilno
nepokorščino. Poročevalci pristavljajo, da je
naresničje v sporu to, da narašča ozor-
čenje proti Angležem in se postruile boi-
kot angleškega blaga.

Bombaj, 2. junija s. Včerajšnji napad
Gandijevih pristajev na solno skladišče v

Vadali, tekoma katerega je bilo mnogo oseb
ranjenih, je bil zadnji v tej sezoni. Tudi
napadi na solno skladišče v Dharasnu so
bodo sredi tega meseca prenehali, ker so sol-
na skladišča v času, ko divja monzun,
sploh nedostopna. Sodišče je obsodilo na 3
mesece leče 72 prostovolcev, ki so sku-
šali napasti solno skladišče v Vadali.

Pariz, 2. junija AA. V petek 30. maja so
bili v Kesihalamu v Indiji krvavi izpadi,
ker so Indijci bojkotirali muslimanske tr-
govce. Devet muslimanov je bilo težko
ranjenih, eden pa ubit. Mudo ranjenih je
bilo tudi nekaj redarjev. Policija je prišla
60 izrednikov.

Policija je včeraj v Dharasnu razorožila
gruho 160 prostovolcev, ki so hoteli na-
pasti solno skladišče. Več prostovolcev je
bilo hudo ranjenih.

Schobrova vlada bo uvedla milico

Heimwehr se mora sprijazniti z dejstvom, da morejo bi-
ti oboroženi samo vojska, orožništvo in policija

Dunaj, 2. junija. d. V Knechteldu se
je vršil shod Kmečke zveze, ki se ga je
tudi udeležilo veliko število Heimweh-
rovcev. Ti so sprejeli notranjega mi-
nistra inž. Schumyja z burnimi protesti.
Nj. Vel. kraljica se je izjavila, da bo ta zakon sigurno
sprejet. Odpor proti temu zakonu je
razumljiv, vendar pa se bodo morali
vodilni krogi v Heimwehru sprijazniti z
mislijo, da je za trajno nemogoče ob-
stojati v eni državi dvema oboroženi-
ma vojskama. V Avstriji je prostora sa-
mo za vojsko in orožništvo in za niko-
gar drugega. Pač pa bo vlada v krat-
kem pristopila k organiziranju posebne
državne milice ter bo to izvedla na
način, ki bo zadovoljil povsem tudi ino-
zemstvo.

Kmečka zveza je prekinila svoje od-
nošaje z Heimwehrom, ker hoče ostati
zvesta ustavi in obstoječemu državne-
mu redu. Krščanski socialisti pa lažko
store, kar se jim polubi, ker bodo za
to tudi sami nosili vso odgovornost.

Leoben, 2. junija. Dr. Pirmer je
imel v Wartbergu velik govor in izjav-
ljal, da se je sedaj pričela prava borba
za končne cilje Heimwehra, katerega
program se mora izpeljati tudi proti
vladi. Borba Heimwehra v Av-
striji je borba za svobodo Evrope.

Heimwehr še vedno zahteva takšno
razorožitev marksistov. Zahtevati bomo
od merodajnih gospodov v vladi garan-
cijo, da se bo razorožitev izvršila tako,
kakor jo zahteva Heimwehr.

Dunaj, 2. junija. d. Včeraj se je vršil
širo Avstrije zopet niz bojnih pohodov

socialističnih in nacionalističnih bojnih or-
ganizacij. Pri tej priliki je prišlo do po-
novnih spopadov med člani obeh taborov,
ki so zahtevali svoje žrtve. V Ternitzu je
bil spopad posebno oster ter so Heim-
wehrovci tudi streljali. Več oseb je bilo
ranjenih, med njimi delavec Karel Voyerl
tako težko, da se bori s smrtjo. Med pre-
bivalstvom vlada veliko razburjenje ter se
upravičeno vprašuje zakaj vlada še vedno
ni izdala še najavljene prepovedi vseh
bojnih pohodov raznih organizacij, ki se
končajo redno s spopadi med Heimwehrom
in socialisti.

Ostavka švedske vlade

Stockholm, 2. jun. d. Lindmannovo mi-
niststvo je padlo. Vrženo je bilo pri gla-
sovanju o agrarni pomoči, in sicer je do-
bilo v prvi zbornici le 57 glasov proti 75
glasovom opozicije in v drugi zbornici le
95 napram 122 glasovom. S tem je bil
vladni zakonski predlog odklonjen. Vlada
je danes demisionirala. Kralj bo najbrže
povelil mandat za sestavo vlade šefu naj-
jačje opozicijske stranke socialistu Petru
Albinu Manssonu.

Dr. Dvořák izpuščen

Praga, 2. junija. g. Pisatelj in vojaški
zdravnik dr. Arnošt Dvořák, čigar afeta
zaradi oproščanja vojaških obveznikov pri
vojaških naborih je izzvala veliko pozor-
nost, je bil izpuščen na svobodo. Posto-
panje se bo nadaljevalo.

Preosnova kanadske vlade

Ottawa, 2. junija. d. Rekonstrukcija kanadske-
ga kabineta bo v kratkem izvršena. Imenovan bo
novi minister za pokojnine. Dosedanji minister
za ribarstvo King bo stopil v senat.

Komunistični nemiri v Indokini

Saigon, 2. junija. AA. Guverner Indokine je iz-
javil posebnemu poročevalcu pariškega »Matina«,
da so najnovejši nemiri, ki pa so bili omejenega
značaja, povzročili komunisti.

DO KONCA APRILA SE JE IZSELILO

PETNAJST TISOČ LJUDI

Izseljeniška statistika za prve štiri mesece — Nazadovanje izselje-
vanja v prekomorske dežele — Dravska banovina na tretjem mestu

Zagreb, 2. junija. AA. Po statistiki iz-
seljeniškega komisariata v Zagrebu se
je letos meseca aprila izselilo iz naše
kraljevine: v prekomorske države 1238
oseb, v evropske države pa 3517.
Skupno število izseljencev v prekomor-
ske države (5890) od 1. januarja do
konca aprila 1930 je za 268 ali za 4,5
odst. manjše, nego v istem času lani.

Največ izseljencev je iz savske bano-
vine, in sicer 501, slede dunavska bano-
vina 369, dravska 129, primorska 84,
zetska 74, varbarska 27, drinska 26
vrharska 11, moravska 6 in iz Beograda

11. Po poklicu je bilo 775 kmetovalcev,
119 kvalificiranih in 95 nekvalificiranih
delavcev, 80 pripadnikov prostih pokli-
cev in 169 rodbinskih članov, ki se ne
delajo. Največ izseljencev je odšlo v
Kanado, in sicer 539, v Argentino
320, v Združene države severnoameri-
ške 246, v Urugvaj 57, v Brazilijo 20,
v Avstralijo 16, v Chile 11 itd. Vnaprej
plačano vozno karto (prepaid ticket) je
imelo 291 oseb. Vzrok nazadovanja šte-
vila izseljencev je v slabi zaposlitvi v
prekomorskih državah.

Aprila meseca se je vrnilo iz preko-
morskih državah 483 (lani 633), od 1.

januarja do konca aprila 1930 pa 1328
(lani 1453).

V Nemčijo je aprila meseca odšlo 1854
oseb, v Francijo 1525 (s posredovanjem
»Societe generale d'Immigration 1265),
na Nizozemsko 51, v Belgijo 35, v Lu-
xemburg 19, v Češkoslovaško 19, v Švi-
co 11. Od 1. januarja do konca aprila
se je izselilo v evropske države 9032
oseb in sicer v Francijo 4588 (potom
zgoraj omenjene izseljeniške družbe
3517), v Nemčijo 2978, v Belgijo 1116,
v Holandijo 215, v Luxemburg 51, v
Češkoslovaško 37, v Švico 33 itd.

Beograjski proces

Včeraj so se nadaljevali pletodjeji obrambe — Govorilo
je sedem zagovornikov — Zanimanje za proces je skoraj
docela ponehalo

Beograd, 2. junija p. Zanimanje za beo-
grajski proces je sedaj, ko se nadaljujejo
govori obrambe, popolnoma popustilo. Ivo-
rana je skoro docela prazna. Govori odvet-
nikov se bodo nadaljevali še ves teden.
Kakor prejšnji, so tudi današnji govorniki
izpodbijali obtožnico in dokazovali, da sploh
ni bilo nikake organizacije in da se po-
smeznim obtožencem ne more ničesar kon-
kretnega dokazati. Danes so govorili zago-
vornik Ivana Štraka dr. Miko Ljubičić, za-
govornik Močnjaja dr. Ante Crvič, zagovornik
Pavla Margetića dr. Filip Markotić, za-
govornik Albina Gašparca dr. Filip Con-
drić in dr. Boriša Smoljan ter naposled
Pribežev zagovornik Dragiša Zdravković.

Dr. Miko Ljubičić je naglašal, da tekoma
vse svoje prakse še ni mel v rokah tako
nevdržljive obtožnice. Ničesar, kar navaja
obtožnica, ni dokazano, marveč vse slo-
ni samo na domnevanje in prijava policije.
Ivan Štraka je obtožen, da je napravil eks-
ploziva. Strokovnjaki so ugotovili, da so
bila nabavljena eksploziva absolutno ne-
spodobna za take atentate, kakor jih navaja
obtožnica. Slo je zgolj za demonstracijo
brez vsakega slabšega namena. Zato zahte-
va, naj sodišče njegovega klijenta oprosti.

Dr. Ante Crvič, ki zagovarja Močnjaja,
je branil svojega klijenta z ugotovitvijo, da
se s poldrugim kilogramom smotnika pač
ne dajo napraviti trije peklenjski stroji. Opi-
rajoč se na mnenje izvedencev je govornik
dokazoval, da ne more biti govora o pe-
klenjskih strojih, marveč samo o demonst-
rativnih detonacijah. Na podlagi dejstva, da
se obtoženci med seboj niso niti poznali,
dokazuje zagovornik, da ni mogla obstojati
nikakva tajna organizacija. Prav tako je dr.
Crvič izpodbijal obtožnico, ki dolži Moč-
njaja kot pisca pisma, ki so jih našli pri ne-
katerih obtožencih v zaporih. Tudi on za-
hteva za svojega klijenta popolno oprestit-
ev.

Zagovornik Ivana Veselića dr. Mileta Ob-
radović je dokazoval, da se obtožencem ne
more pripisati dejanja, ki jih navaja obtož-
nica. Ničesar ni dokazano iz obtoženci so

tekoma razprave pojasnili vse nejasnosti, ki
so prej obstajale. Veselić sploh ni bil nika-
dar na kakem sestanku, niti ni poznal osta-
lih soobtožencev. Z Bernardićem, ki ga ozna-
čuje obtožnica kot glavnega voditelja, pa
je bil Veselić že davno poprej sprti in sploh
nista govorila.

Dr. Filip Markotić je uvodoma obširno
dokazoval, da ni mogla obstojati nikakva te-
roristična organizacija. Obtoženci so se ve-
činoma spoznali šele na policiji, ko so bili
je aretirani. Pri Margetiću so našli samo-
kres, toda tega samokresa ni nosil zato, da
bi izvršil kakšne atentate, marveč zato, ker je
hotel izvršiti zaradi svojih družinskih raz-
mer samomor. Obsoditi bi ga bilo mogoče
le zaradi nedovoljenega nošenja orožja.

Po odmoru je povzel besedo zagovornik
Albina Gašparca dr. Filip Condrić, ki je do-
kazoval, da njegov klijent ni bil na nobe-
nem sestanku in tudi ni mogel biti član za-
rotniške organizacije. Obtožnica ga dolži,
da je postavil peklenjski stroj v poslopje
»Jugoštampe«. Dokazano pa je, da tam
sploh ni bilo nikakega peklenjskega stroja in
se zato tudi ne more zaradi tega nihče ob-
tožiti. Njegov govor je nato podprl tudi
odvetnik dr. Boriša Smoljan, ki se je bavil
predvsem z obtožbo zaradi razžaljenja ve-
ličanstva in dokazoval, da Gašparac ni iz-
rekel inkriminiranih besed.

Kot zadnji je govoril zagovornik obtože-
nega Pribežev dr. Dragiša Zdravković. Pou-
darjal je, da je njegov klijent iz dobre
rodbine in inteligentna človek, ki bi znal
vede drugače izvesti svoje načrte, če bi se
res bavil s takimi idejami. Očita se mu, da
je zasnoval demonstracijo proti Jugosloven-
ski akademski čitalnici. Ničesar pa ni doka-
zanega iz gotovo bi našel Pribežev lažko dru-
ga sredstva in pota, da bi izrazil svoj pro-
test. Očita se mu lahko samo to, da se je
res večkrat izrazil proti Jugoslovenski aka-
demski čitalnici, zaradi česar pa se nihče
ne more obsoditi.

Ob 13. je bila razprava zaključena in bo
dr. Zdravković še jutri nadaljeval svoj go-
vor.

Važna mednarodna konferenca dela

Otvorjena bo 10. junija v Ženevi — Na dnevnem redu je tudi pro-
učevanje delovnega časa v rudarskih podjetjih — Sestava naše dele-
gacije

Beograd, 2. junija AA. Dne 10. junija bo
v Ženevi otvoren 14. mednarodna konfe-
renca dela. Na konferenci bo našo državo
zastopala delegacija v kateri bodo zastop-
niki vlade, delodajalcev in delavstva. Vlada-
na delegata bosta: dr. Ilija Šumenković, naš
poslanik v Bernu, ki bo obenem šef naše
delegacije in Dušan Jeremić, načelnik od-
delka za socialno skrbstvo v ministruv
za socialno politiko in narodno zdravje,
namestnika in strokovna vodna delegata
pa Stepan Bosak, rudarski svetnik v Sara-
jevu in inž. Ferdinand Šinkovac, direktor
državnega rudnika v Zenici. Delodajalce
bodo zastopali dr. Cveto Grigorij, tajnik
centrale industrijskih korporacij in kot stro-

kovnjaka Marko Bauer, tajnik Saveza in-
dustrijev v Zagrebu, in dr. Adolff Golja,
tajnik Zveze industrijev v Ljubljani. Kot
delavski zastopnik bodo prisostvovali kon-
ferenci v Ženevi dr. Živko Topolnec, taj-
nik centralnega sekretariata delavskih
zbornic v Beogradu, a kot strokovnjaki
Vladimir Pfeifer, predsednik zveze zaseb-
nih nameščencev v Zagrebu, Filip Uratnik,
tajnik delavske zbornice v Ljubljani in Jo-
vo Jakšić, tajnik delavske zbornice v Sa-
rajevu.

Na dnevnem redu konference so pred-
vsem vprašanje prisilnega dela, delovni
čas privatnih nameščencev in delovni čas
v premovalni industriji.

Osamosvojitev poljske pravoslavne cerkve

Sklicanje prvega sabora poljske pravoslavne cerkve v Varšavi —
Velik pomen tega čina

Varšava, 2. junija. AA. Ob priliki litur-
gije v pravoslavni cerkvi v Varšavi je
poljski minister prosvete in ver CERVIN-
ski predal mitropolitu Dioniju Act, ki
ga je podpisal predsednik poljske repu-
blike Mošicki in v katerem se veli, da
je bil poslednji sabor pravoslavne cerk-
ve v Varšavi v Pinski 15. junija 1791
pod zaščito poljske republike. V aktu
se dalje izraža želja, da mitropolit kot
šef pravoslavne cerkve na Poljskem ter
sveti sinod in episkopi v soglasju s
predstavniki poljske vlade skličejo pri-

pravljajno skupščino in nato prvi sabor
pravoslavne avtokefalne cerkve na
Poljskem. V aktu ugotavlja predsednik
republike Mošicki na koncu, da sklica-
nje tega sabora, ki bo prvi v novi Polj-
ski, živo želi pravoslavna cerkev na
Poljskem ter je to tudi želja svetega
sinoda in episkopov ter vseh poljskih
državljanov pravoslavne vere. Sabor
bo v Varšavi. Ko je arhiepiskop Gro-
den Aleksej prečital akt predsednika
republike, je odslužil svečano službo
božjo.

Glavni dobitki razredne loterije

Beograd, 2. junija. p. Glavni dobitek,
ki je bil izrebran na današnjem zbe-
ranju državne razredne loterije, je padel
na srečko št. 49.428, razdeljeno na štiri
četrtine, od katerih je bila ena prodana
v Sloveniji, druga v Bosni, tretja v Za-
grebu, četrta v Srbiji.

Imenovanja v sodni službi

Beograd, 2. junija AA. Z ukazom Nj. Vel.
kralja so na predlog ministra pravde in po
lastni prošnji postavljali za sodnika kro-
žnega sodišča v Mariboru v I-4a Julij Koder,
starejša sreskega sodišča v Marenbergu;
za sodnika sreskega sodišča v Gornji
Radgoni v I-6 Andrej Levstik, sodnik v I-8
pri sreskem sodišču v Koziem;

za sodnika sreskega sodišča v Mokrono-
gu v I-6 Josip Černe, sodniški pripravnik
v I-8 pri deželnem sodišču v Ljubljani;
za sodnika sreskega sodišča v Koziem v
I-6 dr. Hinko Lučovnik, sodniški pripravnik
v I-8 pri deželnem sodišču v Ljubljani.

Po lastni prošnji sta premeščena kot so-
dnik k deželnemu sodišču v Ljubljani v I-4a
dr. Jurij Štampihar, sodnik krožnega so-
dišča v Celju, k krožnemu sodišču v Celju
v I-5 Anton Radej, sodnik deželnega sodišča
v Ljubljani, oba v dosedanjih skupinah in
kategorijah.

Grki v Beogradu

Beograd, 2. junija. p. Predstavniki gr-
ških gospodarskih krogov, ki se mude na
svoji turneji po Jugoslaviji že dva dni v
Beogradu, so si danes ogledali vsa važ-
nejša industrijska podjetja v Beogradu.
Ogledali so si tudi gradbeno delo pri pan-
čevskem mostu. Popoldne so prisostvovali
svečani seji obrtne zbornice, nato pa so si
ogledali Vajfertovo pivovarno, kjer jim je
bila prirejena zakuska. Zvečer jim je
beograjska borza priredila banket, na ka-
terem je pozdravil goste v imenu borze
njen predsednik dr. Milan Stojadinović.

Razprava proti Predavcu

Zagreb, 2. junija. n. Danes dopoldne se
je nadaljevala sodna razprava proti Josi-
pu Predavcu. Državni tožilec Ružić je v
svojem govoru vztrajal v celoti pri naved-
bah obtožnice, izjavljajoč, da mora sodi-
šče v tem primeru pozabiti, koga ima na
zatočni klopi. Za državnim tožilecem je
govoril dr. Radošević kot zastopnik zaseb-
nih udeležencev, oškodovanih denarnih za-
vadov. Analiziral je posamezne izpovedbe
obtožencev ter dokazoval da je bil Preda-
vec res odločen faktor v vseh institucijah
in da ga vsekakor zadene kazenska odgo-
vornost. Dr. Radošević se je tudi izjavil
proti predlogu državnega tožilca, naj se
Predavec sodi po starem kazenskem zaka-
niku, temveč je predlagal, naj se sodi že
po novem zakoniku. Ob 13. je bila razpra-
va prekinjena ter se bo nadaljevala jutri
zjutraj z govori braniteljev.

Sprememba pri sladkorni tvornici na Čukarici

Beograd, 2. junija. AA. Nj. Vel. kralj je
proglasil zakon o izpremembah in dopol-
nitvah čl. 50 zakona o proračunskih dva-
najstih za mesec december 1925 ter ja-
nuar, februar in marec 1926. Novi zakon
določa, da preide s 1. julijem sladkorna
tovarnica na Čukarici v sestav državnih po-
sestev. Tvornico upravlja minister financ
s pomočjo upravnega odbora iz petih do
8 članov, ki jih imenuje minister financ za
dve leti. Minister financ nadzira in kon-
trolira delo upravnega odbora s pomočjo
komisarja.

Pameten madžarski glas

Budimpešta, 2. junija p. Direktor lista
»A Reggel« Lazar je objavil v današnji šte-
vilki lista daljši članek o Briandovem
predlogu za osnovevanje evropske unije.
Glede na dosedanje stališče, ki ga je za-
vezala očiščena madžarska politika v tem
vprašanju, je ta članek zelo značilen, zla-
sti še zato, ker ima direktor Lazar na ma-
đarsko javno mnenje precejšen vpliv. V
članeku poziva Lazar madžarske državni-
ke, naj zapuste dosedanje pot, do kateri
so vodili madžarsko politiko, in naj kre-
nijo na pot zblizanja in čim tesnejšega so-
delovanja s sosednimi državami.

Madžari in Habsburžani

Svetovna vojna je pretresla milijone in milijone duš v njihovi globini, podlaga močne države kakor papirnate zgradbe, pometa politične sisteme s sto in stoletno tradicijo, toda bistvene miselnosti narodov ni mogla iz korena spremeniti. Tako se tudi Madžari v desetletjih niso hoteli sprijazniti z novo situacijo, ustvarjeno po mirovnih pogodbah. Nočejo se izzivati v dejstvo, da pomenja leto 1919 tudi za Srednjo Evropo pričetek nove dobe. Briandov evropski predlog so sprejeli s porožitimi komentarji in odgovorili nanj s pojačanjem propagande za povratek Habsburžanov ki bi pomenil bojno napoved mirnemu sožitju iz razvoja srednjeevropskih držav.

Oblika vladavine je sicer v načelu notranja zadeva vsake države, toda baš vprašanje povratka Habsburžanov na madžarski prestol je tako eminentno splošno evropskega značaja, da o njem ne morejo in ne smejo odločiti Madžari sami. Saj pri tem ne gre samo za to, kdo bo madžarski vladar; obnovitev krone sv. Stefana in povratek Habsburžanov sta za Madžare predvsem zunanje-političnega pomena. Pomenjata jim simbol nekdanje madžarske veličine in madžarskega gospodstva nad zaslužnimi slovanskimi narodi. Pomenjata jim revanžo in zopetno združitev pokrajin, ki so spadale k nekdanji Ogrski. Zato je jasno, da to vprašanje ni in ne more biti samo notranja zadeva današnje Madžarske.

Sam na sebi mal incident je postavil vprašanje Habsburžanov na Madžarskem zopet v ospredje evropskega zanimanja. Bivši nadvojvoda Albreht je obiskal v Belgiji svojega sorodnika Otona, sina zadnjega avstrijskega cesarja in ogrskega kralja Karla. Albreht, ki je vsa zdajnja leta veljal kot eden najresnejših kandidatov za madžarskega kralja, se je pri tem obisku odrek svojimi pretenzijam na prestol in priznal Otona za šefa habsburške rodbine. Oton je na ta način postal med Habsburžani edini pretendent na madžarski prestol.

Od detronizacije Habsburžanov na Madžarskem je minulo dobrih 10 let. V tem času se je v Evropi marsikaj spremenilo. Nesprotja med zmagovalci in premaganci svetovne vojne so se že

skoro docela zabrisala. Anglija se vedno bolj odpušča Evropi, v kateri se je zato začel zopet uveljavljati stari princip političnega ravnotežja med dvema taboroma. Ta dva tabora še nista jasno izkristalizirana, vse je še v vrenju in prelivanju. Briandov načrt kaže sicer novo pot, ki naj bi vso Evropo združila v enem samem taboru, vendar pa bi bilo preoptimistično računati na njegovo uresničenje že sedaj.

V taki dobi neustaljenosti prihajajo tudi male države, kakršna je Madžarska, do večje veljave. Zato ni čudno, da se je v Budimpešti porodilo upanje, da bi bilo morda v sedanjem času mogoče misliti na uresničenje starih načrtov restitucije in revanže. Službeni madžarski krogi sicer vedno znova izjavljajo, da niti vprašanje zasedbe prestola, niti vprašanje povratka Habsburžanov ni aktualno. Težko pa si je misliti, da bi madžarski legitimisti, ki pripadajo istim socialnim in gospodarskim krogom, kakor odločni madžarski državnik, vodili svojo akcijo brez sporazuma ali pa celo v direktnem nasprotstvu z vlado.

Re je Madžarska v mednarodnih pogodbah in po svoji ustavi vezana, da ne dovoli povratka Habsburžanov, toda Madžari računajo, da je ravno današnja konstelacija v Evropi ugodna za njihove načrte. Ali jih bodo poskušali izvesti res že letos, ko postane Oton na jesen po tradiciji habsburške rodbine polnoleten, je seveda sedaj še negotovo. Vskakor bodo madžarski legitimisti storili vse, da že do takrat pripravijo teren. Zgodilo naj bi se to na ta način, da bi obe madžarski zbornici na dan Otonove polnoletnosti razveljavili detronizacijski zakon. Ako bi se Oton še ne mogel vrniti, naj bi vodil kot njegov namestnik vladarske posle začasno palatin, ki bi se takoj umaknil, čim bi razmere dovolile nastop Otona samega.

Izvedba teh nakleпов bi pomenila za vso Evropo težko preizkušnjo. Zato je umevno, da narodi, ki jim je res na srce evropski mir, zelo pazno motrijo početja madžarske gospode. Nam samim pa ti dogodki znova spričujejo, kako ogromnega pomena je za nas in za vso Evropo Mala antanta, ki bo slej ko prej stala na braniku mira in rednega razvoja Srednje Evrope.

Mussolinijevi pogoji za Briandovo Evropo

Senzacionalni predlogi Mussolinijevega brata Arnalda

Evropski program fašistične Italije

Berlin, 2. junija. g. Tukajšnji listi objavljajo iz Milana vest, ki bo gotovo izzvala po vsej Evropi veliko pozornost. Arnaldo Mussolini, brat italijanskega ministrskega predsednika, je sestavil v fašističnih listih italijanski program, v katerem so zabeležene nasled. zahteve za pristanek fašizma na Briandov načrt evropske unije:

- 1.) revizija nekaterih mirovnih pogojev;
- 2.) pravična razdelitev kolonij in sirovin med vse velesile;
- 3.) pariteta v oboroževanju ali razoroževanju in to ne samo glede Italije;

4.) izključitev tujih vplivov na politiko posameznih držav;

5.) priznanje vsakokratnega vladnega sistema v raznih državah;

6.) načelni sporazumi o carinskih in gospodarskih vprašanjih.

Ta program bo izzval tem večjo pozornost, ker je znano, da Arnaldo Mussolini ne napiše nobene načelne stvari brez prejšnjega sporazuma s svojim bratom ministrskim predsednikom. Zato se morejo gori naštet pogoji mirno smatrati za pogoje Benita Mussolinija in s tem ves fašistične stranke.

12. junija v Mednarodnem institutu za intelektualno sodelovanje v Parizu. In nasled se sestane komisija, ki ima nalogo rešiti vprašanja, tičočna se organizacije sekretariata Mednarodnega urada za delo in sekretariata Mednarodnega sodišča na svojo drugo sejo 16. junija.

Zeneva, 2. junija g. Na sedežu Društva narodov je bil danes obvojen drugi del pogajanj za evropsko carinsko premirje. Gospodarski odbor Društva narodov je pričel obravnavati načrt bodočih pogajanj, za kar je prejel mandat na ženevski plenarni konferenci.

Glavna vprašanja teh poznejših pogajanj se nanašajo na primerjanje carinskih postavk raznega blaga, ustvaritev vzkljenega organa za spore pri gospodarskih dogovorih med vladami ukinitev visokih zaščitnih carin, podatke o izvozu tujega blaga in sodelovanje med evropskimi in prekomorskimi državami. Vsa ta dela so samo pripravljalna, ker zavisi izvedba nadaljnjega načrta od uveljavljenja porzobde iz marca t. l., ki pa je države še niso ratificirale.

Komisija za mandate se sestane v Ženevi 3. junija. Ta komisija se sestane prvič na izrednem zasedanju ter bo pretresala vprašanja, ki so v zvezi z neredi, ki so se odigrali v Palestini avgusta leta 1929. Na se bo komisija sestala na redno zasedanje ter predlagala letno poročilo mandatarskih sil.

Tretja komisija za ustanove za proučevanje mednarodnih odnošajev se sestane

Težka železniška nesreča v Franciji

Brzovlak Pariz—Marseille skočil iz tira — Sedem oseb ubitih, več pa hudo ranjenih — Vzrok nesreče

Monterau, 2. junija. d. Brzovlak Pariz—Marseille je skočil včeraj ponoči, kakih sto metrov pred kolodvorom Monterau, s tira. Prva dva vagona sta se popolnoma zdrobila. Izpod ruševin so potegnili 7 mrtvih ter veliko število težko ranjenih. Več vagonov so morali razbiti, da so lahko prišli v notranjost.

Po izjavi železniške družbe P. L. M. se je nesreča dogodila zaradi tega, ker se je nahajal na tiru mal vagon kot jih uporabljajo pri popravilju proge. Minister Pernot, ki je prišel včeraj na kraj nesreče, je izjavil, da mu je nerazumljivo, zakaj se je vagon nahajal na progi ter da mora nesrečo pripisovati hudobnemu naklepu. Minister je nato obiskal ponesrečence v bolnici Monterau.

Preiskava je dognala, da se lahko

Pogreb starega kapetana

Southampton, 2. junija. AA. Včeraj je bil pogreb ladijskega poveljnika Williama Marshalla, čigar krsto bo torpedovka "Traund" odpeljala na visoko morje in tu spustila krsto med streljanjem topov v morje.

Rekord v skoku s padalom

Los Angeles, 2. junija. AA. Letalec Bert White je postavil nov rekord v skoku s padalom. Iz letala je skočil v višini 7620 m. Med padalom se je onesvestil. Po pristanku na zemlji so zdravniki ugotovili, da mu je roka zmrznila.

Venizelos o balkanski uniji

Pomembne izjave grškega ministrskega predsednika — Vedno pristranejši stiki med Grčijo in Jugoslavijo

Atene, 2. junija. r. Predsednik grške vlade Venizelos, ki potuje po grških pokrajinah in se sedaj nahaja v Mega Sordleonu, je na potovanju povabil s seboj tudi domače in tuje novinarje, ki sporočajo s pota mnoge zanimive izjave svoločeske grškega državnika. Na vprašanje, kaj sodi o splošnem evropskem položaju, je Venizelos med drugim izjavil:

»Jaz sem optimist in smatram, da mora ves svet enako gledati na sedanje politično stanje sveta in pomagati, da se ustali pacifična atmosfera. Potrebno je, da se odstranijo vsi sumi in da se gleda na svetovno obzorje jasno. Balkanska unija predstavlja popoln ideal, za čigar uveljavitev pa ne smemo delati prenaplavljenosti. Ker je potrebno za priprave več let. Ni dvoma, da je atmosfera že dokaj razčiščena. Kakor je znano, se nahaja propaganda te ideje v rokah politikov, ki nimajo zveze z vladno politiko. S stališča naše vlade sledimo z veliko simpatijo na to delo za zблиžanje balkanskih narodov, v katerem morajo vsi narodi zavzeti enako iniciativo. Tako da bodo prizadevanja v nekoliko letih pokazala znatne plodove. Prav tako pozdravljamo z največjo simpatijo nedavni Briandov predlog, ki smo ga že lani pozdravili v Ženevi. Balkanska unija spada v isti okvir pacifične ureditve sveta in je njegov poseben del.«

O grško-turških pogajanjih je Venizelos izjavil:

Upam, da bomo v najkrajšem času prišli do končnega rezultata v naših pogajanjih s Turčijo, ki še niso popolnoma končana. Do močnega potovanja v Angoro bi moglo v primeru definitivne rešitve priti meseca oktobra, ker je sedaj poleti za to nekoliko prepozno. Mi smo še vedno na

istem stališču, da na vsak način želimo, da bi se vprašanje naših odnošajev s Turčijo, rešilo čim ugodneje za naše medsebojno razmerje.«

O odnošajih med Grčijo in Bolgarijo je Venizelos izjavil, da so zadovoljivi, glede na odnose med Grčijo in Jugoslavijo pa je poudaril prijateljstvo napram našemu narodu in državi ter izjavil med drugim:

»Naša naroda sta zvezana z zgodovinskimi vezmi, istim trpljenjem in istimi čustvi idejne borbe za svobodo. Zato nadajujeta delo za zблиžanje in z veliko simpatijo pozdravljam vsako prizadevanje v tej smeri. Polovanje solunskih industrijev v Jugoslavijo predstavlja za zблиžanje naših narodov koristen dogodek, ki ga pozdravljamo iz vsega srca. Kar želimo v tem trenutku, je to, da bi nam vi, Jugoslaveni, ta poset čim prej vrnil. Danes je bolj kakor kdaj potrebno, da se spoznamo, ko so odstranjena že vsa nesoglasja. Opazil sem, da smo razumeli, da je problem solunske cone dobro rešen, in naj se je pisalo o tem kar koli. Mi imamo velik interes na tem, da gre vsa trgovina preko Soluna in bomo to stremiljenje podpirali, toda treba je delati na obeh straneh sistematično in polagoma.«

Minister za gospodarstvo Vorlumis, ki spremlja Venizelosa na njegovem potovanju, je izjavil med drugim:

»Vzajemni poseti naših trgovcev in industrijev v Jugoslavijo bodo koristili poglobitvi našega prijateljstva. Grška ima poljedelske proizvode, ki jih Jugoslavija nima in ki se morejo v Jugoslavijo konzumirati. Grška industrija se nahaja na potu razvoja v toliki meri, da bo mogla na jugoslovanskem trgu tekmovali s tujo industrio. Čim bolj se bomo zблиžali, tem bolj se bodo sklopale medsebojne koristne kupčije.«

Zlet sokolske šolske mladine

Prva prireditev vsesokolskega zleta — Enajst posebnih mladinskih vlakov — Zleta se udeležijo nad 13.000 dijakov in dijakin

Beograd, 2. junija. p. Kakor znano bo otvorila serijo prireditev vsesokolskega zleta v hinkoštni, ki so letos skupni za pravoslavne in katoliške, sokolska šolska mladina iz vse države. Mladina se bo zbrala v Beogradu v petek 6. t. m. Poleg rednih vlakov bo pripeljalo ta dan v Beograd tudi 11 posebnih vlakov iz vseh jugoslovanskih pokrajin. Zvečer bodo mladinske predstave v beograjskih gledališčih.

V soboto se bodo ob 6. zjutraj začele lahkotne tekme, za katere se je prijavilo 616 učencev in 265 učenk: za plavalne tekme je prijavljenih 195 dečkov in 63 deklic. Popoldne bodo vaje za javni nastop, zvečer pa bo v gledališču na Vračar akademija, na kateri bodo nastopali

dijaki in dijakinje srednjih šol.

V nedeljo popoldne bo slavnostni sprejem, v katerem bo mladina razvrščena po banovinah in šolskih zavodih. V sprejemo bo korakalo po glavnih ulicah nad 13 tisoč učenek in učencev.

V nedeljo popoldne ob pol štiri bo na sokolskem zletišču javna telovadba, pri kateri nastopijo deloma v masah (do 3700) deloma pa v manjših skupinah skoro vsi na zletu udeleženi učenci. Vseh nastopov bo 10. S posebnimi vajami nastopijo učiteljsniki iz Skoplja in gojenke ruske ženske gimnazije. Zvečer bodo v gledališčih zopet slavnostne predstave.

Ponedeljek je namenjen odmoru ter ogledovanju prestolnice in njene okolice.

Tekma v strojepisju

Zagreb, 2. junija. g. Uprava »Merkurja« javlja, da je prišla pomprava v novine vest o odgovitvi strojepisnega tekmovanja. Tekma se bo na vsak način vršila in sicer na hinkoštno nedeljo 8. junija ter znašajo prva nagrada 10.000 Din, druga 7000 Din in tretja 4000 Din. Tekmovanje se bo začelo ob 9. zjutraj v dvorani zavoda sv. Jeronima. Udeleženci, ki prinesejo s seboj stroje, jih imajo izročiti najkasneje do 8. zjutraj v dvorani.

Avtomobilske dirke na Avali

Beograd, 2. junija. p. Danes se je vršil na Avali tretji del avtomobilskih tekem, ki so bile prirejene povodom poseta rumunskih avtomobilistov. Na Avali, se je že v prvih dogodkih urah zbralo najodličnejše beograjsko občinstvo s predstavniki jugoslovanskega avtomobilskega kluba na čelu. Navzoč je bil tudi minister dvora Bora Jeftić, ob pol 12. pa je prišel na tekmo v spremstvu maršala dvora Nj. Vel. kralj, ki je bil od vseh navdušeno pozdravljen. V kraljevi navzočnosti so se tekme nadaljevale in zaključile. Najboljši čas dneva je dosegel tudi danes rumunski dirkač g. Titulescu. Po dirki je bil prirejen piknik, ki se ga je udeležil tudi Nj. Vel. kralj.

Waleški princ med rudarji

London, 2. junija. AA. Waleški princ je odpotoval včeraj v Cornwall, kjer je obiskal razne premogovnike. Povsod se je prisrčno razgovarjal z rudarji ter si dal raztolmačiti način dela in medzne ter življenjske pogoje rudarjev. Ponekod se je princ napotil do 130 m globoko v rove.

Obsedno stanje na Malti

Milan, 2. junija. s. »Gazetta del Popolo« poroča iz Malt, da je guverner lord Strickland zahteval od vlade v Londonu, naj razelaši na Malti izjemno stanje, da bi mogel guverner lažje zatrei rovarjenje proti vladi. Guverner Strickland je hotel osebno obiskati nadškofo Caruana, da bi se mu zahvalil za čestitke, ker je srečno ušel atentatu. Nadškof guvernerja sploh ni hotel sprejeti in je prepovedal tudi cerkveno slovesnost v zahvalo za srečno rešitev guvernerja.

Atentat na voditelja podkarpatskih Rusov

Užhorod, 2. junija. h. V nedeljo se je vršil v Užhorodu v Podkarpatski Rusiji dan ruske kulture. Ko je po svečani seli stari arhidijakon Sabov zamuščal gledališče, mu je stopil nasproti madaščak ter oddal na njeza revolverjski strel. Sabov je ostal nepoškodovan. Atentator je bil aretiran. Napadalec je Ukrajinec Fedor Tatcinec, učenec III. letnika grško-katoliškega sementišča v Užhorodu. Izjavil je, da je nameraval ustreliti enega od voditeljev velikoruske smeri v Podkarpatski Rusiji.

Rekonstrukcija Macdonaldove vlade

London, 2. junija. g. V Chequersu so se vršili v nedeljo zelo važni razgovori o presnovi vlade. Politični krogi trdijo, da so se Macdonald, Snowden, lord Arnold in drugi vodilni državniški spoznameli o obsežni presnovi vlade in da jo bo Macdonald objavil že v petek, preden se razide parlament in odide na počitnice. Tudi »Daily Herald« napoveduje velike izpremembe v vladi.

Baldwin kritizira londonsko pogodbo

London, 2. junija. g. Konservativna stranka je na današnji seji spodnje zbornice nastopila proti londonski pomorski razorožitveni pogodbi. Kot govornik je nastopil Baldwin, ki je zahteval imenovanje posebne odbora za proučitev pogodbe. Predlog je utemeljeval s tem, da je razorožitvena pogodba življenjskega pomena za angleško mornarico. Baldwin je nato kritiziral pogodbo in izrazil bojazen zaradi znižanja števila krizank od 70 na 50, kakor tudi glede znižanja tonaže za torpedne rušilce.

H koncu je izjavil, da bi razorožitvena pogodba imela ob gotovih okolištinah tudi to posledico, da bi postalo vprašanje razorožitve še težavnejše kot je bilo pred sklenjenjem pogodbe.

Ministrski predsednik Macdonald je v svojem odgovoru Baldwinu očital konservativni opoziciji, da napenja vse sile, da bi preprečila ratifikacijo in zagovarjala namesto zmanjšanja oborožitve neomejeno tekmovalno oboroževanje.

Korupcijski posli klerikalnega poslanca

Berlin, 2. jun. g. V poreskih krogih centroma in v državnem zboru živahno razpravljajo o velikem korupcijskem skandalu poslanca centroma in mestnega načelnika v Bochumu, Nientimpa, ki ga obdolžujejo, da je jemat kot svetovalec pekove zveze visoke podkupnine od dobaviteljev. Nientimp je že odločil mesto načelnika. Centrum hoče sedaj doseči, da bi se odpovedal tudi državnozbornemu mandatu. Zaradi afeze je bila uvedena preiskava.

Zeileisova tožba zavrnjena

Berlin, 2. junija. g. Danes je bila razglašena razsodba v razpravi proti prof. Lazarusu, ki ga je tožil Zeileis zaradi obrekovanja. Že dolgo pred napovedanim pričetkom razprave, je napolnila dvorano velika množica občinstva, da bi slišala razsodbo. Prof. Lazarus je bil osebno navzoč, dočim je Zeileis zastopal pravni zastopnik. Zeileisova tožba je bila zavrnjena.

Jubilejni velesojem

Nedeljski poset velesojem je prinesel rekord, na katerega je velesojemka uprava lahko v resnici ponosna. Proti sejmišču so se ves dan vlekli nepritrženi množice ljudstva, pred sejmiščem in v sejmišču samem pa je vladala ves dan nepoplna gneča. Blagajna so popolnoma komaj zmagovala delo in so se morali ljudje uvrščati v kolone. Iz vseh krajev Slovenije in zlasti iz naših južnih pokrajin so prispeli številni obiskovalci v trdnem prepričanju, da mora letošnji velesojem za desetletni jubilej nuditi zares nekaj izrednega. In niso se zmotili. Slovenci smo sicer že dolgo vrsto let vajeni lepih in uspešnih velesojemskih prireditev, toda vsak posebnik je moral odkrito priznati, da letošnja prireditev po svoji vrstni organizaciji, obsežnosti in pestrosti razstavnih predmetov daleč prekaša vse dosedanje.

Navzile ogromnemu navalu je v nedeljo poteklo vse brezhibno, tudi glede prenočitve ni bilo nikakih pritožb, kar je pripisati dobri organizaciji velesojemskega stanovanjskega urada. Obsežen veselilni prostor se je proti večeru tako napolnil, da so se v gneči ljudje komaj prebili naprej. Da je tudi za razvedrilo letos preskrbljeno več kakor dovolj, bodo priznali zlasti oni, ki so se pozno v noč niso mogli ločiti od sejmišča in njegovih dobrot.

Kakor rečeno, je bil poset v nedeljo rekord in lahko brez pretiravanja cenimo, da je velesojem obiskalo ta dan 24.000 ljudi. Prispelo je zlasti mnogo tujcev iz Čehoslovaške, Nemčije, Italije, Francije, Avstrije in izredno mnogo posetnikov iz Srbije, Banata in Bosne.

Kupčije se vedno ugodneje razvijajo. Nekateri trdijo, da z doseg zbranimi naročili ni bilo nikakih pritožb, kar je pripisati dobri organizaciji velesojemskega stanovanjskega urada. Obsežen veselilni prostor se je proti večeru tako napolnil, da so se v gneči ljudje komaj prebili naprej. Da je tudi za razvedrilo letos preskrbljeno več kakor dovolj, bodo priznali zlasti oni, ki so se pozno v noč niso mogli ločiti od sejmišča in njegovih dobrot.

Kot posebnost letošnjega velesoja je omeniti razstavljalce gorenjskih vozov (mekanik, kmetijskih, lovskih, luksuznih), ki so slovenskega specialiteta in ki se prodajajo tudi izven Slovenije, zlasti v Vojvodino.

Veliko zanimanje pa je tudi za razstavo naših polihističnih mizarjev, ki so se letos s svojimi izdelki tako odrezali, da vzbujajo začudenje tudi pri inozemcih, ki priznavajo, da pri teh cenah in taki izdelavi oni tudi brez carin ne bi mogli konkurirati. Končno pa je treba še poudariti veliko zanimanje, ki vlada za uspešno razstavo plemenske perutnine in kuncev, ki so jo v nedeljo z velikim zanimanjem posekali zlasti naši kmetovalci.

Varšavski župan poseti Jugoslavijo

Varšava, 2. junija. AA. Predsednik varšavske občine odpotuje se dni v Jugoslavijo, kjer ostane dalje časa.

Francoski vojaški letalci na povratku

Zagreb, 2. junija. n. Danes bi se bila imela vrniti v Zagreb francoska letalska eskadrila, ki se vrača z Balkana v Dijon, pa se je iz doslej neznanih razlogov zakasnila. Brzojavno obvestilo francoskih letalcev sporoča, da prispelo jutri ob 10. dopoldne.

Jadranski dan v Šibeniku

Šibenik, 2. junija. n. Včeraj je bil v Šibeniku svečano proslavljen »jadranski dan«, ki ga je organizirala tukajšnja organizacija Jadranske Straže v svrhu propagande za naše morje. Popoldne so nastopili z gimnastičnimi vajami naši vojaški mornarji. Svečanosti se je udeležilo veliko število občinstva.

Nepojasnjena najdba okostnjaka

Zagreb, 2. junija. n. V Vlaški ulici pri tovarni Arko so pri kopanju našli dele človeškega okostja in posamezne komade stare lončene posode. Strokovnjaki bodo preiskali okostnjak z ostalimi najdeninami ter skušali ugotoviti, ali je bil na tem mestu kdaj grob ali pa gre za morebiten zločin.

Smrtna nesreča kolesarja

Zagreb, 2. junija. n. Davi se je odpravil na svojem kolesu na zlet v Plešivico za grebški čevljarski mojster Peter Maček. Ndaleč v okolici Zagreba pa se je zalotel v neki brzozavni drog, ki ga ni opazil, ter se tako udaril, da mu je počila lobanja in je ostal na mestu mrtel.

Nezgod pri nogometni tekmi

Subotica, 2. junija. g. Pri prvenstveni nogometni tekmi med kluboma Bačko in Sandom je bil težko poškodovan igralec Bačke Gjorgije Defrešil, ki ga je Sandov golman z nogu sunil v želodec. Igralec se je nekaj minut po poškodbi onesvestil, da so ga morali odpeljati na njegov dom. Ta nezgoda je tem bolj tragična, ker se je pripetila igralcu Defrešilu iz Beograda ter bi imel prihodnjo soboto delati na beograjski tehnični fakulteti izpite, kar mu je sedaj onemogočeno.

Hmeljski trg

Zatec, 2. junija. h. Tendence zelo čvrste. Cene 650—800 Kč za 50 kg, promet 100 metriskih stotov. Do sedaj je bilo v javnem markadiskem uradu v Zatecu prodanih od letine 1929 184.000 metriskih stotov.

VREMENSKA NAPOVED

Dunajska vremenska napoved za torek: Toplo vreme; nevihte zelo verjetne.

Naši kraji in ljudje

Proslava stoletnice rojstva Janeza Trdine

Mengeš, 1. junija

Že pred vojno so hoteli Mengešani vzpostaviti spominsko ploščo znamenitemu rojaku Janezu Trdini, pisatelju »Baik in povesti izpod Gorancev«, a razmere, v katerih je naš tre tedaj živel, niso dopustile, da bi se načrt uresničil. S tem večjim zadovoljstvom je zato Mengeš v z. n. v. kamniski okraj pozdravil misel, da se ta reč izvede letos, ob stoletnici pisateljevega rojstva.

Hiše, kjer se je rodil »Drmavov gospod«, kakor so Mengešani rekali profesorju Trdini, danes, žal, ni več; na njenem mestu v Malem Mengešu št. 11. stoji gosposkiška stavba, slavnikaška industrija Stemberger & Mellitzer, ki verno pričča, kako se izmuzljivi čas drvi naprej s tokom časa. Na pročelju te hiše se je večkrat odkrila spominska plošča Janezu Trdini.

Priprave za proslavo je vodil poseben odbor, ki je dostojno poskrbel, da je dobil Mengeš v nedeljo praznično lice. Hiše ob glavni cesti so bile okrašene z zastavami. Že ob rani zori je Mengešane dramila iz spanja budnica domače godbe, klicala je trško prebivalstvo na praznik, polno dne na je bilo vse v znamenju domače slovesnosti.

Okoli petnaestih se je začel polniti mladimi drevesi pod starodavno Starotovo graščino. Zbirala so se domača društva, korporacije in gostje. Med slednjimi velja posebej omeniti častiljivočar staro župnika Ivana Vrhovnika in notaria Aleksandra Hudovernika. Čili prisotnost je dajala proslavi poseben, vzvišen pomen. Prišli pa so iz Ljubljane tudi bližnja rojaka dr. Val. Rožič in mestni fizik dr. Mavrič Rus, pisatelj dr. A. Debeljak, prof. Davorin Malcun in drugi; ljubljanska mestna občina je poslala svojega zastopnika v osebi obč. svetnika Likozarja. Iz Kamnika so prišli na proslavo ukrajinščina načelnik dr. Ožrin, župan Kratner in mnogi drugi, med njimi lepo število v narodni noši.

Izpod Starotove graščine je odkorakal spoved proti Velikemu Mengešu, zvil ob spomeniku v vojni padlim v spodnji konec Malega Mengeša. Na čelu povorke so lezli domači fantje, gasilci in Sokoli. Za njimi so šli gasilci v kroju. Sokoli pod vodstvom g. Ropreta z ženskimi in moškimi narasčajem, narodne noše, s trakovi in zelenim okrašenim vozovi in gostje. Mengeška godba je ves čas obhoda nemurno igrala. Domačini so v sprejemu v pristno gozdnico razpoloženi vriskali ob spalnju skozi ves trg.

Prišedši na slavnostni prostor, se je spoved ustavil in razvrstil. Mengeški župan g. Peter Lipar je pozdravil občinstvo in goste od blizu in daleč ter dal besedo slavnostnemu govorniku prof. I. Mazovcu, ki je očital Trdinovo življenje in delo. Po njegovem govoru, ki je izvenel v poudarku, da smo Slovenci tudi Jugoslovenci, sta dva Sokola odernila spominsko ploščo iz črne marmorne z napisom: »Tu se je rodil 29. V. 1830 Janez Trdina, slovenski pripovednik, umrl v Novem mestu 14. VII. 1905. Trudil sem se, da stare narodne nazore pomnožim in obožujem z izdelani napredujočega časa.« Plošča je delo domačega kiparja Frana Ropreta, ki je napravil tudi relief Trdinove glave.

Godba je zasvirala državno himno in na govorniški oder je stopil notar Hudovernik, ki je podal poleg dragocenih osebnih spominov tudi nekaj značilnih anekdot iz Trdinovega življenja. Spominjal se je tudi pokojnega narodnega mecena dr. Pavla Turnerja, ki je bil Trdinov učenec na Reki. Poslušalci so bili pač najbolj veseli pripovedovanja, kako je bil Trdina zadovoljen kot jetnik v križevačnem zaporu, kjer je delal nekaj dni pokoro zavoljo sumničanja, da je ruski agent. Dikali so hubeza profesorja tako gostili, da je Trdina pozneje izjavil: »Nikoli v mojem življenju se mi ni tako dobro godilo, kakor v križevaški ječi.« Za notariem Hudovernikom je govoril v imenu Doleniske, ki hrani Trdinove kosti v Novem mestu, bibliotekar dr. knjižničar v Ljubljani dr. Jože Rus, ki je omenjal Trdinovo hubezen do Doleniske in Gorenjske. Pozval je navzoče, naj se v tem Trdinovem slavi poklonijo: spominu svojih prednikov, ki so dajali Trdini snov za bajke, čemer se je množica odzvala s slava klici. (Glavne misli iz govorov je priobčil že včerajšnji »Ponedeljek«, Op. ur.) Kamniski načelnik dr. Ožrin se je zahvalil prirediteljem za tako lepo počastitev spomina velikega pisatelja in moža iz naroda. Z veličastno Jenkovo »Molitvo« so pevci zaključili oficijelni del svečanosti, potem se je razvila na dvorišču tvojnice Stemberger & Mellitzer domača zabava, ki je trajala do poznih večernih ur ter je potekla v najlepšem zadovoljstvu.

Čujemo, da pripravi počastitev Trdinove stoletnice tudi novomeška občina, in sicer na dan 25. obletnice pisateljeve smrti, ki bo letos potekla.

Delavstvo in novi zakon o obrtih

V veliki dvorani Delavske bornice v Beogradu se je v nedeljo dopoldne vršilo veliko zborovanje delavstva. Zbor je vodil predsednik glavne delavske zveze Luka Pavičević, ki je obeležil pomen zakonite zaščite delavstva za vse naše gosposkarsko življenje. Po »črpnih referatih raznih govornikov, ki so razpravljali o novem zakonu o obrtih, je bila soglasno sprejeta resolucija, ki v glavnem poudarja:

Delavstvo je v celoti solidarno s pokretom glavne delavske zveze za uzakonitev take gosposkarske in socialne zakonodaje, ki bo podprla razvoj domačega gospodarstva vobče, obenem pa zaščita delavski razred pred nemernimi eksploatacijo. V osnutku novega zakona o obrtih naj ostane v veljavi vse one določbe, ki zajemajo potrebo, zaščito delavcev, nametščencev in vajencev. Odstranjeno pa naj se iz novega zakona vse one določbe, ki delavsko zaščito lahko onemogočajo ali ožirajo. Upoštevali, naj se torej vse one pripombe, ki so jih stavile delavske organizacije preko glavne delavske zveze in beo-

grajske Delavske zbornice ministrstvu za trgovino in industrijo. Odbito naj se one zahteve delodajalcev, ki zahtevajo ukinitve vseh določb o zaščiti delavcev in nametščencev ter gosposkarsko šolanje in zaščito vajencev. Resolucija zaključuje: V

zaveš, da dobra delavska zakonodaja lahko vzklje samo iz zdravih in močnih delavskih organizacij, poziva beograjsko delavstvo tudi vse ostalo delavstvo, da čim prej pristopi k svojim sindikalnim organizacijam

Razsodišče pri razstavi otrok v Tivoliju

Izmed 300 priglanih je bilo za nedeljsko razstavo, ki jo je priredila TKD Atena, pripravljenih 110 otrok in je bila L. nagrada 1000 Din prisojena petmesecnemu Jeronimovemu Jošku, sinčku kurjača, ki je postal žrtve lanske železniške nesreče pri Rajhemburgu. Slika predstavlja odlikovanca v mamnem naročju. Na levi gospa županja Olga dr. Pucova, na desni gospa Krofotova, zadaj: od leve člani razsodišča dr. Mayer, ga. Pleinerova, dr. Rus, prof. Vavpotič, ga. dr. Finkova, akad. kipar Dolinar in univ. prof. dr. Ozvald.

Od samouka do univerzitetnega profesorja

Ljubljana, 2. junija

Ljubljanska univerza je imela te dni nemalo senzacijo, ko se je raznesla novica, da se je prijavil k inženjerskemu izpitu okrog 50-leten gospod, ki je prišel iz Zagreba. Kmalu se je razvedelo, da je inženjerski kandidat na polju elektrotehnike pa tudi v področju strojne tehnike velik strokovnjak, čeprav ni imel prilike, da bi redno študiral tehniko na univerzi.

Bil je to g. Miroslav Plohl, rodom Slovenec, pristojen v Celici, ki pa živi že dalje časa v Zagrebu. Gospod Plohl je posejal gimnazijo v Gorici, nakar se je vpisal na vojni mornariško akademijo, ki jo je tudi dovršil. V mornariški karieri je napredoval do korvetnega kapitana, nakar je bil po prevratu upokojen. Pri mornariki že se je kot častnik zelo odlikoval s svojim tehničnim znanjem, zaradi česar so ga imenovali za tehniškega inšpektorja na velikih ladjah. Po prevratu je bil g. Plohl zaposlen v raznih tovarnah, nekaj časa tudi na Dunaju in na Reki, v prostem času pa se je tudi sedel kakor že poprej v mornariški službi intenzivno bavil s tehničnimi študijem. Pisal je tudi zavezne znanstvene članke in razprave, s katerimi je zbujal občo pozornost. Imel je veliko znanstvenih uspehov zlasti na elektrotehničnem polju.

Na podlagi praktičnega in teoretičnega delovanja v tej stroki je bil pred nekaj leti poklican na zagrebško univerzo, kjer je bil na tehniški fakulteti kontraktualni nastavnik. Ustvaril si je na elektrotehničnem zavodu univerze z velikim trudom laboratorij, kjer je preživljal dneve v neumornem delu, sistematičnem snovanju in nepretrganem študiju.

Na njegov prošnjo ga je zato ljubljanska fakulteta pripustila k izpitu, kjer je pokazal, da je bila ta odločitev več kot upravičena. Pred izpitno komisijo je že starejši gospod kandidant odgovarjal na vsako vprašanje odlično in si tako pridobil inženjersko diplomu.

Z ozirom na svoje ogromno znanje bo inž. Miroslav Plohl najbrž imenovan za univerzitetnega profesorja na zagrebški tehniški fakulteti, kjer deluje sedaj že šesto leto kot kontraktualni uradnik.

Pravda izumitelja g. Levičnika

Ljubljana, 2. junija

Javnost se menda še spominja svoječasnih vesti v našem in sploh vsem jugoslovenskem časopisu o ponesrečenem izumu letalskega padala našega rojaka g. Slavka Levičnika, bivšega letalskega oficirja, sedaj tehniškega uradnika v Železarni v Storah pri Celju.

Imenovani je že leta 1925. konstruiral brezhibno delujoče letalsko padalo, s katerim je tudi demonstriral na letališču v Novem Sadu. Ker se je njegov tip padala izkazal kot popolnoma varen in skuren, je dal izum patentirati. Naslednje leto je ponudil Levičnik konstrukcijo svojega padala na prodaj tiskarici Schröder & Co. G. m. b. H. v Berlinu in ji vpsal vse tozadevne tehniške risbe in opise. Oferto pa je imenovana tiskarica po nekako treh tednih zacija ni uporabila.

Stvar je utemeljivito, da nova konstrukcija je tako zaspala, kajti izumitelj, ki ni razpolagal z zadostnimi sredstvi, je moral odnehati. Tiskarici Schröder & Co. pa je Levičnikov izum vendarle uporabila in se zavarovala pri nemškem patentnem uradu na ta način, da je priključila k svoemu izumu še Levičnikovega kakor dodatni patent. O tem dodatnem patentu imenovane tiskarice je izvedel Levičnik šele l. 1928, in sicer ob priliki, ko je jugoslovensko zrakoplovno podjetje razpisalo konkurenčno postopanje za nakup padal za celo vojsko. Svoji izum je prijavil takrat Levičnik, priključila pa se je tudi imenovana tiskarica, ki je izdelala že mnogo padal na Levičnikovih principih. Pri tej priliki je izumitelj s pomočjo gotovostnega dogmala, da je tiskarici Schröder & Co. njegov izum zlorabila. Preskrbel si je tudi priče in sicer več letalskih oficirjev, med temi tudi sedanega predsednika Aerokluba v Beogradu inž. Tadijo Sondermaierja. O zlorabi svojega izuma pa imenovani trdi-

je onemogočeno, da si vsačdo. Ženska in tudi moški more izgotoviti preprogo po perzijskih vzorcih, ki bo trajala in vzdržala več generacijam v veselje in ponos. Po stenah in po tleh so raznesene že izgotovljene perzijske preproge: Samarkand, Belucistan, Dagestan, Bahra itd., ki so izgotovljene na stavah, pa tudi vzorane na roko, vse p. maloazijskih motivih. Posebno lepe preproge so izdelane z vbovom kelim. Pa tudi dalmatinske in belokranjske preproge, delane na roko, so izvedene kar najlepše.

Polez preproge le razstavljenih vse polno raznovrstnih vzorin, izdelanih po domačih vzorcih, pa tudi po kitajskih. Belo vezem, ki so ga poslane članice žen. društva iz Maribora, je posebno lepo, zlasti oni preprogi, ki sta vezeni po narodnih motivih (prof. Sičeva zbirka) na sirovo svilo. Prav lepe izdelke belega in pisane z vzorinami razstavljeni tudi ženski svet. Fimo izdelani so tudi mali gobelini različnih vzorin in z izlo slikana dela.

Pod steklom na mizah v dveh vrstah so razstavljene raznovrstne šivane čipke domačih in tujeje izvora. Izmed domačih je omeniti dalmatinske in krkonoske, izmed tujih pa benečanske in bruselske. Od teh so znamenite »božje čipke« in brabantke. Brabantke so izdelane iz tako tanka sukanca, da se niti s prostim očesom ledva razločijo. Je pa potem vse polno čipk raznih vrst, ki jih tu ne moremo posebej navajati, ker nam nedostaja prostora.

Zastopana pa so tudi dela raznih drugih tehnik, klekanje, pletenje, kvačkanje, filet, friolite, point lace, toledo, richelieu itd. Tudi tehniko »batik« je videti na raznih, prav dobro usetih delih. V vetrnicah je razstavljen obilo raznovrstnih starih, dragocenih del vseh vrst tehnik, ki so jih poslali iz ljubljanskega uršulinskega samostana in msr. Tomo Zupan. Zelo lepo so tudi dela »na razplet« in vzorane resie. Varnim gospodinjam pa bo tudi dobro služila nazorna razlaga, kako je pravi in sušiti čipke, da se ne razvečejo in raztrgajo. Tudi začetek tkanja okrasov v usnje si morelo ogledati one, ki jih ta lepa tehnika veseli. Ženski svet je razstavil tudi senčnice, okvirje in krassen paravan, čilji okrasni so cizelirani v baker.

Razstava nudi torej najrazličnejša dela in le le žeteli, da si lo ozleda kar največ občinstva.

Plen pobeglih tihotapcev

Gor. Radgona, 2. junija

Komaj je minulo tri tedne, odkar smo čitali o žrtvah tihotapske strasti v rajonu zornieradzonske carinarnice, in sicer v obmejni prozi Gederovci-Petancici, poskušalo tihotapci ravno na tej prozi zopet svojo srečo. Pred nekaj dnevi okrog pol 3. jutraj le nameravala družba 4 tihotapcev utihotapiti v navedenem rajonu večjo količino robe. Ta njihov račun pa so zopet preprečili obmejni službovalci organi finančne kontrole v Gederovcih. Presenečeni tihotapci so večino tihotapske robe odvrgli ter pobegnili nazaj na avstrijsko ozemlje. Kljub temu, da so organi finančne kontrole za pobeglimi tihotapci streljali, se je istim v mračnem lutu posrečilo pobegniti. Najbrž pa niso odnesli povsem zdrave kože, ker se je dalo iz njihovega obnašanja med bezom sklepati, da je moral eden izmed tihotapcev biti ranjen. Patrulja je ob tej priliki zaplenila 5600 knjižic cigaretnega papirja »Otomani«, 6 kg navadnega in 3 kg najfinejšega sahara in v kristalih ter 10 velikih vžigalnikov. Tihotapcem se je tako mudilo nazaj čez mejo, da je eden izmed četvorice odvrzel tudi čevlje, ki si jih je sezul, ko je moral prebrsti potok Hučnico. Te čevlje je zmagovalno prinesel

Razstava ženskih ročnih del

Ljubljana, 2. junija

Sološno žensko društvo ima v Jakopičevem paviljonu razstavljeni vsakovrstno ženska ročna dela, ki jih je izvršila pridna roka naših žena in deklet. Razstava je preprosta, a vendar z velikim okusom aranžirana in dela čast vsem damam tega društva, ki so pri razstavi sodelovale, posebno pa se je odlikovala ga. Lindnerjeva, ki je vodila vsa dela razstave in nabrala toliko lepota, zanimivega materiala.

Na levi ob vhodu stoje statve z začetim delom perzijske preproge. S temi statvami

Opravila za Vas
najtežji posel
v gospodinjstvu!

Schichtov Radion

pere sam, varuje perilo!

Dragocenosti iz milijonarjeve zapuščine

Po tragični smrti znanega beograjskega milijonarja Stanka Uskokovića, ki se je ponesrečil z avtomobilom, so iz njegovega stanovanja lani v noči med 9. in 10. decembrom izginile mnogotere dragocenosti, med njimi vse cernute prekrasne srebrne posode. Po dolgem raziskovanju je zdaj policiji uspelo, da je dragoceno posodo v vrednosti blizu 200.000 Din našla v stanovanju delavca Velje Piešivca. Izpod njegove postelje so detektivni izvidniki kar tri velike kovčge, napolnjene s srebrno posodo, signirano z inčialkami »S. U.« Polez posode pa so našli tudi krasno vazo, ki jo cenijo na 50.000 Din, in svilene zavese, ki takisto izvirajo iz pokojnikovega stanovanja.

Delavec Piešivac je pri zaslišanju prostodušno izpovedal, da so vse te kovčge prinesli k njemu hlanci in sluge pokojnikovega brata odvratnika Hite Uskokovića. Po točni preiskavi je policija ugotovila, da je vse to komaj tretjina srebrne in dragotin, ki jih je premozel pokojnik in katerih vrednost je bila cenjena na pol milijona dinarjev. Policija domneva, da se velik del dragotin nahaja skrit pri neki usadni beograjski osebnosti.

Velika afera z zapuščino pokojnega St.

J. Maček

Ljubljana, Aleksandrova c. 12
v oblekah in povračilih
najcenejši

Uskokovića torej še vedno ni zaključena. Beograjsko prebivalstvo z velikim zanimanjem pričakuje razpravo, pri kateri se bo obravnavala ne samo tatvina omenjenih dragotin, marveč tudi vrednostnih papirjev in meničnih obveznosti v vrednosti poldrugega milijona dinarjev.

Veliko izbiro vsakovrstnih modnih čevljev in sandalov po najnižjih cenah, dobite le v trgovini ZIBERT. Prešernova ul.

Novi kazenski zakon in obsojeni hajduki

Novi kazenski zakon je v mnogih primerih posegel tudi v usodo že obsojenih razbojnikov. Našim čitateljem bo še v spominu hajduk Barbulović, ki je bil prijet po krvavih borbah ter obsojen za celo vrsto težkih zločinov po starem zakonu na 115 let težke ječe in na smrtno kazen. Če bi ta obsodba postala pravomočna, bi bila že davno izvršena smrtna kazen kot najvišja. Zagovorniki hajduka pa so vložili priliz in ta se je reševal baš v času, ko je stopil v veljavo novi kazenski zakon. Po novem kazenskem zakonu so spoznali, da je bila strašnem hajduku po starem kazenskem zakonu izrečena za neko tolovaštvo premila kazen in tako bo prišel Barbulović še enkrat pred sodnike.

Tudi niemu podobni hajduk Saidki Ramadanović, ki je s svojim tovariši na grozen način umoril pirotekta trgovca Nazifovića, je po podobnem naključju zaenkrat še »odložil« zadoščanje za svoje zločine. Pri glavnem umoru, ki gre na njegov račun, sta namreč sodelovala dva naidža, glede katerih je treba sedaj ugotoviti po novem kazenskem zakonu, če sta bila tedaj že polnoletna ali ne. Najbrž se bo

Danes nepreklono zadnjokrat
ob 4., 7. in 9. zvečer

Ramon Novarro

kot ljubimec, dober tovarš in
drzen pilot
v filmu letalskih senzacij

Seteče brodovje

Telefon 2124.
ELITNI KINO MATICA

domov patrulini pes Luks, ki je pridno pomagal zasledovati tihotapce in jim povzročil paničen strah.

Domneva se, da so bili tihotapci del tihotapske bande iz Medimurja, odkoder jih nalveč prihaja nakupovat tihotapsko blago v Radgono. Ti tihotapci so izredno prebriski in že dolgo časa delajo preglavice obmejnemu orkanom.

Odlikovana dvojčka

Stefan in Sonja Lehpamerjeva; otročiča pred mesecem umrlega šefa Borze dela v Ljubljani, sta dobila pri nedeljski tekmi V. nagrado (100 Din).

Pri hripi, bronhitisu, vnetju mandljev, pljučnem katarju, zasluženosti nosu, sapnika, požiralnika in jabolka, obolenjih oči in ušes skrbimo za to, da čisto očistimo temeljito žlečice in črevo z uporabo naravne »Franz Josefove« grence. Znameniti strokovnjaki za nego zdravja svedočijo, da »Franz Josefova« voda dobro služi tudi pri šenu in drugih različnih nalezljivih boleznih. »Franz Josefova« grenceca se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Domače vesti

Opozorilo naročnikom

Naročniki, ki jim je s koncem maja potekla naročnina, so prejeli te dni naše polnočne. Prosim jih, naj naročnino čim prej obnovijo, takoj te dni, da bodo mogli list v redu prejemati. Kdor dolguje naročnino morda še za več časa nazaj, naj ob tej priliki poravnava tudi ta dolg.

Opozarjamo vse naročnike, da velja naše zavarovanje na 10.000 Din za primer smrtne nesreče samo za one, ki imajo najkasneje do 15. dne v mesecu plačano svo naročnino do konca tekočega meseca. Zato je v interesu naročnikov samih, da z obnovo naročnine ne odlašajo.

Uprava »Jutrac«.

• Promocija. Dne 31. maja je promoviral na zagrebškem vseučilišču za doktorja vsega zdravilstva g. Leon Mogilnički, agin član JAD »Triglava« v Zagrebu.

• Osebnosti v pošti. Napredovali so v 3. skup. II. kategorije tile poštni uradniki: Pirc Anica, Sirkš Stefania, Naglič Josipina, Turk Franja, Kroflič Anton, Videmšek Karla, Kroš Ivanka, Razlag Ana, Kenda Stefania, Veselko Ana, Vatovec Ana, Bernik Angela, Petercel Ivanka, Remic Marija, Šume Valtar, Babič Emilija, Mohorčič Mara, Rudolf Terezija, Zadolč Elza, Naprudnik Angela, Kristan Franc, Stanič Ivan, Lednik Ivo, Porenta Marija, Lešnik Marija, Goričan Ivan, Gostinčar Metka, Oblak Francka, Košiček Ivanka, Köchler Miroslav, Kraic Iva, Antrata Angela, Semen Marija, Kos Marija, Zah Pavel, Glazar Jožica, Klemenčič Angela, Vinčar Ivanka, Levstek Marija, Sitar Anton, Faganeli Marija, Gomilšek Ana, Ušeničnik Vida, Lampič Leonija, Ropotar Olga, Mrak Marija, Povše Ljudmila, Sirkš Leopold, Zor Marija, Thaler Albina, Tomazin Milka, Conka Josipina, Podmenik Olga, Hutman Frida, Subic Mira, Kocjančič Mara, Črnjač Antonija, Kočvar Heda, Bervar Matilda, Kamenšek Josip, Vidali Mihaela, Štukelj Marija, Dular Mara, Štimec Ljudmila, Gozdnikar Valerija, Grims Mara, Burger Ana, Kalinšek Marija, Papis Justina, Albreht Julija, Senica Olga, Klacner Marija, Petrič Marija, Hočevar Mara, Vernik Ana, Kalan Amalija, Glinšek Mira, Lort Marija, Grad Ivanka, Ponderak Antonija in Plehan Vera; v 2. skup. III. kategorije pa: Kranjc Franc, Rataj Jože, Puntar Jože, Zablantnik Filip, Cigler Robert, Parkelj Ludvik, Tihle Fortunat, Vrančič Ivan in Kucler Matko.

• Dan Petra Mrkonjića so v nedeljo na izredno svečan način proslavili v vsej vrbski banovini. V vseh mestih in vaseh so se po cerkvah vršile žalne svečanosti, v šolah pa različne prireditve. V spomin na ta dan je bilo tiskanih in razpečanih 100.000 spominskih znamk s sliko kralja Petra Osvoboditelja. Posebno slavnostne so bile prireditve v Banjaluki.

• Mednarodna gozdarska liga, katere sedež je v Parizu, je imela v prvi polovici maja svoj sestanek v Španiji. Terenske ljudje so se vršile med Barcelono in Madridom. Udeleževali so se jih gozdarski strokovni in učni zastopniki držav Sredozemskega morja, in sicer Francije, Španije, Italije in Grčije. Težišče Liginega dela je tvorilo vprašanje pozgodovanja goščav. V predsedstvo Lige za naslednjo prihodje je bil izbran g. dr. Aleksander Ugrenović, redni profesor zagrebške univerze.

• Odkopavanje starinske cerkve. V vasi Zaskoku pri Oroševcu so začeli odkopavati ruševine starinske cerkve in našli že lepe dragocenosti, tako velik zlat križ s prelepim srednjeveškim okrasjem. Odkopavanje se bo nadaljevalo pod nadzorstvom oblastvenih strokovnjakov, ki se nadejajo lepih najdb.

• Smrtina kosa. V Radovljici je umrla ga. Ivanka Kobalova, soproga davčnega kontrolorja. Pogreb pokojnice bo v sredo ob 18. na domače pokopališče. — Na Grosupljem je preminila ga. Marija Bohova, soproga posestnika. V Zalcu je umrl g. Anton Zalc, posestnik in kovaški mojster. Pogreb je bil včeraj. — Pokojnikom blag spomin, žalnočim naše sožalje!

• Razstava kunccev. Razstavo kunccev je organiziral kuncerejski osek Kmetijske družbe v Ljubljani. Razstava je nameščena v desni polovici paviljona »K«. Razdeljena je v dva oddelka. Prvi oddelki živali, drugi oddelki izdelki in kože. Razstavljenih je okoli 400 živali v 125 kletkah, in sicer pasme: belgijski orjak, beli orjak, črni orjak, francoski ovač, modri dunajčan, beli dunajčan, angora, havana, činčila, black and tan, srebrec, ruski kunc, bober reks, činčila reks in črni reks. Daje je razstavljenih kožic, posušenih in ustrojenih ter izdelkov. Razstavljene so tudi razne vzorne kletke za gojenje kunccev. Živali, kakor tudi kože in razni vzorci so deloma na prodaj. Že v sredo je poslovala ves dan ocenjevalna komisija pod strokovnim vodstvom g. ravnatelja dr. Dularja. S prvo na-

grado in diplomu je bilo nagrajenih 19 razstavljavcev, ki so prejeli 46 prvih nagrad. Napram lanskim prvi razstavi kaže letošnja II. razstava odseka za rejo kunccev znatno napredek v Dravski banovini.

• Goreči slovenski domovi — uvod v plebiscitne proslave na Koroškem. Enakih sredstev, kakor za časa plebiscita, se poslužuje nemška družina na Koroškem tudi sedaj proti našemu tamkajšnjemu življu. Goreči slovenski domovi že naznanjajo uvod v proslavo desetletnice nesrečnega plebiscita. Kakor se nam poroča, je nemška mafija zanešla ogenj na hiši posestnika g. Vošpernika ob Vrbskem jezeru, v Bekštajnu pa se je oglašil rdeči petelin na hiši posestnika g. Gasla. Oba sta znana slovenska koroška narodnjaka, ki ju niti najhujši teror ni mogel omajati v njunem narodnem prepričanju. Čisto razumljivo je, da naša že itak brezpravna raja na Koroškem trepete za svoje domove in z vedno večjim strahom pričakuje proslave desetletnice nesrečnega plebiscita.

• Velika nezaposlenost v Južni Ameriki. Iz venezuelskega mesta Lagonillas nam piše, da je zavlada tam velika nezaposlenost. Zaradi nadprodukcije petroleja je na podlagi venezuelskega zakona o nastavljanju domačih moči začela družba Shell trumoma odpustiti delavstvo. Podletje je naenkrat postavilo 40 tisoč delavcev na cesto. Temu podjetju sledi tudi druge družbe. Naši delavci, ki se nameravajo tjakaj izseliti, se opozarjajo, naj tega nikar ne store.

• Darovi za belokrajinske pogorelce v Zaloki. Odbor za zbiranje darov za belokrajinske pogorelce je zaključil zbiranje darov ter izreka vsem številnim darovalcem najskrenejšo zažalavo. V denarju je bilo nabrano skupaj 35.370 Din, kateri znesek je bil odposlan na naslov odbora za pomoč pogorelcem v Metliki, ki bo denar razdelil med pogorcele. Istočasno je odbor prejel toliko blaga za obleke in oblek, da so bili pogorelcem odposlani trije veliki zaboji. Ker vseh številnih darovalcev ne moremo imenoma navesti, se zahvaljujemo vsem darovalcem za izdatno pomoč v sili.

Premiera! Ob 4. pol 8. in 9. zvečer!

Käthe v. Nagy

v filmu iz življenja aristokracije

Kamen mržnje

Znižane cene: 4, 6, 8 in 10 Din.

KINO IDEAL

• Posavska podružnica SPD v Zidanem mostu proslavi 30 letnico obstoja 6. julija in prost vsa okoliška društva, da bi blagovolila to upoštevati pri določanju lastnih prireditev.

• Vsem čebelarjem sporočamo, da je blagovni oddelk Čebelarstva društva za Slovenijo v Ljubljani otvoril nov lokal v Vošnjakovi ulici št. 4. To je ulica, ki vodi od gostilne pri »Novem svetu« na Gosposvetski cesti proti kolodvoru v Šiški. Lokal bo odprl sedaj vsak dan dopoldne in popoldne. Priporočamo se za obila naročila. Naročila naslovite: Blagovni oddelk Čebelarstva društva za Slovenijo v Ljubljani, Vošnjakova ulica 4.

• Pomoč novorojenčku in dojenčku — je naslov knjigi, ki jo je spisal primarij dr. B. Dragaš; obsega 132 strani z 62 slikami in stane v priključni, broširani obliki 24 Din. Knjiga je potrebna za naše ljudstvo ter je namenjena vsem, ki se pečajo z vzgojo otrok ali se za njo zanimajo. Prav posebno priročna je pa našim materam. Knjiga obravnava poglavja o ustroju otrokovega telesa v splošnem in njegovo delovanje, skrb za vzgojo otroka, pravilno vzgojo in pestovanje, nego dojenčka, obleko otroka, postelje, otroško sobo, prehrano otroka, higijeno in dijetlo doječje matere, recepte in navodila za pripravljane dojenčkove hrane, pomoč dojenčku in njegovo nego poleti, prvo pomoč dojenčku in drugo. Tudi slike so prav lepe in poučne.

• Dva pogrešena. Pred dnevi je izginil od doma 4letni mizarski mojster iz Pobrežja pri Mariboru. Ker imenovanega že okrog 10 dni ni na izpregled in se sploh ne ve, kje se nahaja, sumijo domači, da je izvršil samomor. Najbrže je skočil v Dravo in se utopil. — Iz istega kraja je pred dnevi neznanom izginita 22letna posestnikova hčerka Ivanka Majerjeva. Pogrešanka je že dolgo časa kazala znake slabomnosti in od septembra sem sploh ni govorila. Majerjeva je razvite postavbe, okroglega rdečega obraza, pristrženih črnih las in je oblečena v rjavkast letni plašč, modro križasto krilo in rdečo pleteno bluzo.

• Kokoši blagoslov. V Majcnovi hiši v Šentjanžu na Dolenjskem je 27. piščanec pod okriljem ene same enoletne koklice. Ker je med njimi 13 petelinčkov in 14 pišk, je nedavno jastreb hotel pobrati eno mladenko, da bi bilo vse na par. A to se mu ni posrečilo. V Šentjanžu bodo torej izletniki letos le lahko hodili na ocvrte piščance, ker je kokoši zaradi tudi drugod tam okrog prav obilen.

RADIO-ELEKTRO-TEHNIKA

Tone Poljšak, Ljubljana, Aleksandrova št. 5.

Izvršuje in dobavlja vse elektrotehnične naprave.

Dobavlja, popravlja in izvršuje vse radio-iz ojačevalne naprave.

Prodaja ves elektrotehniški in radio-materijal.

134

ITO — zobna pasta najboljša!

• Žrtv avtomobilske nesreče. Avto neke gradbene trdke, natovljen z eksplozivnim materialom iz Krusčeva, se je v soboto popoldne na poti proti Kraljevu prevrnil. Orožniški narednik Tihomir Vasič, ki je avto spremljal, je hotel v kritič-

nom trenutku izskočiti, a avto se je prevrnil nanj in ga na mestu ubil. Hude poškodbe je dobil tudi šofer Peter Petril, dočim so trije drugi spremljevalci avta po srečnem naključju odnesli zdravo kožo.

• V objemu valovja. V Sremski Mitrovici je v nedeljo popoldne skočil z velikega mosta v Savo ekonom Milan Radosavljevič. Obupal je zaradi ponesrečenja spekulacij z lesom. Zapušča ženo in hčerko. V Osijeku je v Dravj utonil 14 letni brivski vajenec Franjo Lechner. Prevrnil se je s čolnom, ki ga je udaril po glavi in je fant takoj izginil pod vodo. V reki Dragorji pri Bitolju je utonil šestosolec Vladimir Tasič, edini sin vdove. Pogнал se je bil z viška v globino treh metrov in ni ga bilo več na svetlo.

• Grozen zločin je v nedeljo popoldne v Subotici izvršil 42letni trgovec s svinjami Julij Somogy. Ker mu je pobegnila 30letna Roza Sibonyeva, s katero je več let živel v konkubinatu, se je podal v njeno stanovanje in ker se ni hotela z njim vrniti domov, ji je z nožem razkral trebuh. Nato je pobegnil na dvorišče in se sam izvršil hakrairi. V bolnici se oba borita s smrtjo.

• Sleparstva agenta parobrodne družbe. Policija v Bitolju je prišla nekega Gorgija Kočasića, ki je osleparil razne kmete in delavce za skupnih 200.000 Din. Kot agent parobrodne družbe »Lloyd Sabaudy« jim je obetal potne liste za Ameriko ter jemal najmanj po 15.000 Din, od nekega kmeta pa je izvalil celo 49.305 Din. To ni prvi primer sleparstev s potnimi listi v bitoljskem okrožju, a vendar ljudje še niso dovolj previdni in gladko nasedejo pustolovcem.

• Obleke in klobuke kemično čist, barva, pilstva in ilka tovarna Jos. Reich.

• C. M. šentjakobska-trnov. ženska podružnica ima svoj občni zbor v društveni pisarni, Beethovnova ulica št. 2, 4. t. m. ob 5. popoldne.

• Harley Davidson motocikli zaradi pomankanja prostora na letošnjem velesejmu so razstavljeni v lastnih prostorih gen. zastopstva na Miklošičevi cesti št. 17.

Iz Ljubljane

— Zadnja predstava v ljubljanski drami. Drvi bo v Ljubljani zadnja dramska predstava v tej sezoni. Igrala se bo Sommerset-Maughamova drama »Sveti plamen«, ki je dosegla pri vseh dosedanjih vpriporitvah izreden uspeh. Opozarjamo, da nastopi pri tej predstavi v vlogi sestre Waylandove gospa Gabrijelčičeva. Predstava bo za red B.

— Obisk gostoljubne rojakinje iz Amerike. Po osmih letih je zopet obiskala svoj podnaroški dom rodoljubna rojakinja gospa Rozij Zierlova iz Čikaga. Pri njej je našel že mnog slovenski umetnik ali popotnik v Ameriko gostoljubno streho. Zadnje dni je obiskala več naših lepih mest, najbližje priscu pa sta ji še vedno Ljubljana in Bled, kjer je obiskala vse svoje številne znance in prijatelje iz deželiških let. Le v svojem rojstnem kraju se ji je hudo stžilo, ko je

Autotaksi M. Juvan

Kocenova ul. 5. Telefon 2821

Birmanska darila

v veliki izbiri po znižani ceni

L. Viihar, urar, Ljubljana

Sv. Petra cesta 36

PEGE odpravi hitro in brez sledu

„CREME ORIZOL“

Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Depot: Cosmochemia, Zagreb, Smičklova 23. Telefon 49—99.

Radomanijsko termalno kopališče

DOLENJSKE TOPLICE

(Pri Novem mestu). Zdravi trajno in sigurno »matizem, nevralgije, ženske bolezni itd. Edino kopališče, v katerem so vse kopališčne naprave nad izvirk 37—38° C toplote. Zeleniška postaja Straža — Toplice. Zahtevajte ospekte. Cene znižane, posebno v pred in lo sezoni.

119

ADVOKAT DR. JANKO VOVK

vjudno naznanja, da je otvoril svojo

odvetniško pisarno na Jesenicah

v poslopju hotela »Triglava« (pri postaji) 7382

FOTO-KINO-APARATI

za potrebne najceneje v drogerijah

KANC, LJUBLJANA

in KANC (Wolfram), MARIBOR CENIK GRATIS!

Izdelujemo vsa amatorska dela.

Moške obleke

prodaja za ves čas velesejma po nabavni ceni konfekcijska industrija

JOSIP IVANČIČ

Ljubljana Dunajska c. 7

Ne zamudite ugodne prilike!

8. junija Binkoštna nedelja

VESELICA V POSTOJNSKI JAMI

BREZPLAČEN VIZUM.

Pojasnila, vstopnice: Biro Jos. Zidar, Ljubljana, Dunajska cesta 81. Tel. 27-59.

našla stanje tako izpremenjeno... V Ameriko se bo vrnila v juliju.

— Francoski večer bodo v četrtek ob 20. priredili člani francoskega inštituta v dramskem gledališču. Spored obsega poleg dveh komedij-enodejank tudi več recitacij, pevskih in glasbenih nastopov. Vstopnice po zelo nizki ceni so naprodaj v operni blagajni. Opozarjamo vse ljubitelje francoskega jezika na to zanimivo prireditev.

— JAD »Triglava«. V sredo 4. t. m. se bo vršil ob 20. v salonu gostilne »Zgonc«. Cesta v Rožno dolino, članski sestanek, združen s poslovnim večerom. Odbor poziva člane na številno udeležbo.

— Iz gledališča. V operi se bo drevi pello Bravničarjevo »Pohušanje v dolini šentflorjanski za red D. v sredo pa Fallova opereta »Dolarska princesa za red C. — V drami bo drevi zadnja predstava v sezoni. Vpizori se »Sveti plamen« za B.

— Predavanje prof. Caullerya. Znanj profesor pariske univerze g. Caullery, bo predaval jutri, v sredo ob 18. na univerzi o genetiki in evoluciji Francoski inštitut vabi k številni udeležbi.

— Harry Piel v filmu »Mož proti možu« se predvaja v ljubljanskem dvoru danes ob 4. pol 8. in 9. To filmsko delo, bogato na izrednih bravuroznih atrakcijah, se odlikuje po krasnih naravnih slikah, zato moremo ta spored vsakomur najtopleje priporočiti. Pri vseh predstavah najnižje ljudske cene 2, 4, 6 in 8 Din

— Prva javna produkcija operne šole gojencev državnega konservatorija bo danes ob 5. v dramskem gledališču. Spored pester. Sedeži po 10, 8, 6, 5, 3, stojišča po 2 Din so v predprodaji v operni blagajni in od pol 5. ure dalje v veži dramskega gledališča. Istotam se bo dobil tudi podoben spored.

— Pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske. Drevi ob 20. skušnja za mešani zbor.

— Čudna nesreča. Delavec Miha Gašperlin je predvčerajšnjim jutraj kosil ob občestnem jarku na Celovski cesti travo. Po hodniku za pešce je takrat privozil mimo na kolesu krojaški valenec Vinko Brenk, ki je imel poleg sebe na kolesu tudi 12letnega sinčka svojega mojstra Franca Lombara. Baš ko se je pripeljal mimo Gašperlina, je ta zamahnil s koso, in sicer tako nesrečno, da je prerazal pnevmatiko. Brenk je zaradi tega izgubil ravnotežje in padel s kolesa na desno, mlajši Lombar pa na levo stran in sicer naravnost na ostrino kose. Deček se je urezal na desno koleno in so ga morali zaradi močnega krvavljenja odpeljati v splošno bolnico. Krivdo pri nezgodi je pripisovati zgolj nesrečnemu naključju.

— Ukradenoto kolo. Posestnik Ivan Zabjak iz Zapuž je imel včeraj jutraj opravka na živilskem trgu, kjer je okrog 7. spravil svoje kolo pod prodajalno lopo, nakar se je za hip odstranil. Po svoji vrnitvi pa kolesa že ni več našel na mestu. Ukradenoto kolo je znamke »Waffenrad«.

— Na velesejmišču ukradeni noži. Trgovec Leopold Premk iz Maribora je prijavil, da mu je v soboto ponoči neznan zlikovec ukradel izpred češkoslovaškega paviljona na velesejmišču zavoj žepnih nožičev. V zavoju je bilo okrog 72 komadov tež nožičev v vrednosti 500 Din. Kdo je izvršil tatvino, doslej še ni bilo mogoče ugotoviti.

— Aretiran pohotnež. V nedeljo dopoldne, ko so mlade deklice pobirale prispevke za akcijo Rdečega križa, je pričel vabiti imenovane mladoletne deklice k sebi v Tavčarjevi ulici postavajoči mlajši, slok, elegantno opravljen mladenič. Delil jim je dinarje, dokler se jih ni nabralo okrog njega kakih 5—6, nakar jih je zvalil v neko bližnjo vežo. Tam je počel z njimi razne nesramnosti, pri čemer pa so ga k sreči še pravčasno opazili mimo idoč pasanti. Nekdo je na početje perversneža opozoril stražnika, a jo je nesramnež med tem že popihl. Ker pa so ga nekateri pasanti spoznali, ga je policija včeraj dopoldne vendarle izsledila in aretirala. Bil je to neki K., po poklicu zavarovani uradnik, italijanski državljani, ki ga je policija po zaslišanju izročila sodišču.

— Neprijetni obiski v stanovanju. V stanovanje mesarskega pomočnika Ignaca Slaka v Hradečkova vasi št. 48 se je splazil predvčerajšnjim popoldne neznan tat ter ukradel iz njegovega, v sobi visečega telovnika srebrno uro z verzičo. Tat je odprl nato še skrinjo ter ukradel tudi njegovemu tovarišu Valentinu Pečarju ciklasto uro. Tat je oksoval oba za okrog 450 Din vrednosti. Istotako se je vihotalil neznan tat v sobo trgovskega sotrudnika G. na Poljanski cesti ter mu odnesel 2000 Din vredne gramofon znamke »Brink« z okrog 20 raznovrstnimi ploščami.

Iz Celja

— Sestanek slovenskih dijakov celjske gimnazije, ki so na tej položaji med svetovno vojno in 1. 1919. maturo, ali bi morali v tem času maturirati, bo v letošnjih počitnicah, in to ob priliki desetletnice nastave letnika 1920. Sestanek je namenjen v celjsko okolico skupno z g. profesorji. V Celju se je sestavil pripravilniški odbor, ki ga sestavljajo gg.: Bizjak Andrej, Erhardt Ivo, Hočevar Mirko, dr. Mejak Ervin, Milnar Janez, Pečnik Rado in Roš Franjo. V poštev prihajajoči tovariši naj javijo svojo udeležbo in sporoče do 30. junija svoje želje tako glede dneva sestanka kakor glede programa na naslov: dr. Mejak Ervin, odvetniški kandidat v Celju. Prešernova ulica.

— Čebelarstva podružnica za Celje in okolico priredi na binkoštni ponedeljek ob 15. poučno predavanje pri čebelnjaku g. Kodele na Ostrožnem. Pridite!

— Občni zbor podružnic CMD v Celju. V petek zvečer ob 20.30 se je vršil v klubovi sobi Celjskega doma letošnji občni zbor moške in ženske podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda v Celju, ob zadovoljivi udeležbi. Občni zbor je otvoril predsednik

g. Ivan Prekoršek, ki je po uvodnem pozdravu in izprnem govoru podal kratek pregled povojnega razvoja CMD in njemu nasprotnih nemško-propagandnih društev Südmarka itd. Pred par tedni je slavila Südmarka ob veliki udeležbi visokja osebnosti iz vse Avstrije in Nemčije svoj 50. jubilej. Ta proslava je napravila na vsakogar vtis, da germanstvo zopet kaže veliko voljo do velikopoteznega ponemčevalnega dela v južnih krajih Evrope in da po letih ponižanja zopet prihaja do moči in pozitivnega udejstvovanja. Pomen CMD je ostal tudi še danes, ko smo združeni Jugoslovenci v lastni narodni državi, enako važen, kakor je bil v pokonji Avstro-Ogrski. Razveseljiva je konstatacija, da se CMD z velikim uspehom uveljavlja na vseh torsiših, ki spadajo v okvir njenega delokroga in idejnega programa. Tudi mladina se je z veseljem pričela oprijemati intenzivnega narodno-obrambnega dela. Po odobrenem zapisniku lanskega občnega zbora so podali svoja poročila tajnica ženske podružnice ga. Rakuševa in tajnik moške podružnice g. Zerovec, blagajnica ga. Čilenškova in blagajnik g. Pavle Zabukovec ter v imenu pregledovalcev računov g. dr. Juro Hrašovec. V nova odbora so bili izvoljeni: za moško podružnico predsednik g. Prekoršek, podpredsednik dr. Rebernik, v odbor gg. Zerovec, Zabukovec, notar Drukar, ravnatelj Skaza, Roš in Cergol, za pregledovalca računov gg. dr. Hrašovec in upravitelj Voglar, za žensko podružnico za predsednica ga. dr. Rebernikova ter odbornice ge. Rakuševa, Čilenškova, Jerinova, Kernova, Skazova, Debeljakova, Pregljeva in Zorkova, za preglednici računov pa ge. Prekorškova in Drukarjeva. Družbine razglednice ob praznikih so se letos prodajale z velikim uspehom in so celo zmanikale, dočim konzum narodnih kolkov ni tako uspešen. Podružnici bosta priredili 5. julija v Celjskem domu družabni večer s prav izbranim sporedom. Na večeru bo predaval g. Fran Roš o pred- in medvojni razmerah med celjskim dijaštvom in nacionalno mladino.

— Sprememba v mestnem avtobusnem prometu. Celjski mestni avtobus bo vozil odslej na progi Celje-Dobrna petkrat dnevno tja in nazaj. Zaradi nepričakovane navala potujočega občinstva se je morala že sedaj otvoriti peta zveza z odhodom iz Dobrne ob 14.50 in s prihodom v Celje ob 15.40. Ta avtobus ima zvezo na obo osebna vlaka in na brzovlak proti Ljubljani in Zagrebu. Iz Celja pa odhaja po prihodu vseh teh vlakov ob 16.15 in prihaja v Dobrno ob 17.05.

— Poslednje gostovanje mariborskega gledališča v tekoči sezoni bo v sredo 4. t. m. Upizori se domača novost mariborske pisatelja dr. Snuderla drama »Pravilica o raski ptici«.

— Smrtina kosa. V celjski bolnici sta umrla 65 letna mlinarica Marija Remšakova iz Bočne in 26 letni posestnik sin Jernej Kroflič od Sv. Lovrenca pod Prožinom.

— Redni koncerti v mestnem parku. Tjisko. prometno in olepševalno društvo v Celju bo prirejalo v poletju redne večerne koncerte v mestnem parku. Koncerti se bodo vršili vsak četrtek zvečer ob 20. do 22. Prvi koncert bo v četrtek 5. t. m.

— Vozna olajšava za župni zlet celjskega Sokola. Celjsko Sokolsko društvo je prejelo odlok prometnega ministrstva, s katerim je odobrena četrtinska vojna za vsa udeležence župnega zleta Celjske sokolske župe v Celju, ki bo 15. t. m.

Iz Maribora

— Švicarska »Harmonie« na potu v Maribor. V nedeljo je odpotovalo 400 pevcev curiške »Harmonie« na inozemsko turnejo. Ustavili se bodo na Dunaju, nato obiščejo Bratislavo in nadaljujejo potovanje v Budimpešto. Sploh namerava ta močeni zbor posetiti le večja mesta. Izjemo pa bo napravil samo v Mariboru, ki ga bo posetil iz Budimpešte na binkoštno nedeljo popoldne, da vrne mariborski Glasbeni Matici svoječasi obisk. Mariborska Glasbena Matica pripravlja svojimi dragim gostom priscrčen sprejem, ki se ga bo udeležil tudi švicarski konzul iz Zagreba.

— Umetniški jubilej v gledališču. Pri-ljubljena članica gledališča, ga. Štefa Dragutinovičeva, bo proslavila v četrtek, 5. t. m. 35 letnico svojega plodonosnega umetniškega delovanja na polju oderske umetnosti. Ob tej priliki bo nastopila v glavni vlogi nad vse zabavne tatinske komedije nemškega pisatelja G. Hauptmanna »Bobrov kožuh«, ki jo režira J. Kovič. Želeli je, da bi oblistno počastilo zasluženo umetnico ter zasedlo v četrtek gledališče do zadnjega kotočka.

— Učni tečaj za književce. Po imicijativi mariborske skupne obrtne zadruge priredi tukajšnja sekcija za obrtno pospeševanje za književce v mesecu juniju dva učna tečaja, in sicer 10urni tečaj za mar-moriranje obrez, v katerem poučuje g. St. Weigl, in 30urni tečaj za ročno zlatenje, v katerem poučuje g. Franjo Paik. Tečaj za moriranje obrez, v katerem poučuje g. St. dne 5. t. m. ob 7. zvečer in nadaljuje dne 6., 11., 12. in 13. t. m. vsakokrat po 2 uri. Tečaj za ročno zlatenje pa se bo otvoril dne 14. t. m. ob 3. popoldne in se nadaljuje vsako soboto in nedeljo, vsakokrat po 4 ure in to ob sobotah popoldne ob 3. do 7., ob nedeljah dopoldne ob 8. do 12., tako da bo tudi ta tečaj dovršen najkasneje 6. julija. Ponk v tečajih je brezplačen. Prijavit se je do 5. t. m. pri skupni obrtni zadruzi v Mariboru (pisarna v Narodnem domu) ali pa pri sekciji za pospeševanje obrti pri sreskem načelniku za Maribor, levi breg, soba št. 26.

— Tragične smrti preminulega generala Stramlitscha so pokopali v soboto popoldne z vsemi vojaškimi častmi. Krsto so peljali na topovski lafeti in žalnega spreveda se je razen številnih pokojnikovih prijateljev udeležil tudi oddelk mariborske posadke za oficirskim zborom. Ko so spustili krsto v grob, so zadenli pokojniko v zadnje slovo štirje topovski streli.

Vremensko poročilo

meteorološkega zavoda v Ljubljani

(Stevilke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlažnost v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin.)

3. junija 1930.

Ljubljana: 7. 762,6, 15, 70, WNE 1, 0, —, —, Maribor: 7. 760,4, 18, 80, WNW 3, 0, —, —, Zagreb: 7. 761,4, 18, 70, W 1, 0, —, —, Beograd: 7. 759,8, 21, 80, mirno, 0, —, —, Sarajevo: 7. 761,9, 16, 70, mirno, 0, —, —, Skoplje: 7. 761,1, 23, 55, mirno, 0, —, —, Split: 7. 761,2, 22, 60, SSW 1, 0, —, —.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 27, najnižja 13.

Solnce vzhaja ob 4.15, zahaja ob 19.41, luna vzhaja ob 12.10, zahaja ob 1.5.

a— Zveza gostilničarskih zadrug posluje od 1. t. m. naprej v hiši Trgovskega gremija v Vetrinjski ulici št. 1 I. nadst.

a— Velik proces ponarejevalcev denarja. Dne 20. t. m. se bo vršila v Mariboru pred okroglim sodiščem gajna razprava proti 22 obtožencem zaradi hudo delstva ponarejanja denarja, ki jih bo zagovarjalo nič manj kot 17 zagovornikov. Toliko število odvetnikov še v Mariboru ni bilo pri eni razpravi.

a— Seznam o pridobitinskih davčnih zavetstvih in davčnih osnovah je razgrnjen na mestnem magistratu, soba št. 6, in je na vpogled od 3. do včetršja 10. t. m. od 7.30—14. ure. Seje davčnega odbora, ki bo razpravljala o teh davčnih osnovah se bodo vršile pri davčni upravi v Mariboru dne 11., 12., 13., 14., 16. in 17. t. m. od 8. dopoldne naprej in se bo razpravljalo po vrstnem redu.

a— Mrlič sredi žitnega polja. V soboto zvečer je našel poljski čuvaj Vidmajer na pobrežju sredi žitne njive ob ulici Stanka Vraza mrliča z razrezanimi žilami na vratu in rokah, zraven njega pa rezilo od obliča. Zito je bilo več kvadratnih metrov okrog povaljano, znamenje, da se je nesrečnejši boril s smrtno, preden je izkrmel v umrl. Truplo je moralo ležati tam že kak teden dni. Spoznali so v mrliču mizarjskega mojstra Blaža Belca, ki je 22. maja odšel od doma in se od takrat ni več vrnil. Domači so videli, da je pri odhodu nesel v roki rezilo. Iskali so ga takrat po vsej okolici, nihče pa ni slutil, da leži sredi žitne njive. Sedaj je še odprto vprašanje, kdo je mrlič, ki so ga te dni potegnili iz Drave pri Ormožu in o katerem so domnevali, da je Belc.

a— Zadnji odmev muškateleškega procesa. Ko je končal muškateleški proces, je bilo uvedeno kazensko postopanje proti Milki Pihlerjevi, ki je ovadila odbornike Osrednje vinarske zadruge zaradi ponarejanja muškatele. Milka Pihlerjeva je bila namreč uslužbena kot uradnica v Vinarski zadruzi in v Krevkovi posojilnici, ki je financirala Vinarsko zadruzo. Krevkova posojilnica je tekom preiskave ponarejanja muškatele ovadila go. Pihlerjevo, da je ponarejala denar v Posojilnici in so jo potem obtožili v muškateleški aferi sklicevali na to, da ga. Pihlerjeva ni verodostojna priča. V tem smislu je izšel med procesom v »Slovencu« tudi daljši članek iz govora, ki ga je imel kaplan Franc Hraščič kot obtoženi odbornik Vinarske zadruge pred sodiščem. Državno pravništvo je preiskavo proti Pihlerjevi že enkrat ustavilo. Zaradi nove ovadbe pa je bila preiskava obnovljena ter je bil zašiljen ponovno tudi sodni izvedenec, ki je predelal književnostvo Krevkove posojilnice. Vršilo se je le tudi več razprav. Pri razpravi pred okroglim sodiščem kot kazenskim sodiščem pa se je izkazalo, da so vsi očitki napram njej popolnoma neosnovani. Ga. Pihlerjeva je s tem dobila popolno zadostojenost. Zadeva je tem zanimivejša, ker je bila ga. Pihlerjeva dolga leta odlična delavka v mariborskih katoliških društvih, med drugim tudi načelnica Orla in si je tudi njen soprog pridobil velike zaslugе v raznih katoliških organizacijah v Mariboru. Go. Pihlerjevo je zagovarjal odvetnik dr. Klemenčič. Krevkovo posojilnico kot zasebno udeleženko na je zastopal odvetnik dr. Veblje.

a— Čevljar Stefan Vojvoda potegnen iz Drave. Kakor smo poročali, je v noči od 18. na 19. maja skočil z broda v Melju v Dravo čevljarji mojster Stefan Vojvoda iz Barvarske ulice. Sedaj poročajo iz Ptuj, da so v soboto zvečer našli njegovo truplo pri tamošnji delavnici, kamor ga je Drava naplavila.

a— V kinu aretiran. V nedeljo zvečer je bil v kinu Union aretiran 27-letni Anton Zupan, doma iz Šmarja, ki je bil nedavno za pet let izgnan iz Maribora, po sa ga skomine zopet pripeljale nazaj. Policija je pri tem še ugotovila, da zasleduje Zupana celjska policija zaradi voma in tatvine v tobakarno Pik, kjer je pokradel znamke, kolke, cigarete in razne druge stvari v vrednosti nad 16.800 Din. Oddali so ga celjski policiji.

a— Ukradel kolo, da se vrne v zapor. V nedeljo popoldne je posestnik in sodarski mojster Fran Germ v Limbušu opazil, da mu je nekdo iz sobe izmaknil kolo. Na dvorišču je opazil samo stopinje; očividno je tat odnesel kolo na ramah. Na cesti pa se je opazila sled kolesa proti Studencu. Germ je odšel v Studence k orožnikom. Tam pa je pred neko gostilno opazil svoje kolo, na kar je opozoril orožnika, ki je bil v bližini. Ko je iz gostilne stopil neznanec in se hotel odpeljati s kolesom, ga je orožnik prijel. Ker je neznanec trdil, da mu je kolo posodil delavnik Gradinšč iz ruske tovarne, je orožnik znanca povabil prijazno s seboj na železniško postajo, od koder je telefoniral na

7646

Srečke

državne razredne loterije za novo 20 kolo

I. razreda, prodajamo in razpošiljamo po pošti za vsa mesta v državi, kakor tudi za inozemstvo. Naročite že sedaj z navadno pošto dopisnico. Plaćevanje srečk po prejemu s čekovno nakaznico, katero vam pošljemo brezplačno, kakor tudi uradni načrt. Solidna in nagla postrežba.

Cena srečk samo: ¼: Din 25, ½: Din 50, ⅓: Din 100, dvojna cela: Din 200. Naš naslov za naročila:

Bristol, prod. srečk
Novisad, Železniška 27

v Ruše v tovarno, če je delavec tega imena pri njih. Odgovorili so, da ne. Neznaneec je končno priznal, da je kolo ukradel, ker ne more dobiti dela in hoče priti nazaj v zapor, kjer je vsak preskrbljen. Orožniki so ugotovili, da je neznanec že devetkrat zaradi tatvin in goljufij kaznovan Fran Domadenik, rojen l. 1896. v Framu. Šele dne 27. maja je bil izpuščen iz mariborske jetnišnice, dne 20. marca t. l. pa je prišel iz kaznilnice v Stari gradiški, kjer je odsedel tri leta. Sedaj bo oddan zopet sodišču, da bo res »preskrbljen«.

Iz Škofje Loke

a— Osebnost. Pisarni okrajnega cestnega odbora v Škofji Loki je pridobil kot praktikanca gđ. Franeka Ažbičeva iz Škofje Loke.

a— Preuredite kroje za slet! V smislu pravilnika SKJ so nastale pri kroju nekatere spremembe. Članstvo Sokola se opozarja, da se dobe značke za čepico, emblema in rdeča naglavja v prodaji pri hišniku Sokolskega doma v Škofji Loki.

a— Birma v Škofji Loki. Po preteku petih let se je vršila v nedeljo 25. maja v Škofji Loki zopet birma, ki se je je udeležilo okoli 500 birmancev. Ves dan je bilo v mestu najživljanejša razpoloženje. Po Glavnem trgu so bile raznešene mnoge stojnice, godba pa je absolvirala ob 14. promenadni koncert. Sprejem knezoškofa je bil dokaj slovesen. Poleg župana gosp. Hafnerja so izrekli knezoškofu dobrodošlico zastopniki škofjeloških uradov, mladina in predstavniki verskih ustanov. Na večer v petek je bilo mešelo iluminirano in v zastavah. Podoknico vladiki sta priredila Godbeno društvo in pevski zbor. Grajati moramo, da so nekateri botri vsiljevali mladini alkoholne pijače. Knezoškof je odpotoval iz Škofje Loke v Ljubljano. Birme v Zabnici se je udeležilo okoli 60 otrok. V Javorju pa 99.

a— Zabava gasilskega društva Virmarje. Sv. Duh, ki se je vršila prejšnjo nedeljo na vrtu v gostilniških prostorih tov. Jakoba Hribernika pri Sv. Duhu, je spričo prijazne pomladne nedelje prav lepo uspela. Cieti dobiček se porabi za izpopolnitev gasilnega orodja.

a— Matejeva mesnica renovirana. Poslednje tri tedne so popolnoma renovirali mesnico g. Matevža Hafnerja na Glavnem trgu. Polaganje plošč na tleh in stenah je oskrbela trdnja Kalmus in Ogorevc iz Ljubljane. Preurejen je vodovod, instalirana ventilator in elektrika ter so povečana izloženja okna. Zunanje stavbe je narejen nanovo tlak. Mesnica je najmoderneje opremljena in edina te vrste v mestu.

Iz Kranja

a— Glasbena šola v Kranju priredi v sredo, 4. t. m. ob 18. v gimnazijski telovadnici javno produkcijo svojih gojencev in gojenk. Vabljeni so člani, starši in glasbo ljubke občinstvo sploh. Vstopnine ni.

a— Kranjska gasilska župa je imela na praznik Vnebohoda svoj redni občni zbor v Narodnem domu. Zborovanje, ki ga je vodil župni načelnik g. Janko Sajovic iz Kranja, se je udeležilo izmed 32 društev kranjskega in tržiškega sodnega okraja 24, kar znači prav razveseljevo disciplino. Poročila odbora je podal župni tajnik g. Vladimir Rojina iz Stražišča. Župni zbor je sprejel sklep, da se naj na zveženem občnem zboru predlaga, da uvede zveza vojaske poveljevanje. Volitve novega odbora so odpadle, ker se ni potekla funkcionalna doba. G. Rici Mayr, ki je načelnik rediteljskega odseka za ljubljanski vseslovanjski gasilski kongres, je apeliral na čim večjo udeležbo gasilstva na tem kongresu.

a— Lahke karambol dveh avtomobilov. Na praznik se je pripetil pred hišo veletrgovca Antona Adamičev v koprskem predmestju karambol dveh avtomobilov, ki je povzročil k sreči le materialno škodo. Z dvorišča svoje hiše je privozil na cesto avtomobil g. Adamiča, v tem pa je po isti strani mimo vozil s svojim avtomobilom lekarnar g. Zavicka iz Tžiča. Ker pa g. Zavicka ni slišal signalov Adamičevega avtomobila, ni pazil na Adamičev avto, ter je zavozil na cesto, da je postal karambol neizbežen. Avto g. Zavicka je zadel v nasprotni avto ter mu odbil blatnik, njemu samemu pa se je razbila obrambna šipa in poškodoval volan.

Z Jesenic

a— Štorklja na jeseniškem kolodvoru. Dne 30. maja se je pripeljala po vsakdanjih opravkih v vlakom ob 6. zjutraj na Jesenice gđ. D. H. iz Nomenja. Spotoma pa jo je prehitela štorklja in so morali takoj poklicati babico, ki pa je prispela prepozno, kajti mlada, šele 18letna deklica je med tem že na stranišču, kamor se je bila zatekla, povila močnega fantka. Sopotniki niso nič opazili, a tudi ona ni nič tožila, šele na jeseniškem kolodvoru je neki ženi padlo v oči, njeno čudno posnašanje, nakar je pogledala za njo, kaj dela v stranišču. Vse to se je odigralo v kakih petih minutah. Ko so prispeli železniški organi na lice mesta, je D. sama pobrala svoje stvari v nahrbtnik in sama odkorakala v čakalnico. Došli zdravnik g. dr. Schwab je izjavil, da je D. dopolnoma zdrava in brez najmanjše poškodbe. Devojka je znala skrbno prikrivati nosečnost, zato so bili tembolj presenečeni doma, kamor se je vrnila s prvim vlakom, ko so dobili v hišo novega malega gosta.

Iz Kamnika

a— Mladina in sport. Pred nevti smo prinesli notico pod gornjim naslovom, v kateri omenjamo, da bi občina morala dati mladini za sport in igranje primeren prostor. Po izjavi župana g. Kratnarja bo občina mladini priskrbelja primeren in bolj higiениčen prostor, kakor je sedaj. Starši in mladina bodo občini za to napravilo zelo hvaležni.

Iz Litije

a— Stavbeni rekord. Na Zgornji Frtici je zraslo v teku zadnjega časa kar celo naselje. Največ hiš je zgradil g. Lajovic Franc st. Hiša, ki jo je gradil pretekli teden, pa je bila postavljena gotovo v rekordnem času, tako rekoč z ameriško naglico. Zidati so jo pričeli v ponedeljek, v soboto pa je bila že pod streho.

a— Spoštujte tuje rastline! Prejeli smo več pritožb, da lomijo pasantje lepotne grme, ki rasejo blizu cest. Ne samo, da si prisvajajo brez dovoljenja tuje lastnino, lastniku polomijo navadno najlepše veje in mu kvarijo rastline. Prosimo v tem ozi-

ru več javno discipline in spoštovanja do tujih vrtov.

Iz Zagorja

a— Majski izet Sokolskega društva. Na vnebohod se je vršil pešizlet Sokola na Gamberk, Čemšenik in Izlake. Na Izlakah je bil daljši postanek, kjer so člani izvajali proste vaje. Na povratku je naraščal okrog 100 po številu, lepo prepeval narodne pesmi. Zeleti bi bilo, da Sokol napravi še več takih izletov v naravo, od katerih imajo vsi člani lep užitek in ceno zabavo.

Iz Kočevja

a— Iz seje mestne občine. Kočevje je pred enim mesecem dobilo novo občinsko upravo z županom višjim finančnim svetnikom gosp. Maksom Kostanjevcem na čelu. Pretekli terek je sreski načelnik, vladni svetnik gosp. dr. Friderik Loger izvršil zapisnega celotnega občinskega odbora, ki šteje, ker je gosp. dekan in mestni župnik Ferd. Erker svoj mandat odklonil, devet članov, z županom torej deset. V četrtek, 22. maja je novi župan gosp. Kostanjevec sklical prvo redno sejo, na kateri je določil, da se bodo občinske seje vršile tedensko ob četrkih; če pa bi četrtek pal na praznik, se vrši seja naslednji dan. Nato je prešel na dnevni red, ki je obravnaval tekoče zadeve, tako sprječje nekaterih v domovno zvezo. Važna je bila prošnja, ki jo je vložila nova češka predelnica glede jemanja vode iz Rinža. Občinski odbor je to dovolil, obenem pa naglasil, da bo treba sezidati močan jez ob sedanjih turbinah. Za ta jez, ki bo stal približno 300.000 Din, bi morala prispevati tudi industrijska podjetja, ki uporabljajo vodni tok. Vsi občinski dosedanja odseki odpadejo in bo celotno delo vršil ves občinski odbor na svojih tedenskih sejah.

a— Stavbna akcija. Z zidavo svoje enonadstropne hiše na cesti Ivana Cankarja je končal usnjaj g. Karel Braune. — V Ozki ulici zida čevljarji mojster g. Zuri novo enonadstropno hišo.

a— Kanada iz vleče. Iz Kočevskih krajev prihajajo še vedno vesti, da odhajajo ljudje preko velike luže. Ze večkrat smo opozarjali na nevarnost takega izseljevanja, ki prinaša za našo pokrajino samo materialno škodo, ker s tem nazaduje gospodarstvo. Zlasti močno trpi kmetijstvo, ki mu nedostaja delovnih sil.

a— Američani se vračajo. Ze več tednov prihajajo iz Amerike v naše kraje številni domačini, ki žele prebiti v domačem kraju letošnje poletje. Kakor smo čuli, se pripravljajo v Ameriki Kočevjarji še prav posebno na številan obisk v domovino. V to svrhu bo pripeljal ob koncu junija, kakor se zatrjuje, »Bremen« enkrat preko morja same Kočevjarje, ki se bodo istočasno udeležili jubilejnih svečanosti ob priliki proslave 600 letnice naselitve Kočevjarjev na slovenskih tleh.

a— Zopet merjasci. Iz raznih krajev kočevske krajine prihajajo poročila o številnih divjih prečiščih, ki so se zaredili po kočevskih gozdovih. Ljudje se opravljeno boje, da bodo zverji napravile veliko škodo na polju. Lovci Alojzij Koenig je naletel na Koblarjem vrhu na več merjascev. Ker je imel puško pri roki, je ustrelil lepo, 70 kg težko žival. Iz obkoljskih krajev smo zvedeli, da so se tam zaredili jazbeci, ki postajajo prava nadloga za ovdotno prebivalstvo.

Je boljše in cenejša je
PALMA
zdravilna grenka voda.
DOBNA SE POVSODI

Iz Trbovelj

a— V pomoč gladnim. Številne delavske družine trpe veliko pomanjkanje in nekatere naravnost gladujejo. Prizadeti so posebno otroci, ki so že v normalnih časih podhranjeni. Kakor se za kmetstvo prebivalstvo poplave katastrofe, tako je za trboveljsko delavstvo katastrofa stanje, v katerem se nahajajo danes. Krajevni odbor Rdečega križa je sklenil na svoji seji, pokreniti akcijo v pomoč gladujoči rudarski deci v revirjih TPD. Po našem mnenju pa bo ta akcija uspešna le, ako se raztegne na vso državo. Trboveljsko prebivalstvo je imelo vedno odprte roke in odprto srce za one, ki jih je zadel nesreča bodisi kjerkoli in sedaj, ko se nahaja v nesreči samo, upravičeno lahko upa, da ne bo pozabljeno v največji bedi, ki je ni zakrivilo samo. Natančneje o tej akciji bomo še poročali.

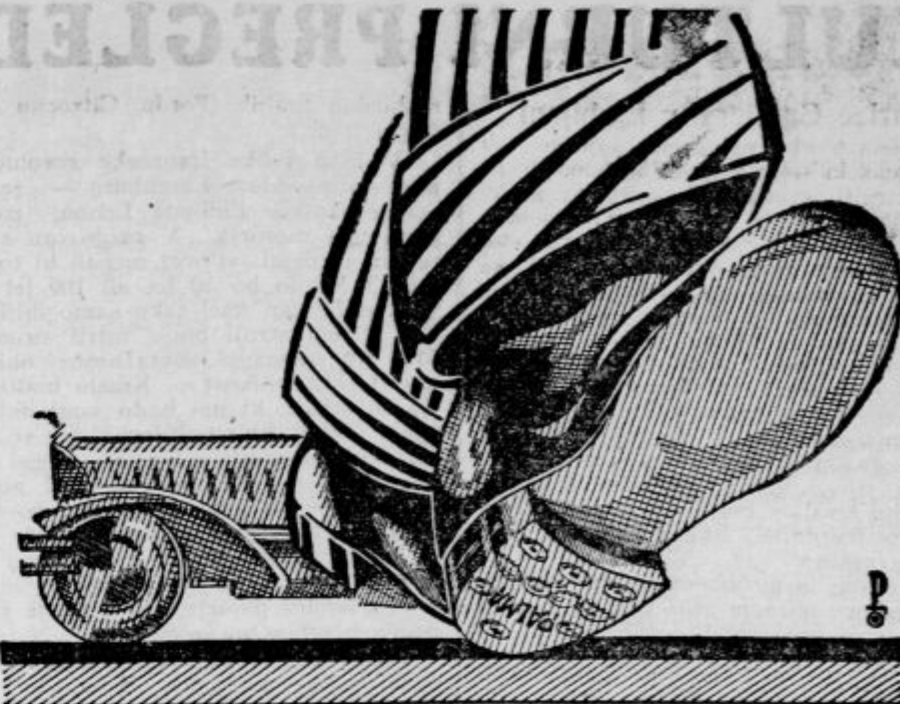
Iz Laškega

a— Materinski dan. 18. maja je bila zelo posrečena prireditve, ki je dala lepo pobudo za nadaljnje delo odbora tukajšnjega novega ženskega dobrotnega društva »Blago srce«. Posebno lep uspeh je imel naš dekleški članski naraščaj, ki je z razpečevanjem cvetlič daruštvo prinesel 1400 dinarjev. V tem oziru so se posamezni Laščanji izkazali z vzledno velikodušnostjo. Tudi predvečer v kinu je pokazal, da ima društvo lepo bodočnost. Film »Matic« je bil zelo srečno izbraa. Obitelji Szabovti, ki je ves čisti dobiček nalašč v naš prilog prirejene predstave namenila društveni blagajni, gre prav posebna hvala. Enaka hvala gre učiteljici gđ. Josipini Ahtikovi, našemu gostu iz Rogaske Slatine, ki je na proslavi nastopila materam v čast s tako vznešenim govorom, da ni ostalo mti eno oko suho. Hvala tudi vsemu občinstvu, ki je pokazalo obakrat svojo naklonjenost za našo dobro stvar

Iz Braslovč

a— Oddaja občinskega lova. Na javni dražbi v občinski pisarni pod predsedstvom sreskega načelnika se je oddal občinski lov za dobo 6 let najvišjemu ponudniku. Prejšnjemu lovskemu klubu pod vodstvom g. Fr. Plaskana, velenosestnika iz Orle vasi, za 4050 Din. Lovišči Braslovčev in Gomilsko sta se združili.

a— Ob kaklučku 6 tedenskega prikronevalnega tečaja, ki je dobil za to primeren lokal v tukajšnji šoli, so bili izpitni pomočnikov in pomočnic, 29 po številu. Tečaj je vodil strokovni učitelj g. Knafel iz Ljubja-

Kar je za
AUTOMOBIL IN DVOKOLO GUMI OBROČ
to je za

pešca PALMA-peta

Tu kot tam obvaruje elastični kaučuk vsak udarec s peto, s čimer varuje telo in živce ter nas očuva prenatrtega utrujenja. Čevlji s PALMA-petami ohranijo dolgo časa svojo obliko.

ne. Uspehi so prav dovoljni. Navzoči so bili pri izpiti tudi obrtni komisar g. Založnik iz Maribora, predsednik in podpredsednik Zadruga oblačilne stroke z Vranskega g. Virjeul in g. Smogavec, dalje zaupnik iste zadruge za Braslovče g. Viktor Kušl in šolski upravitelj g. Lojze Lusin.

Iz Šoštanja

a— Družniško gasilno društvo dobi novo motorno brizgalo. Ogled in preizkušnja po strokovnjakih se je vršila pretekli praznik. Motorna brizgala, izdelek tovarne iz Linza na 15 atmosfer, je odgovarjala potrebi družniškega društva, vendar bo pred definitivnim zaključkom preizkušena še ena, 18atmosferska brizgala. Brizgalo dobavlja zastopnik tovarne gošpod Košir iz Celja.

Iz Gor. Radgone

a— Čeljust prerezal z nožem. V nedeljo 25. maja je v vinotoču Jožefa Holca na Galušaku popivala fantovska družba. Tamkaj so se nahajali tudi neki Makso Verzel ter posestnika Janez in Neža Kossec iz Smolincev. Po odhodu fantovske družbe je čez nekaj časa odšel proč tudi vinjeni Makso Verzel, dočim sta zakonca Koščeva ostala še v vinotoču. Ko se je Verzel vračal po cesti proti domu, je dohitel pred njim odišlo fantovsko družbo, ki se je na cesti prepirala, zaradi česar je postal tamkaj tudi Makso. Med tem časom pa sta po isti cesti prišla tudi zakonca Koščeva. Ko sta se ta dva bližala fantovski gruč, je Makso Verzel brez vsakega prekanja zabodel z nožem Janeza Kosca ter mu prizadel obutno poškodbo na desni strani lica, tako da je rezilo noža predrla čeljust in je konica noža izstopila pod brado. Poškodba je hujšega značaja in bo imela za posledico brčas trajno skazen obraz. Poškodovanec se nahaja začasno v domači oskrbi. Prvo pomoč mu je nudil zdravnik g. dr. Sokolov pri Sv. Jurju ob Ščavnici.

Iz Murske Sobote

a— Letalo je moralo pristati 26. maja ob 18. na tako zvanem Bakšovem travniku blizu katoliške cerkve v Murski Soboti. Bilo je deževno in pilot je najbrže izgubil orientacijo. Radovednežev, ki so bili seveda klub dežju kmalu na lice mesta, pilot ni pustil blizu, pač pa se je legitimiral tukajšnjemu trgovcu P., ker je domneval, da je ta organ policijskih oblasti. Ker od treh potnikov ni nihče znal ne našega, ne madžarskega in ne nemškega jezika, je bil seveda sporazum precej otežčen. G. P. si je ogledal sicer listino, toda ne več francoskega jezika je zamenjal v svoji beležki naslov podjetja z naslovom pilota in je lahkotno jvil službenim organom, da se je pilot pisal za Navigation aerienne in da je dvokrilnik imel znamenje F. Ai. Z. Z. Več seveda ni bilo moč dognati, ker so se potniki po parminutnem postaniku zopet dvignili, najbrže iz bojazni, da jih ne zasledijo organi javne oblasti, ki bi po instrukcijah menda morali preprečiti nadaljevanje vožnje pred ugotovitvijo stanja. Sicer pa so imeli še nadalje smolo. Najbrže so pilotu živci popolnoma odpovedali, ker takoj za našo mejo, pri vasi Purkla blizu avstrijske Radgone so zopet pristali. Tam so potniki naročili avto, ki jih je zapeljal do južne železnice, odkoder so nadaljevali pot na Dunaj. Pilot pa se je opremil z novo zalogo bencina in odplul v meglo in dež.

a— Nova mednarodna telefonska zveza. Med Mursko Sobotno in Halbenrainom v Avstriji je otvorjena nova telefonska zveza. Potrebna je bila zaradi živahne kupčije (živina in jajca), ki jo vodijo naši izvozniki s kupci v Avstriji.

Iz Borovnice

a— Smrtna kosa. V petek je umrl 75-letni Ivan Leber, krojaški mojster. Bolehal je že od božiča. Bil je ustanovni član borovniškega gasilskega društva, pri katerem je neumorno deloval 45 let. Odlikovan je bil za svojo nesebično požrtvovalnost z medaljo za državljanske zasluge. Naj počiva v miru!

a— Imenovanje. Šolski upravitelj gospod Fortunat Lampret je imenovan za sreskega šolskega referenta za novomeški

okraj. Z njim bo izgubila Borovnica nadvse vestnega upravitelja in šolnika, posrednika Sadjarskega in vrtnarskega društva svojega predsednika, ki je dosegel, da ima Borovnica lastno drevnico s 1000 drevesi, Sokolsko društvo pa večletnega vzornega blagajnika. Upamo, da bodo pristojna oblastva ugodila njegovi prošnji in ga pustila na dosedanem mestu.

a— Potreba lastnega vodovoda se čuti vsak dan bolj. Medtem, ko si je Cerknica pod težimi pogoji že napravila vzoren vodovod, je v Borovnici ostalo le pri ogledu. Ker je to obče koristna javna naprava in skrajno potrebna, bi šla banska uprava občini gotovo na roke.

a— Za avtomobilsko zvezo Borovnica. Vrhnila so vložene že tri prošnje in upati je, da bo zadeva v kratkem rešena. Pri tem pa nastane vraščanje zaradi podvoza skoz kolone pri graščini v Bistri, ki so stalna ovira vsem voznikom. Ze med vojniki s. vojaška oblastva zahtevala, da se odstrani ta ovira, a se je lastniku gradu g. Gallettu posrečilo, da je preprečil izvršitev. Začasno bi se zadeva uredila, ako bi se cesta za pol metra odkopala.

Razpečava v kraljevina Jugoslavija
Fran Ka. Ležnik, Maribor. Cankarjeva ul. 26

Iz Novega mesta

a— Sokol v Novem mestu priredi drevi (v terek) ob 20. predavanje s skioptičnimi slikami »Beograd in njegova zgodovina«. Predavatelj prof. Kovac. Celotno članstvo in naraščaj vabljeni, da se zanimivega predavanja polnoštevilno udeležijo.

a— Fantovski pretep. Te dni se je vračal Viktor Granda iz Zaloga pri Šmarjeti, zaposlen pri g. Francu Sinkovcu, z dela v gospodarstvu vinogradu. Med potjo je nastal med njim in dvema istotam zaposlenima dninarjema Sajetom Janezom in Sinkovcem Francom prepirt ter sta zadnja dva napadla prvega in mu je eden obeh z nekim železnim orodjem prizadel na glavi veliko rano. Grando so morali pripeljati v bolnico usmiljenih bratov.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.

Začetek ob 20.

Torek, 3.: Sveti plamen. B.

LJUBLJANSKA OPERA.

Začetek ob 20.

Sreda, 4.: Dolarska princesa. C.

Četrtek, 5.: Lohengrin. Ljudska predstava

po znižanih cenah. Izven.

Petek, 6.: Zaprti.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Torek, 3.: Na fronti sestre Ziva. A. Kupo-

ni. Zadnjič.

Sreda, 4.: Zaprti.

Četrtek, 5.: Bobrov kožuh. Premijera. Pro-

slava 35letnice gospe Štefke Draguti-

novič. Izven.

CELJSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Sreda, 4. junija: Pravljica o rajski ptici.

Gostovanje mariborskega gledališča.

Naročajte

„Našo dobo“

KULTURNI PREGLED

Maurice Caullery v Ljubljani

Na svojem obisku v Jugoslaviji pride tudi v Ljubljano, in sicer v torek 3. t. m. ob 20. uri, znameniti francoski znanstvenik, profesor pariske Sorbone in član Akademije Maurice Caullery, imetelj specialne stolice za evolucijo živega sveta. Svoje nad vse zanimivo predavanje o odnosu genetike, t. j. eksperimentalne vede o podedovanju nasproti nauku o evoluciji bo imel odlični gost v sredo 4. maja ob 18. uri v zbornici dvorani ljubljanske univerze: predavanje bodo ozivljale projicirane slike.

Prihodnji dan bo g. Caullery obiskal ogromni janski laboratorij naše univerze v Podpeški jami, kjer ga posebno zanimajo janski tipi živali s svojo specialno prilagoditvijo nenavadnim življenjskim pogojem jamekega sveta.

Četudi stroj in globokoumen znanstvenik, je g. Caullery obenem zelo več in eleganten popularni predavatelj (conférencier), ki zna tudi težjo stvarino lahkoumljivo in zabavno oblikovati.

Vprašanje, ki ga bo odlični gost obravnaval, šteje med najbolj interesantna in pereča v sodobni biologiji. Moderna genetika govori in križa po gotovih načrtih različne vrste živali in živali in studira pri tem, na kak način se podedujejo posamezne lastnosti, kako se kombinirajo pri potomcih in kako nastajajo nove dedne lastnosti ali mutacije. Pri tem so genetiki prišli do preprčanja, da nove lastnosti, in zato tudi nove forme (vrste, rase, vrste) organizmov ne nastajajo niti potom podedovanja in stopnjevanja onih izprememb, ki jih na organizmih povzročajo zunanji faktori (življenjska okolica ali milieu), niti v zvezi z aktivnostjo organizmov samih (uporaba ali neuporaba njih organov). S tem hočejo genetiki izpodbijati vsa starejša naziranja o poteku razvoja življenjskih oblik v takozvani evoluciji. S tem pa se obenem izpodbijajo tla tolmachenja, kako da je nastal — lahko rečemo — najvažnejši pojav živega sveta, njega pozitivno dejstvo: prilagoditvenost organizmov na njih živi in neživi okolici.

Caullery se energično zoperstavlja temu mišljenju genetik in skuša ohraniti stara, še vedno solidne temelje evolucijskega naziranja in razlage s pomočjo modernizirane Lamarckove teorije o aktivni prilagoditvi organizmov na spremenjene življenjske pogoje. Caullery misli, da mutacije genetikov v prosti prirodi sploh nimajo velikega pomena, ker vodijo v eksperimentih k izpremembam na slabše in zato ne morejo nuditi materiala za napredujočo evolucijo, še manj pa morejo privedi do kompleksnih adaptacij. Evolucija, ne le da se vrši zelo počasi in zato ni dostopna eksperimentu, ampak tudi ni nujno kontinuirana. Nastanejo lahko dolgotrajne pauze; — lahko je moč, goče, da se prav zdi najhujša v eni takih pauz. Sama genetika na noben način ne more rešiti problema razvoja, vendar je obogatila biologijo s svojimi metodami in rezultati.

Vsi inteligenti, ki kolikar razumejo francosčino, naj izkoristijo to izredno priliko ter pridejo poslušat svetovno kapaciteto na polju moderne biologije.

Tone Kralj in njegove »lesene slike«

Gotovo je največja senzacija v vselejsem oddelku za lesno industrijo pohištvo po načrtih akad. slikarja T. Kralja in njegove »lesene slike«.

Njegova spalnica vzbuja misli, besedovanja, posrečene in nesrečene dvotipe. Opuštevni načela simetrije so se ljudje v teku let že nekoliko navadili, ker so ga opustili tudi drugi načrtalci (n. pr. G. A. Kos). Pri nekaterih komadah pohištva pa ljudje iščejo utemeljevalne razloge. Največjo pozornost vzbuja postelja. Preveč so se vajeni na visoke postelje. Če bi človek ne poznal zgodovinskega razvoja postelje, bi menil, da je bila dosežena višina postelje utemeljena z nevarnostjo miši in podgan, povodni itd. ali pa kot skrivljena za domače prijatelje. Marsikdo pa spoznava praktičnost nizke zakonske postelje in utemeljuje svoje priznanje z dvotipnimi besedami (n. pr. da je pripravna za skrivnostno-sladko-ginjene). Ljudi pa moti, da je za par doletenja le ena sama nočna omarica (s primerno notranjo opremo). Tako ali onako, vsaka postelja je res že sila starinska; meni se zdi v svoji slovesnosti že strašno groteskno smešna. In mi je celo že to leseno korito odveč in ideal le prostorna otomana, obdana venaokrog z medvedjimi kožami (kdo si more »spogajati«).

Pa je T. Kralj zamenjal še paleto in čopiče za nož in izdelal »lesene slike«. Meni, da se olinete slike ne dajo več spraviti v sklad z modernim pohištvom in da bi bilo treba za te slike posebne sobe-galerije, če ni hodnik zanje primeren. Res je težava! Marsikdo bi rad odkrival z barvo pohištva harmonijo, pa se okvir k sliki ne prilaga. Tako navsezadnje — še slike ne kupi. Te »lesene slike« pa so za občutljivce prava odrešitev. Tu naj si olajšajo težave in denarnice. Saj so v primeri s svojo vrednostjo kot prvotne umetnine kar preveč poceni. Vse so v kompoziciji, risbi in skladni barvitosti brezhibne in je T. Kraljev način stiliziranja, ki se je na olinjatih slikah nekaterim zdel nekam prisiljen, tu docela prikladen in z materialom tesno zvezan kot harmonična duša s harmoničnim telesom. Uživaš vse lepote naravnega lesa, njega ritmične vzdušne proge naravne rasti. Kakorkoli te stvari gledaš, le uživaš in ne najdeš niti malenkosti, ki bi te zmotila, da bi zagodrnjal.

Pričakujemo, da nas bo vsestranski Tone K. kmalu spet veselilo presenčil.

H. Smrekar.

Eseji o avtomobilu

Ruski pisatelj Ilija Ehrenburg je spisal o avtomobilu svojevrstno delo, ki je nekako sredi med povestjo in esejem; knjigo, ki je namenjena razboritomu čitatelju, naj je potem avtomobilist ali ne. Spis »10 HP« izšel je nedavno tudi v nemškem prevodu, je prav za prav nekaka filozofija avtomobila, vendar se ni treba preplasti besede filozofija; v nji se nič ne razpravlja o novih dokazih za obstoj Boga in pod. Ehrenburg marveč pripoveduje, kaj je avto postal v moderni družbi in kako je pomagala izpremeniti človeško življenje. Izpremembo razumi v dvojem oziru: za ljudi, ki so baš z avtomobilsko industrijo občutili vse »napredek« racionalizacije, dela v tako zvanem pasu, in za ljudi, ki se v avtomobilu udobno vozijo in ne vedo, kako je nastal in koliko človeškega je združeno z njim: od suženjskega dela na plantažah do tovarn, ki izdelujejo popolne, najmodernejše avtomobile. Zanimiva so poglavja o benzinu, pnevmatikah, o avto-

mobilskih kraljih (Fordu, Citroenu, Deterdingu i. dr.).

V času velike francoske revolucije — nam pripoveduje Ehrenburg — je živel mlad sanjač Philippe Lebon, izumitelj gorivnega motorja. V razgovoru s prijateljem je dejal: »Povej mi, ali ni to prava sreča? Minilo bo 50 let ali 100 let in bo vsak državljani imel tako samogibljivo kočijo. Drugi stroji bodo zatrti siromaštvo. Maj bo premagal sovražnost, okorelost, nevednost, bridkost... Kmalu bodo ljudje iznašli stroje, ki jim bodo sami dobavljali kruh. Človek bo sit. Njegov duh se bo hotel izpopolnjevati. Ne bo mogel nikjer mirovati. Človek se bo vozil po vsem svetu. Ne bo imel domovine: povsod bo doma. Takrat bo srečen, kakor so bili srečni olimpijski bogovi.« In Lebon je pokazal s prstom na svoje risbe in je rekel: »Ta kopica papirja, François, je jamstvo prave blaginje na zemlji.«

Minilo je več ko sto let, avtomobil res drče preko vseh meja. Slika, ki nam jo daje Ehrenburg o dobi, ko je človeštvo doseglo svojo srečo z »10 HP«, pa je v ostrem kontrastu s sanjami vrstnika Velike revolucije. Divji bes hitrosti, delo, trud, vrsta ljudi, pripeta k tovarniškemu pasu, borze, politika, kri in obup, hazard, strast, zaglušujoče ropotanje motorja, — smrt... Tako malo se izpolnjujejo sanje onih, ki hočejo zgolj z materialno blaginjo osrečiti človeški rod.

Ehrenburgov spis »10 HP« je zopet knjiga o današnji civilizaciji. Čitatelj jo prečita in se vpraša: Kam plovemo? Ne, da nes je tako: kam drčimo, kam letimo — s stotino km na uro? ...

Mednarodno zborovanje kritikov v Pragi. Že nekaj časa napovedano drugo mednarodno zborovanje gledaliških in muzikalnih kritikov se bo vršilo od 10. do 15. septembra v Pragi. Prvi kongres te vrste je bil lani v Bukarešti. Na tem kongresu naša država ni bila zastopana. Za kraj drugega kongresa se je vršila daljša borba, ker so nekateri hoteli imeti zborovanje za vsako ceno na Dunaju. S francoskim in rumunskim glasom je Praga zmagala.

Božo Lovrič o Zvonimiru Rogozu. V članku »L. Pirandello in Pragu« (v beograjskem časopisu »Život i rad«, junjski zvezek) piše znani pesnik in pisatelj B. Lovrič o Zvonimiru Rogozu, ki je nastopil v Pirandellovi igri »Priateljica omoženih žensk«. »Za Rogoza ima posebne simpatije upravnik H. Hilar. Dosele smo videli Z. Rogoza v Hamletu, Idiotu. Kaj je važno, Svetem Vasilju, da ne naštevam ostalih manjših vlog. Čudno, kako se je ta rojeni Jugosloven v zelo kratkem času naučil češčine! Poglavine prednosti so mu jasen izgovor, dobra vokalizacija, sigurnost in eleganca. Pirandello je v skladu z njegovo naravo. Rogoz čista komplicirana, občutljiva in misleča tip, ki beže od življenja — kakor Hamlet in Idiot — ob istem času pa hrepeni po njem. Ta dualizem najbolj zanima Z. Rogoza in v tem je najmočnejši. Čista izpremenljive osebe, ki jih ni moči djeti v isti kalup.«

O razvoju jugoslovenske romantike je začela objavljati praska »Slavische Rundschau« daljšo razpravo iz peresa zagrebškega vseuč. profesorja P. Skoka. Kretov roman »Človek mrtvih« lo-banjk, knjigo, ki je bila pri nas umaknjena iz prometa, ocenjuje v 6. številki »Socialne Misli« Stanko Tomasič in sklepa, da je »dokument, ki govori močno in prepričljivo, nad katerim bi se morali zamisliti naši pedagogi. Ta dokument zahteva, v zvezi z drugim psihološkimi dokumenti, ki jih daje roman, temeljito reorganizacijo naših srednjih šol in nujno revizijo moralnih in etičnih načel, po katerih se ravna današnja vzgoja in današnja znanstvena osnova.«

Trockij o sodobni ruski literaturi. Bivši diktator Lev Trockij ni nič preveč zadovoljen s sedanji književni razmerami v Rusiji. Ob smrti Vlad. Majakovega je objavil v svojem emigrantskem glasilu članek, v katerem pravi, da je sedanja službena ideologija »proletarska literatura docela zgrešena, ker ne razume ritma kulturnega življenja. Sovjetski vladni krogi smoteno birokratizirajo literaturo in umetnost, hkrati pa jo uničujejo. Za klasike proletarske literature so proglasili buržoaske pisatelje, kakor so Gladkov, Serafimovič itd. Širokoustni čevkuni, kakor je Averbach, so bili proglašeni za vodilne kritike, Bjelnške proletarskega slovstva. Umetnost je podrejena komandi Molotova in Guseva, dvoh mož, ki razumeta vse na svetu, samo umetnosti ne. Kako boš ta dva kolktivizirala slovstvo, si sprlo njune nekulturnosti lahko mislimo.

V pojasnilo

V zadnji številki mesečne revije »Domači prijatelj« sem citiral v članku »Umetniška stala« »Probudef« v Ljubljani naslednji odstavek: »Gotovo se hvalječno spominjajo na leta, ko so se učili tako rekoč slikarske abecede v šoli »Probudef«. Naj navedem samo nekaj imen takih bivših učencev, ki so danes že znani slovenski javnosti: Justin itd.«

Resnici na ljubo moram te navedbe zanikati ter podati točno pojasnilo. Učenec »Probudef« nisem bil nikdar, temveč kot absoluten kiparskega oddelka državne srednje tehnične šole v Ljubljani sem se pripravil za nadaljevalno umetniško študije v tujini. V to svrhu sem prosil svojega profesorja g. S. Šantla, naj mi izposluje brezplačen poset nekaterih učnih ur, zlasti risanja portreta in akta. Torej ne slikarske abecede. Ko sem absolvirал nekaj ur, sem že spoznal, da sem vse to že davno obdelal v nižjih letnikih kiparskega oddelka. Ker je sledilo še nesoglasje med menoj in takratnim voditeljem šole »Probudef«, pokojnim akademskim slikarjem g. Sterletom, šole nisem več poselal. Akad. slikar g. Sterle se je posluževal pri svojem predavanju o anatomiji mojega slovenskega anatomičnega atlanta, katerega sem izvršil v II. letniku kiparskega oddelka pri predavanju prof. akad. kiparja g. Repiča. Uporabljal je tudi dve veliki anatomske tabele, ki sta moše delo iz III. letnika in ki mišlim, da še sedaj vise na steni v ateljeju za kiparstvo.

Tako torej ne more biti govora, da sem bil učenec »Probudef«, ali da sem celo tam dobil slikarsko abecedo. To sem že pojasnil na vprašanje sedanjega voditelja »Probudef« g. prof. A. Severja. To je bilo pred izidom zgoraj citiranega članka.

Justin, slikar-grafik.

Novosti Šentjakobske knjižnice v Ljubljani

Priobčuje knjižničar Matija Roda (Nadaljevanje).

- Reymont Wl. St. — Joža Glonar, Kmetje II. Zima. 4442.
— III. Pomlad. 4443.
Carderon Petro de la Barca — Oton Zupančič, Sonik Zalamejski. 4606 d.
Sleibinger Janko, Publikacije Slovenske Matice od leta 1864. do 1930. 4607 r.
Bavka France, Julijan Sever. Povest. 4608.
Černejeva A., Metuljčki. Pesmi za mladino. 4609 p.
Koser Jos. Požar strasti. Drama. 1312 h.
Tudič Srdjan, Truli dom. Drama. 1320 h.
— Knjiga života. 1322 h.
Senoa August, Karamfil s pjenikova groba. 1333 h.
— Branka. 1337 h.
Prohaska Drag., T. G. Masaryk. Zbornik. 1364 h.
Bordeaux Henry, Valombré. 885 f.
Carelle André, Louise, valet de chambre. Roman. 886 f.
Constantin — Weyer M., P. C. de compagnie. 887 f.
Istrati Panait, Vers l'autre flamme après seize mois dans l'U. R. S. S. 838 f.
Kolney Fernand, Marianne a la Curée. Roman de mœurs politiques. 839 f.
Renard Jules, Histoires naturelles. 840 f.
Ryner Han, Les surhommes. Roman, prophétique. 841 f.
Sauvage Marcel, Le premier homme que j'ai tué. 842 f.
Vaudoyer J. L., Nuit a l'hôtel beaux-monts. 843 f.
Huxley Aldous, Kontrapunkt des Lebens. Roman. 11298 n.
Thorkild Gravlund, Am Ende der Welt. Roman. 11313 n.
Laffert K. A., Buddha im Abendlande. Roman. 11314 n.
— Fanale am Himmel. Technisch - politischer Roman. 11315 n.
— Feuer am Nordpol. Technisch - politischer Roman. 11316 n.
— Flammen aus dem Weltraum. Ein Zukunftsroman. 11317 n.
Marshall Foch, Erinnerungen von der Marschlacht bis zur Ruhr. 11322 z.
Deledda Grazia, Schiffbrüchige im Hafen. Roman. 11328 n.
Plivier Th., Des Kaisers Kulis. Roman. 11329 n.
Schäfer W., Der Hauptmann von Köpenick. 11330 n.
Markovits Rodion Sibirische Garnison. Roman unter Kriegsgefangenen. 11331 n.
Undset Sigrid, Fra Hjelde. Roman. 11332 n.
Aldington Rich., Heldenot. Roman. 11333 n.
Coellen Grete, Doktor Fofumoff. Roman. 11354 n.
Dominique Pierre, Seine Majestät ... Ein Roman. 11355 n.
Fletcher J. S., Der Stadtkämmerer. Kriminalroman. 11356 n.
Haas Rudolf, Die sieben Sorgen des Kriminalrates. Ein heiterer Roman. 11357 n.
Lederer Joe, Das Mädchen George. 11359 n.
— Musik der Nacht. Roman. 11360 n.
Liepmann Heinz, Die Hilfflosen. Roman. 11361 n.
Maurois A., Das Land der 36.000 Wünsche. Erzählung. 11362 n.
Salgari E., Der Bergkönig. Roman aus Altperien. 11363 n.
— Im Luftschiff durch Afrika. Abenteuerroman. 11364 n.
— Die Schrecken Sibiriens. Abenteuerroman. 11365 n.
— Der Sohn des Roten Korsaren. Abenteuerroman. 11366 n.

Šentjakobska knjižnica v Ljubljani. Stari try 11, iposaja vsak delavnik od 4. popoldne do 8. zvečer najizbrane knjige v deset jezikih in modne liste vsakomur, kdor se zadoštno legitimira. Knjige se pošiljajo tudi po pošti na delo. Izposojni čas in pristojbina tri tedne, za znanstvene knjige štiri tedne. Na razpolago popolni skanini imenik knjig. Knjižnica kupuje antikvarčno knjige po najvišji ceni, zlasti slovenske.

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV

- Torek, 3. junija
LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glasba. — 13: Napoved časa, borza, reprodukcijska glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnika. — 18: Koncert radio-orkestra. — 19: Dr. Meljak: O sokolski prosveti. — 19.30: Ruščina. — 20: Preno iz Zagreba. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Koncert radio-orkestra.
Sreda, 4. junija
LJUBLJANA: Opoldanski program odpade. — 18: Koncert radio-orkestra. — 19: Portreti iz svetovne literature. — 19.30: Francoščina. — 20: Preno iz Prage. — 22: Napoved časa in poročila.
BEOGRAD 10.30: Reprodukcijska glasba. — 12.45: Koncert radio-kvarteta. — 17.30: Narodne pesmi. — 20: Koncert komorne glasbe: Beethovenov večer. — 21: Poročila. — 21.15: Koncert radio-kvarteta. — 22.15: Lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Opoldanski koncert. — 20.35: Koncert slovenske glasbe. — 22: Lahka godba. PRAGA 19.30: Preno opere iz narodnega gledališča. — 22.20: Lahka glasba. — BRNO 19.30: Preno opere iz Prage. — 22.25: Koncert voljaške godbe. — VARSAVA 17.45: Koncert balne glasbe. — 20.30: Koncert komorne glasbe. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Reprodukcijska glasba. — 12: Opoldanski koncert. — 15.30: Glasbeni program za mladino. — 16: Koncert orkestra. — 20: Dunaj v baroku in rokoku. — 20.40: Literaren program. — 21.10: Avstrijska glasba baroka in rokoka. — BERLIN 19: Koncert orkestra. — 20: Godba za ples. — 22.30: Koncert orkestra balajak. — FRANKFURT 16: Popoldanski koncert. — 20.15: Preno iz Stuttgarta. — 22: Koncert godnega kvarteta. — LANGENBERG 17.30: Kompozicije avstrijskih skladateljev. — 20.15: Koncert komorne glasbe. — 21: Literaren večer. — Lahka godba. — STUTTGART 20.15: Koncert orkestra in solistov. — 21.30: Preno programa iz Frankfurt. — BUDIMPEŠTA 9.15: Popoldanski koncert. — 18.45: Orkestralni koncert. — 20.30: Mešan program. — Koncert voljaške godbe. — RIM: 17.30: Popoldanski koncert. — 21.02: Instrumentalni koncert.

SOKOL

Telovadni nastop Sokola I.

V nedeljo je podal Sokol I. na Taboru javnosti svoj obračun za delo v zimski in pomladni dobi. Prireditelj nikakor ni bila tako obiskana po občinstvu kakor to zasluži delo tega marljivega sokolskega društva. Sicer ne smemo reči, da je bilo malo posetnikov, bilo pa bi jih mnogo več, ako bi že vse članstvo Sokola I. izvršilo svojo dolžnost napram društvu. Med reprezentanti smo opazili g. podbana doktor Pirkmajerja, poveljnika mesta generala Popoviča, župana g. dr. Puca s soprogom, starešino župe Ljubljana br. dr. Pipenocherja itd. — Celotni nastop vseh društvenih oddelkov kaže znake, da se je »udi v tem društvu zadnje mesece izvršil preokret. Poleg starih borcev je prišlo s sokolskim delom mnogo mlajših, zlasti pa je bilo veliko sprememb v prednjaškem zboru. V splošnem je bilo opaziti sicer dobro navezovanje, vendar se mora več važnosti polagati na kritje, ravnanje in skladnost pri prostih vajah, ker drugače trpi celota. Sicer pa bo v bodoče prednjaški zbor gotovo storil vse, da se v vseh ozirih odpravi nedostatke. Poudariti moramo, da smo zelo pogrešali nastop vrste starejših bratov z vajami s palicami in pri orodni telovadbi. — Najbolje je izvajal proste vaje ženski naraščaj, pa tudi članstvo je dobro odrezalo. Glede skladnosti je bil nastop moškega naraščaja manj posrečen, večje ženske dece pa so bile zelo kratke, vendar dobro izvajane. Ostali del programa je obsegal orodno telovadbo, razne skoke in preskoke ter igre. Moška deca je dobila ravno dan poprej ogromno žogo in je seveda morala z njo nastopiti brez večjih priprav, zato še ni šlo vse gladko. Prihodnjič bo gotovo pokazala, kaj vse se da izvajati s tako veliko vrago. Med edmomrom je bila prirejena štafeta s prenosom malih dečkov, ki je vzbudila veliko zanimanje občinstva. Končno je zaključila veličastna skupina vseh nastopajočih oddelkov javni nastop. Pri telovadbi in nato se vršili ljudski zabavi sta sodelovala marljivo prireditelji odesk in celotna godba Sokola I. prav izvrstno, pa tudi plesni orkester je pokazal v dvorani, da ima društvo pridne člane po vseh oddelkih. — Iz celotnega nastopa pa se dobi vtis, da se bo delo na Taboru v bodoče povdvojilo in poglobilo.

Sokolska župa Ljubljana. Župni zlet se bo vršil 7. in 8. junija 1930 v Ljubljani na telovadišču Ljubljanskega Sokola v Tivolju. Tekme se bodo vršile v soboto popoldne in v nedeljo jutraj in deloma dopoldne, nakar bodo skušnje za javni nastop. Ob 14. uri se vrši povorka Sokolstva po mestu na telovadišče, ob 16. uri je javni nastop. Pri zletu sodeluje godba Sokola I. Vse podrobnosti glede programa sledi. Polovična vožnja dovoljena pod br. M. S. 9521 z dne 20. maja 1930 in velja od 5. do 11. junija. Številno legitimacij naj se naroči takoj v župni pisarni na Taboru. Župni zlet naj bode veličastna manifestacija sokolske misli v naši belji Ljubljani, vsled tega je udeležba vseh društev s prapori strogo obvezna. Vse članstvo brezpogojno v kroju. — Zdravo — Župna uprava

Iz župe Ljubljana. Po sklepih zadnje izredne seje župne uprave, ki se je vršila 27. t. m., se bo vršil župni zlet na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola na binkoštno nedeljo. — V župno zvezo se je bilo sprejeto novo sokolsko društvo Gerovo v sreču čabarskem. Istočasno je bila potrjena tudi prva društvena uprava. — Smuje se novo sokolsko društvo v Prezidu. — V Ljubljani je pričakovati, da bo prav v kratkem skitana ustanova skupščina novega sokolskega društva, ki se bo imenovalo Ljubljana III. — Sokolsko društvo Žiri se podredi v tehniškem smislu enemu izmed ljubljanskih okrožij, ker ima z Ljubljano boljše komunikacije kakor z ostalimi društvi obmejnega okrožja. — Župni upravni prihajajo razna poročila o delovanju elementov, ki jim tudi Sokol kraljevine Jugoslavije ni pogodu. Uprava bo o zadevi poročala na pristojno mesto. Za župni zlet v Ljubljani, ki se bo vršil 8. junija, je dovoljena polovična vožnja po odloku ministrstva za promet št. 9521 od 20. maja, ki velja za člane vseh vžupljenih sokolskih društev, od 5. do 11. junija za vse vlake in razrede, razen Simphon Orient Expressa. Župna uprava izda tozadevne legitimacije in jih razpošlje sokolskim društvom, ako jih pravčasno naroče.

Na vsesokolskem zletu v Beogradu bo vsestransko poskrbljeno, da bodo slikani najlepši prizori na telovadišču. Pa tudi avioloni bodo porabljeni v ta namen ter bo na praviljen o poteku javne telovadbe lep posnetek iz njih.

Lepa sportna prireditelj Sok. društva Hoče. To društvo je do zadnjega časa precej počivalo in živetarilo — 10 let je tečaj Danes pa moramo reči, da dela, kakor le more delati malo društvo na deželi. Zasluge ima tu v prvi vrsti načelnik br. Milan Apil, učitelj v Hočah, ki je v kratkem času odkar je načelnik pripravil društvo do tega, da redno telovadijo vse kategorije in je sam kot spreten samouk sestavil železnobradlo, drog, kroge itd. Na zletu v Beogradu bodo prvi nastopili tudi Hočani in sicer 10 članov, ki se odpeljejo pod vodstvom br. načelnika v Beograd s čolnom po reki Dravi in Donavi. Čoln grade člani sami in bodo z veslanjem skušali v čim krajšem času prevoziti to dolgo progo. Želimo jim pri delu mnogo uspeha, na pot pa mnogo sreče!

Sokolsko društvo v Beltineh. Minulo nedeljo so prihajali ob blizu in daleč v naše lepe Beltince številni prijatelji našega Sokola, ki je priredil prav lepo uspešno akademijo. Navzile marsikaterim raznovrstnim zaprekam, oviram in nerazumevanju sokolskega dela ter sokolskih ciljev s strani gostovega dela našega prebivalstva, si naš Sokol, kar nam dokazuje visoko številno setnikov, od leta do leta močnejše utrjuje svoj položaj med narodom. Najbolj razveseljivo pa je, da raste s sokolskim ugledom tudi narodna zavest pri starejših ljudeh, posebno pa pri mladini. Z največjim zanimanjem smo sledili nastopom naših sramenih Sokolov in Sokolice, občudovali precizno izvajanje telovadne in pevke točke članov in članice ter delili radost vživetih staršev, sorodnikov in prijateljev mladih in najmlajših telovadcev in telovadkinj. Zanimivo je, da vodijo telovadbo in peje — učiteljice, Kričično bi bilo, ako bi zamožali njihova imena, so to sestre Col-

narjeva, Skočova in Prešernova. Ni čuda, da zato njihove stanovske tovaršice rade sledi pri nastopih njihovega poštvoval. nemu vzgladu in da je bilo pri akademiji navzočih toliko staršev, učiteljev in učiteljic ter prijateljev naše šole iz daljnje in bližnje okolice. Beltinski Sokol je lahko ponosen na svoje delo in svoje članice. Le tako naprej v čast sokolskemu imenu in delu ter v korist nacionallne in državne ideje.

Telovadne slavnosti belgijskih gimnazstov se bodo vršile letos od 14. do 18. avgusta v Antwerpnu v spomin stoletnice osvoboditve Belgije. Kolikor je dosedaj presoditi, se bodo udeležili teh slavnosti tudi češkoslovaški Sokoli, Švicarji, Luksemburžani, Holandci, Italijani in Francozi. Predmetni izlet bo 39., ki ga prireja belgijska telovadna zveza.

Zborovanje agrarnih interesentov v Ljubljani

Ljubljana, 2. junija

V nedeljo so zborovali v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani delegati Zveze slovenskih agrarnih interesentov. Zborovalne prostore so zastopniki Zveze do zadnjega kotička napolnili in prišli prav iz vseh delov Slovenije. Bilo je navzočih okrog tri sto delegatov iz 54 občin.

Zborovanje je otvoril s pozdravnim nagovorom predsednik Zveze z. Ivan Sražičar, nakar je govoril uvodna izjava o agrarni reformi podpredsednik Zveze z. Albin Prepeluh potem, k. so zborovalci z velikim navdušenjem sprejeli vdanostno brzojavko Ni. Vel. kralju in pozdravne brzojavke ministrskemu predsedniku z. Živkoviču, min. podpredsedniku z. Uzunoviču, ministru za agrarno reformo dr. Šibeniku, ministru za socialno politiko z. Preki in ministru pravde z. dr. Sršiču.

Na dnevnem redu so bila naslednja predavanja:

1. Načrt zakona ministrstva za kmetištvo o likvidaciji agrarne reforme in predloži »Zveze slovenskih agrarnih interesentov«. — Predaval geometer Milan Mravljec.

2. Načrt zakona o ukinitvi fideikomisov in notranja kolonizacija. — Predaval z. Albin Prepeluh, podpredsednik »Zveze«.

3. Agrarni interesi in starostno zavarovanje kmečkega ljudstva. Spodnjolet današnje socialne zakonodaje. Agrarni interesi in pospeševanje kmetištva. — Predaval z. dr. Janžek Novak, blaženi »Zveze«.

Vsa tri predavanja so bila zelo stvarna in so jih zborovalci z veliko pozornostjo poslušali in mestoma navdušeno odobravali in jim pripevali. Po končanih predavanjih je bila z odobravanjem sprejeta naslednja resolucija: Polnomočni delegati agrarnih interesentov iz Dravske banovine, organizirani v »Zvezi agrarnih interesentov Slovenije« v Ljubljani, zborujući 2. junija v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani izražajo svoje upanje in prepričanje:

1. Da bo kr. vlada čimprej uveljavila socialno pravičen zakon o končni izvedbi agrarne reforme, ker je to v interesu našega gospodarstva in tistih 20.000 kmetijskih družin, ki že 10 let čakajo, da bi mogli definitivno urediti svoje gospodarstvo na razširjeni površini zemlje, ki si jo obetajo od agrarne reforme. Pretekla doba strankarskih borb ni mogla urediti tega zgodovinsko važnega vprašanja. Današnji zborovalci smatramo današnji čas in današnje stanje kot edino primerno, da se to vprašanje reši.

2. Da se z ozirom na alpski značaj zemljiške posesti v Sloveniji in muno potrebe notranje kolonizacije, katero narekuje sprečeno izseljevanje agrarna reforma socialnim in gospodarsko priklanam primerno razširi, t. j. da se poveča površina zemlje, ki naj se razdeli med agrarne interese s triletnim rokom novih objektov.

3. Da se pri končni rešitvi agrarno-reformnega vprašanja posebno upošteva dejstvo, da je v Sloveniji večina veleposvetov godnega značaja, da so ta veleposvetov nastala zaradi privilegijev iz fevdalne dobe in da je treba ostanke teh fevdalnih lastninskih privilegijev ukiniti. Zato je potrebno agrarno reformo razširiti tudi na godne površine, zlasti na fideikomisne veleposvetov.

4. Prosimo visoko kr. vlado, da zaradi teh posebnih nalog agrarne reforme v Sloveniji, ki zahtevajo takojšnjo rešitev, to vprašanje reši nezavisno od ostalih pokrajin v državi s posebnim zakonom.

Žrtev noža in kolca

Novo mesto, 2. junija

V nedeljo proti večeru se je napotila iz Uršnih sel. kjer je bilo žegnanje, večja družba, ki je popoldne popivala v tamošnjih gostilnah in je bila že precej vinjena. Na poti proti vasi: Lazam je naletela na kmečkoga sina 21letnega Jožeta Janka iz Dobrega doma št. 15 (občina Toplice) ter njezova prijatelja Frana Kreseta in Frata Kužnika. Pijana družba je pričela izvajati groziti. Na vprašanje, kaj žele in zakaj izvajalo, je Janko dobil s kamnom po glavi, da se je zrušil na tla. Kjer mu je ležal, mu je prišel na glavo Janko Kreseta, ki je bil takrat obliž ves s k. J. Nato so ostali pobegnili. Je Jankov prijatelj Kreseta je ostal pri njem in ga odpravil na postajo v Uršna sela, od koder je bil ranjenec z vlakom prepeljan na kanjiško postajo, kamor je prispelo telefonično obveščeno bolniško osebje in ga na nosilnici preneslo v kandiško bolnico. Janko je bil sročil okrog 10. operiran ter rešen sigrane smrti.

21letni krojaški pomočnik Alojzij Mencin iz Drame, občina St. Jernel, je bil na Mihovici v zosterli pri Strcinu. Tam je bil št. čas tudi neki Nace Troin in neki Rus Aleksej, delavec na

GOSPODARSTVO

Vprašanje sistema naših gospodarskih zbormic

Na konferenci gospodarskih zbormic, ki se je vršila pretekli teden v Dubrovniku, je tvorilo glavno točko razprav vprašanje sistema naših gospodarskih zbormic, glede katerega obstajajo, kakor znano, ostra nasprotja med beografskimi zbormicami, ki zahtevajo uvedbo ločenih zbormic, in ostalimi zbormicami, ki zagovarjajo skupne zbormice. Ta nasprotja so se pokazala zlasti v krogih jugoslovenskega obrtništva. Vprašanje ureditve zbormic je sedaj stopilo v odločilni stadij. Zato je konferenca zbormic to vprašanje postavila kot prvo točko na dnevnem red.

Kakor smo že poročali, je bil konferenci predložen obsežen in izrpen tiskani referat o nalogah in o značaju gospodarskih zbormic, ki sta ga sestavljala generalni tajnik zagrebske zbormice g. dr. Čuvaj in tajnik ljubljanske zbormice g. Ivan Mohorič.

Na podlagi tega referata, ki odločno zagovarja sistem skupnih zbormic, se je na konferenci razvila živahna debata, ki je pokazala, da edino predstavnik treh beografskih zbormic zastopajo stališče sistema ločenih zbormic, dojem so vse ostale zbormice v državi, med njimi tudi zbormice v Skopju in Podgorici, odločno za sistem skupnih zbormic. Nekje govorniki ko obsojali postopanje manjšine, ki hoče iz gotovih razlogov vsiliti večini naziranje, da je stanje med industrijo in obrtniki ter trgovci nevdružno in da so zaradi tega potrebne ločene obrtniške zbormice. Poudarjalo se je, da morajo biti zbormice gospodarske ustanove in ne stanovske, zato je bilo celo predlagano, naj bo v ekpkih zbormicah zastopano poleg trgovine, obrtni in industrije tudi še kmetijstvo.

Stališče, ki ga je zavzela konferenca zbormic v tem vprašanju, nas naveda z zadovoljenjem in obenem z upanjem, da bodo objektivno misleči gospodarji v Beogradu kmalu tudi spoznali, da morajo biti zbormice le zastopnice skupnih interesov trgovine, obrtni in industrije in da baš v tem zastopanju skupnih gospodarskih interesov obstaja razlika nasproti stanovskim organizacijam posameznih gospodarskih panog, ki zastopajo v prvi vrsti posebne interese teh panog. Nedeljski beograjski Privredni preglede je menda že uvidel neoprednost nadaljnjega razprave za ločene zbormice in pravih prizadevanj za ločene zbormice in pravih resignirane na koncu poročila o konferenci, da je z rezultatom konference vprašanje sistema zbormic rešeno, če se bodo odločili pri razpravi po številu in moči posameznih zbormic, ki zastopajo sistem skupnih zbormic.

Privilegirana agrarna banka znižala obrestno mero za kredite. Nazadovanje obrestne mere je v zadnjem času prišlo do vidnega izraza tudi pri nas. Po znižanju diskontne in lombardne obrestne mere od strani Narodne banke je, kakor znano, tudi Drž. hip. banka znižala svojo obrestno mero za lombard. Sedaj poročajo iz Beograda, da je Privilegirana agrarna banka sklenila znižati obrestno mero za posojila za 1 in pol odstotka. To znižanje je banki zlasti omogočeno sedaj, ko je dobila tako od Narodne banke, Pošte hranilnice in Drž. hip. banke po 200 milij. Din kredita, in sicer po izredno ugodni obrestni meri 4%. Če bo to znižanje obrestne mere za posojila omogočilo banki plasirati svoja sredstva tudi v Sloveniji, se bo pokazalo že v bližnji bodočnosti.

Uvedba blagovnih terminskih poslov na zagrebski borzi. Kakor znano je zagrebska borza pred tedni sklenila razširiti poslovanje njenega obračunskega zavoda glede na zavarovanje terminskih blagovnih poslov. Predpise in odredbe za to poslovanje je borzni svet te dni odobril in bo obratniški zavod, ki že 6 let uspešno posluje v kupčijah z efekti, v posebnem oddelku uvedel novo poslovanje s 16. junijem. Poleg terminskih poslov s standardiziranimi predmeti (pšenica, koruza) se bo zavod pečal tudi z osiguranjem terminskih poslov z ostalim blagom, ki se trguje na borzi. Osiguranje se bo vršilo na ta način, da bo vsak kontrahent položil kavejco za vsak zakupljeni ček, ki ga bo prijavil zavodu in vplačeval razlike, ki bi eventualno nastale do izvršitve posla.

Trgovinski sporazum med Avstrijo in Madžarsko. Pogajanja za revizijo avstrijsko-madžarske trgovinske pogodbe so bila pretekli teden v Budimpešti v glavnem zaključena. Podpis te konvencije pa je sedaj odvisen od podpisa nove konvencije z Jugoslavijo. Kakor znano je bil že v drugi polovici maja dosežen sporazum glede revizije jugoslovensko-avstrijske pogodbe, ki ga pa naša vlada še ni odobrila.

Višina realnih mezd v posameznih državah. Mednarodni urad za delo je sestavil primerjalno statistiko realnih mezd v posameznih državah, ki nam daje zanimivo sliko o pravi višini mezd v teh državah. Absolutna višina mezd za primerjavo ni pripravna, ker vlada n. pr. v državah z visokimi mezdami tudi večja draginja. Zato upoštevata ta statistika realno vrednost mezd na podlagi kupne moči mezd in glede na gotov enotni in idealni konsum. Po tej statistiki, ki je izražena v odstotkih višine mezd v Angliji (enako 100), so realne meze najvišje v Zedinjenih državah, kjer znašajo 197% in so še enkrat večje nego v Angliji. Potem sledijo Kanada s 168%, Avstralija s 152%, Švedska s 150%, Danska s 112%, Nizozemska s 89%, Nemčija in Češkoslovaška s 77%, Poljska s 68%, Francija s 50%, Avstrija s 53%, Italija s 51% in Španija z 49%. Iz navedenih števil je razvidno, da so realne meze v Zedinjenih državah približno tri do štirikrat večje nego v državah srednje Evrope.

Angleška zavarovalnica Royal Exchange Assurance. Občni zbor se je vršil dne 30. aprila v Londonu ter je uprava poročala o uspehu lanskega leta, ki je bil zopet zelo ugoden. Zavod vživa popolno zaupanje občinstva po vsem svetu. Premoženje je naraslo na L. 21.845.155 (161), torej v dinarjih že preko 6 milijard. Tako lep uspeh družstva je posledica neomajne kulance, s katero vedno postopa ta korporacija, ki obstoja že 210 let.

Švedski vžigalijem trust dobi monopol tudi v Grčiji. Iz Aten poročajo, da je grška vlada pristala na ponudbo švedskega vžigalijem trusta glede ponudbe 60 odstotnega posojila v višini enega milijona funtov sterlingov (275 milijonov Din). Švedski trust dobi zato monopol za vžigalice v Grčiji.

Emisija Youngovega posojila v Franciji zagotovljena. Po vesteh iz Pariza je uspeh emisije francoske transne reparacij-

skega posojila v višini 2 milijard frankov povsem zagotovljen. Denarji zavodi imajo že toliko zagnanb na vpis obligacij, da je že danes računati s prepisom.

Financijska organizacija vseh Fordovih družb v Evropi. Iz Luksemburga poročajo, da je bila tam z delniško glavnico 480 milijonov frankov ustanovljena posebna delniška družba (holding-družba) kot vrhovna finančna organizacija za vsa Fordova podjetja v Evropi.

Dobave. Direkcija državnih železnic, gradbeni oddelke v Ljubljani, sprejema do 10. t. m. ponudbe glede dobave raznega lesa. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 10. t. m. ponudbe glede dobave 6 komadov polnih gumijevih obročev za tovorni avto; do 23. t. m. pa glede dobave navadnih kuhinjskih likalov, svinčenih sifonov in medenih rozet. — Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 11. t. m. ponudbe glede dobave 3000 komadov stekel za bencinske svetiljke. Direkcija državnih rudarskih preduzej v Sarajevu sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave 1 generatorja. (Predmetni oglas so na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani.) — Dne 12. t. m. se bo vršila pri računsko-ekonomskem oddelku ministrstva za zgradbe v Beogradu očetna licitacija glede dobave 7 kompletnih garnitur kolev za avtomobile; 16 t. m. pa glede dobave telegrafsko-telefonskega materiala. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem oddelku.) — Dne 16. t. m. se bo vršila pri intendanturi komande III. armijske oblasti v Skopju licitacija glede dobave lesenega in železnega orodja za pekarne. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjeni intendanturi.)

BORZE

2. junija

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet prilično velik, zlasti v devizah Curih, Dunaj in Berlin. Tečaj deviz so ostali nespremenjeni, le nekatere devize kažejo ne bistveno povečanje ali znižanje tečaja. Med efekti je bila Trboveljska zaključena po 443.

Na zagrebskem efektm tržišču se je vojna škoda nekoliko okrepila ter se je trgova za kaso po 431, za junij po 431 in za december po 432 — 432,5. V 8% Blairovem posojilu je bil zabeležen zaključek po 97,5. V bančnih vrednotah je tendenca nekoliko prijaznejša ter je prišlo do prometa v Union banki po 196,5. V Jugo banki po 79,5 in v Poljodelski po 59. Med industrijskimi papirji so bili zaključki v Trboveljski po 439, v Dubrovački po 405, v Sečerani po 370 in v Slavoniji po 200.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterd. 22,78. Berl. 13,5025 — 13,5325 (13,5175). Bruselj 7,9053. Budimpešta 9,8987. Curih 109,44—109,74 (109,5). Dunaj 797,46—800,46 (798,96). London 275,21. Newyork 56,535. Pariz 222,06. Praga 167,55—168,35 (167,95). Trst 295,72—297,72 (296,72).

Zagreb. Amsterd. 22,75—22,81. Dunaj 797,46—800,46. Berl. 13,5025—13,5325. Bruselj 788,53—792,53. Budimpešta 988,37 do 991,37. Milan 295,6550—297,6550. London 274,91—275,61. Newyork ček 56,4350 do 56,6350. Pariz 221,06—223,06. Praga 167,55 do 168,35. Zürich 109,44—109,74.

Curih. Zagreb 9,1250. Pariz 20,2650. London 25,1125. Newyork 516,85. Bruselj 72,1250. Milan 27,0750. Madrid 62,90. Amsterd. 207,85. Berl. 123,33. Dunaj 72,89. Sofija 3,7450. Praga 15,9250. Varšava 58. — Budimpešta 90,3250. Bukarešta 3,07.

Elekti.

Ljubljana. 8% Blair 97,75 bl., 7% Blatr 86 bl., Celjska 160 den., Ljubljanska kreditna 120 den., Praštediona 905 den., Kreditni zavod 170 den., Trboveljska 443 zaklj., Vev. če 117 den., Ruše 270—280.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 430,5 — 432,5, kasa 430,5 — 432, za junij 431 436, za december 432 — 433, investicijsko 87,5 — 88, agrarne 54,375—55, 8% Blair 97,5 — 97,675, 7% Blair 85,25 do 85,75; bančne vrednote: Praštediona 900 do 910, Jugo 79,5 — 80, Union 196,5 — 198, Srpska 180 — 182, Zemaljska (ex coupon) 182 — 183, Poljo 58,5 — 59; Industrijske vrednote: Narodna šumska 24 den., Gutman 170 blago, Slaveka 72 — 75, Slavonija 200 — 205, Sečerana 367,5 — 372,5, Brod vagon 190 den., Vevče 120 den., Dubrovačka 402,5 — 405, Trbovlje 438 — 440, Isis 32 — 34.

Blagovna tržišča

Jajca.

S tržišča jaje. Rezerviranost inozemstva, ki je obstojala še pred nekaj dnevi, je popustila. Dovozi so postali manjši, kar pa zaenkrat še ni vplivalo na ceno. Na berlinskem tržišču se v soboto notrala jugoslovenska jaja 7—7½ pl. nasproti 7—7½ pl. zadnjo soboto.

Hmeli

Na žateškem hmeljskem trgu je pri čvrsti tendenci nadalje precej povpraševanja po hmelju, ki pa ne najde skoro nikake ponudbe. Redki producenti, ki imajo še nekaj hmelja na razpolago, zadržujejo blago in zahtevajo že preko 800 Kč za 50 kg, do čim se bile zadnje kupčije sklenjene po 750 Kč. Stanje nasadov je zelo neenotno. V nekaterih nasadih je rastlina dosegla višino 1,50—2 m, v drugih pa je trta od bolhača tako razjedena, da je doslej ni bilo mogoče navezati na drogeve odnosno na žico. Pričačuje se, da si bodo zaostali nasadi, pri sedanjem toplem vremenu vsaj deloma opomogli.

Les

Ljubljanska borza (2. t. m.) Tendence nespremenjeno mlačna. Zaključena sta bila 2 vagona bukovih hlodov in 2 vagona tesnega lesa. Povpraševanje je za trame, skupaj 5400 kom. (8-8, dolž. 4, 5 in 6 m, 11-11, dolž. 4, 5, 6 in 7 m; 11-13, dolž. 5, 6 in 7 m; 13-16, dolž. 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 in 11 m; 21-27, dolž. 10 in 11 m), nadalje za trame uso Trst (1970 komadov, 8-11, 11-11, 11-13 in 13-16), za 1 vagon brstva (L. v debelinah 45, 50, 60 mm) in za bukova metlišča (27X27). Na ponudbo je 50 vagonov starih bukovih cepanic, nadalje se nudijo lipovi plohi in bukovina, parjena in neparjena.

Zito.

Žitni trg (2. t. m.). Čim bolj se bližamo novi letini, tem bolj narašča nervoznost na tržiščih. Glede stanja posevkov v prekomorskih državah prihajajo vesti, ki si močno nasprotujejo. Po privatnih informacijah, ki prihajajo v Evropo, letošnja letina v Ameriki ne bo baš slaba. Vidne zaloge blaga iz lanske letine so hitreje nazadovale, kakor so je to pričakovali in so dosegle

lansko višino, vendar pa so še vedno tako velike, da jih ne bo mogoče porabi do nove letine. V Evropi je razen Francije in Italije stanje posevkov ugodno, Rusija se je zadnje tedne pojavila na evropskem trgu z znatnimi ponudbami rži, kar je prišlo iz nemške vlado, da je preko noči povišala uvozne carine na rž na 15 mark (192 Din) od 100 kg. Tako je nemška carina na rž dosegla 90% domače cene in 175% svetovne cene, kar priča, kakšne nenormalne razmere vladajo na žitnem trgu. Z Madžarske prihaja ponovno iniciativa za ustanovitev podunavskega žitnega kartela.

Ljubljanska borza (2. t. m.) Tendence za žito nespremenjena. Zaključen je bil 1 vagon pšenice. Nudi se pšenica (slov. postaja mlevska tarifa, plač. 30 dni): baška, 80 kg po 257,5 — 260; 78 kg po 250—252,5; 77 kg po 242,5 — 245; rž: baška, 72/73 kg po 197,5; koruza: popolnoma suha, promptna po 187,5 — 140, za junij po 142,5—145; ječmen: baški, 62/63 kg po 162,5 — 165; oves: baški, navadna tarifa po 180 — 185; moka: >0g fco Ljubljana, plač. po prejemu blaga po 400 — 405.

Novosadska blagovna borza (2. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet: 47 vag. pšenice, 7 vag. moke, 125 vag. koruze in 2 vag. ovesa. Pšenica: baška, 77 kg 202,50 do 205,78 kg 205—207,50; gornjebaška, 78 kg 205,78—210; banaška, Tisa šlep, 78 kg 210 do 212,50; sremska, 77 kg 187,50—190. Oves: baški in sremski 125—130. Ječmen: baški, 63/64 kg 107,5—112,5. Kuruza: baška in sremska 94—96; ladja Dunav 94 do 96; banaška in sremska, za junij 97,5—100; Sombor 95—97,5. Moka: baška >0g 335 do 345; >0g 330—340; >2c 295—305; >5c 235—245; >6c 165—175; >7c 115—125; >8c 80—90. Otrobi: 65—75.

Budimpeštanska terminska borza (2. t. m.). Tendence slabša: promet srednji. Pšenica: za junij 22,42—22,44 (obračunski tečaj 22,60); za oktober 20,75—20,76 (21); rž: za junij — (11,60); za oktober 12,74 do 12,76 (12,90); koruza: za junij 12,17—12,18 (12,30); za avgust 12,46—12,48 (12,60), tranzitna za junij — (11,60).

SPORT

Nedeljski sportni dogodki

Za seboj imamo proslavo desetletnice LNP. Ta jubilej je bil za naš nogometni sport gotovo velike važnosti, zaradi česar se je proslavljal tudi zelo dostojno. Posebni odbor za proslavo, kateremu je načeloval predsednik LNP g. Miloš Rybář, je sestavil zanimiv nogometni program, čigar drugi del se je absolutiral v nedeljo. Za drugega nasprotnika ljubljanski reprezentanci je zreb določil beograjsko reprezentanco, ki je le s težavo premagala domačine z 1 : 0 (1 : 0). Ljubljanska reprezentanca je imela naravnost neverjetno smolo. Nje napad je izvedel prav lepe napadalne akcije, tudi streljalo se je mnogo in dobro, toda bilo je kakor zakleto. Svetišče Beograjčanov je ostalo nedotaknjeno, kar je pač tudi velika zasluga izbornega vratarja Jakšića. Korošci so se v predtekmi proti štajerski reprezentanci pokazali v mnogo boljši luči nego v soboto proti ljubljanski. Prav prijetno so razočarali in ako bi oni odnesli zmago, se štajerska reprezentanca, ki je zmagala z 1 : 0 (0 : 0), ne bi smela prav nič pritožiti. — Beograjska in štajerska reprezentanca sta torej dosegli enako število točk in enako goliferenco. Treba je bilo torej zrebati, komur bo pripadel krasni pokal ljubljanske mestne občine. Zreb ni napravil nobene krivice, da je določil za zmagovalca štajersko reprezentanco, ki je zlasti v sobotni tekmi pokazala prav lepe sposobnosti. Beograd je dobil manjši, toda zelo okusen pokal, dar LNP, Ljubljana in Koroška pa zastavijo v državnih barvah. — Dopoldne se je vršil svečani občni zbor LNP, ki je poslal vdanostno brzojavko kralju Aleksandru, predsedniku vlade generalu P. Živkoviću pa pozdravno brzojavko. — Sedaj se pričinja drugo desetletje najvišje nogometne instance v dravski banovini. Upamo, da bomo dosegli v našem nogometnem sportu še lepše uspehe in da bo prišlo do orkistročnega in lojalnega sodelovanja vseh sportnih sil, kar je gotovo želja vseh posnetih sportnikov.

Od ostalih nogometnih tekem bi bilo omeniti naslednje: v Beogradu je tekma med BSK in Hungario ostala z 2 : 2 neodločena. Zagrebski Grafičar je z 2 : 0 porazil SK Grič ter s tem postal prvak zagrebskega II. razreda. V jeseni bo prvenstvene tekme še igral v I. razredu. Splitski Hajduk je na domačih tleh porazil Nicholson (Dunaj) s 4 : 1. Zelo slabo je zagrebska reprezentanca zastopala jugoslovenski nogometni sport na medmestnem turnirju na Dunaju. Po strahovitom porazu 0 : 8 v soboto, je morala v nedeljo podležiti reprezentanci mesta Krakov z 1 : 5 (0 : 2). Tekma Dunaj: Budimpešta je z 2 : 2 ostala neodločena. — Madžarska reprezentanca je v Budimpešti porazila avstrijsko z 2 : 1 ter vsaj nekoliko popravila slabi vtis po svojem strahovitom porazu 0 : 5 od strani Italijanov. — Naknadno treba še javiti, da je Rumunija pred dnevi v tekmi za balkanski pokal porazila Grčijo z 8 : 1 (3 : 1) ter si s tem zelo ojačila svojo pozicijo na čelu tabele tega tekmovanja, ki izgleda sedaj naslednje:

Rumunija	2	2	0	0	10:2	4
Jugoslavija	3	1	2	0	8:5	4
Grčija	2	1	1	0	3:9	3
Bolgarija	1	0	0	1	1:6	0

V lakoatletskem tekmovanju za državno prvenstvo in prvenstvo Ljubljane za moštva je zmagal ASK Primorje pred SK Ilirija. Primorje je doseglo 55.515,36, Ilirija pa 39.768,98 točke.

Nacionalni teniški turnir za prvenstvo Ljubljane je dal naslednje prvake: single dam: gdč. Schweighardt; single gospodje: K. Friedrich, double gospodov: Friedrich, Mikuličič; mixed double: Schweighardt—Friedrich.

V priateljski hazenski tekmi je Ilirija porazila SK Celje z 12 : 5 (5 : 1).

Concordia lakoatletski prvak Jugoslavije

Zagreb, 2. junija. Na današnjem lakoatletskem tekmovanju za lakoatletsko prvenstvo države in prvenstvo Zagreba za moštva je prišlo do senzacionalnega prekreta. Splošno se je namreč pričakovalo, da bo zmagal Hašk, na koncu pa je Concordia nadoknadila svoj minus ter premagala Haško. Concordia je dosegla 73,016 Hašk pa 68,612 točk. (O zagrebskem mitingu bomo še poročali. Op. ured.)

Pridite plavat!

Vsako hvali in povečuje ono panogo telesnih vežb, ki ga prav posebno veseli. To ni zlohotnost proti drugim, ampak razveseljuje znak navdušene pripadnosti. Izmembe, ki so nastale v teku zadnjih desetletij v razvoju telesnih vežb, lahko vsakega sportnika navdajajo z veseljem in zadoščenjem. Danes ni več ideal tisti človek, ki more kazati mogočno razvite mišice, ne, ampak tisti, ki je enakomerno, vsestransko lepo razvit, ki je po svojem mehke, vitkem, a vendar delazmožnem mišičju kos svoji nalogi. Moč, urnost, vztrajnost in spretnost — to je naš cilj. Z njim gre roko v roki vzgoja k pogumu in odločnosti.

K telesnim vežbam, ki imajo za cilj enakomerno, pravilno razvitega človeka, spada v prvi vrsti plavanje. Pri plavanju je zdravstveni smoter tako v ospredju, kot pri nobenem drugem sportu. Zivahne kretnje pri plavanju zelo pospešujejo delovanje srca in tlak krvi. Plavanje vzdržuje tudi krvni obtok kože.

Samo kot telesna vežba je plavanje dovršena oblika vežbe v hitrosti in urnosti. Pri plavanju delujejo največje mišice in največje mišice, ki se pri tem ojačujejo. Predvsem so to mišice na nogah, ki izvršujejo več dela nego pri hoji, letanju in skakanju. Pri prsnem plavanju, kjer je treba držati glavo nazaj, morajo delovati hrbtne mišice natezalne prav posebno. Pri tem se ojačujejo prav one mišice, ki so posebno važne za lepo držanje telesa. S tem pospešuje plavanje, ki se vrši enakomerno in pravilno, pravilno držanje telesa. Plavanje je tista telesna vežba, ki prepušča, da bi se razvil pri mladini okrogel hrbet.

Dihanje in plavalne kretnje so v tesni zvezi med seboj, so druga od druge odne in treba je oboje spraviti v harmonijo s sigurnim in mirnim plavljenjem. Veslanje lakti vzbočava prsi in razširja oprsi pri vdihavanju. Sunkovito in krepko izdihavanje strumno napenja trebušno steno ter pospešuje izdihavanje. Ker je plavanje ena inajzvrstnejših telesnih vežb, bi se moralo plavanje splošno gojiti. Nobena druga telesna vežba ni blagodejnejša za ohranitev in ojačitev telesnih moči in zdravlja. Tisti, ki plava, uživa prijetnosti kopeli v dvojni meri ter se predaje pogumno in varno elementu, ki je nespretnemu in bojazljivemu neplavalcu nevaren.

Če hočeš — verjemi, če nočeš — ni treba

Divjak, ki se masti s strigalicami

V severni Afriki so proglasili prebivalci nekega divjaka za živega svetnika, ker je strigalice. Zivalice nalovi in jih z veliko slastjo spravlja v svoj želodec, kakor kaže slika. Na vprašanje, kako

mu teknejo nenavadne slaščice, pravi, da mu zelo dišijo; posebno rad jih ima pa zato, ker je postal zaradi njih v očeh lahkovernih domačinov »svet« moč.

Izboren tekač

Joe Rankin iz Rawlinsa v USA je nedavno tega postavil nov hitrostni rekord v teku. V 28 urah je pretekel 160 milj.

Televizija

2500 gledalcev je obiskalo v eni novorjorskih kinematografskih dvoran prvo na daljavo preneseno predstavo. Imela je popoln uspeh, ki ga primerjajo listi z vtisom prvega nemega filma pred 30 leti. Igralci so nastopili v studiju, ki je bil 2 km oddaljen od dvorane. Mikrofon in navaden radiofotografski aparat sta ušla sleherni kretnji in zvok. Kratki valovi so prenašali po 20 posnetkov tekom vsake sekunde. Na belem platnu, ki je merilo 2 m, je bilo igrance zelo dobro videti. Dva zvočnika sta sijajno oddajala petje in razgovore. Izum bo imel nedvomno sijajno bodočnost.

Zakon je resna stvar

Sinod anglikanske cerkve v Zedinjenih državah je smatral za potrebno, da objavi novi pravilnik za poroke. Sedanja mladina kaže preveč lahkomišelnosti pri sklepanju zakonov, dasi je zakon resna stvar — pravi okrožnica. Odslej bosta morala nevesta in ženin pred poroko položiti pismeno obljubo, ki se glasi: »Podpisana sva resno namenjena stopiti v trajni zakon. Varovala bova zakonsko zvestobo in kazala največjo medsebojno obzirnost, da preprečiva edino razveljavljanje v cerkvi položenih obljub«.

Naročajte

„Našo dobo“

Ves ta čas se mi niti enkrat ustavi. V pasu je nosil steklenico z vročo limono in nekaj čokolade. To je bila vsa njegova prehrana. Po končanem teku je legel k počitku in spal zdržema 24 ur.

Žrebanje razredne loterije

Dne 30. maja so bile naslednje pri nas kupljene srečke izžrebane:

Din 2000.— 36.609, 56.056, 49.439, 78.001.

Din 500.— št.	8.015,	8.059,	8.095,	9.701,	16.043,	16.078,	16.096,
16.098,	17.925,	17.937,	17.970,	19.146,	19.152,	19.168,	27.710,
29.271,	29.275,	33.767,	33.770,	34.151,	35.370,	36.691,	37.735,
38.181,	39.518,	39.537,	39.544,	42.964,	44.102,	44.119,	46.604,
48.376,	48.399,	49.422,	36.665,	56.012,	56.019,	56.093,	57.311,
59.586,	66.401,	67.536,	68.747,	68.794,	58.894,	59.586,	66.401,
68.747,	68.794,	69.156,	69.443,	69.497,	73.991,	75.024,	75.074,
77.232,	77.254,	77.393,	84.151,	84.175,	84.190,	77.213,	87.265,
87.903,	87.955,	87.967,	87.968,	89.131,	89.178,	91.305,	91.350,
96.802,	98.954,						96.678,

Žrebanje 31. maja 1930.

Din 4000 št. 82.462.

Din 500 št.	1.879,	1.894,	16.077,	16.092,	17.941,	17.995,	27.731,	27.737,	27.738,
27.739,	27.740,	29.228,	33.775,	37.727,	37.747,	37.781,	38.133,	38.159,	38.185,
38.186,	39.502,	39.533,	39.539,	39.566,	39.570,	42.962,	42.982,	42.986,	42.997,
44.114,	47.404,	48.318,	48.366,	48.367,	56.082,	57.331,	59.589,	66.474,	67.502,
67.549,	67.562,	68.740,	69.421,	69.431,	72.081,	73.951,	76.635,	76.700,	77.269,
77.327,	77.398,	84.193,	86.903,	86.992,	86.993,	89.125,	89.197,	91.344,	96.632,
96.689,	96.846,	96.860,	96.872,	98.915,	98.936,				

Včeraj, dne 2. junija, kot zadnji dan žrebanja, so bili izžrebani sledeči dobitki:

Premijo po 1.200.000 Din je zadela srečka št. 94428;

" " 500.000 Din je zadela srečka št. 53.720.

20.000 Din je zadela srečka št. 44.304,

10.000 Din št.: 97.077, 18.615

4.000 Din št.: 86.606, 23.954, 27.086.

S tem žrebanjem 19 kola končano.

Naročilnice za srečke 20 kola bomo priložili pravočasno.

Zadružna hranilnica Ljubljana Sv. Petra cesta 19.

PAZITE

pri nakupu Opalografov in kemikalij na originalni ovoj z zaščitno znamko „Globus“! Na zalogi pri trvdki

LUD. BARAGA, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6

FERLINZ,

Staničeva ulica št. 21

dobavlja plemenske

srebrodlake

in

modre lisice,
kune (Herz)

mlade in stare

Najboljša naložitev

KAPITALA!

Obiskovalci velesejma!

Oglejte si razstavo v pav. H št. 263 prvovrstnih izdelanih bičev (gajžle) usnatih vezalk, jermenov za cepe, goži itd., ki jih je razstavila domača tvrdka :: Jos. PLESKOVIČ, M rna, Slovenija ::

Zahvala

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom smrti našega dragega očeta, gospoda

Franca Zupanca

ter vsem, ki so v bolezni in ob smrti stali na strani in vsem, ki so dragega pokojnika kropili, molili zanj ter ga spremili do groba, bodi tem potom izrečena naša najpristranejša zahvala in iskreni Bog plačaj!

Lancovo-Radovljica, 1. junija 1930.

Žalujoča rodbina ZUPANČEVA.

Potrjeni globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je gospa

IVANKA KOBAL

roj. Borštnar

soproga davčnega kontrolorja

danes jutraj po dolgi, mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice se bo vršil v sredo, dne 4. junija 1930, ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Radovljici.

Radovljica, dne 2. junija 1930.

Žalujoči ostali.

Severjeva otomana

x 32 peresi v sedežu in 4 v zglavju.

Velikost 185 x 78 Najboljši material.

Cena 570 do 850, po izbiri preobleke.

Zahtevajte vzorce!

SEVER RUDOLF, Marijin trg št. 2.

Vsak gospod

mora pregledati pred nakupom novega klobuka ali kape veliki ilustrirani cenik veletrgovine STERMECKI v Celju z več tisoč slikami. Uverili se boste o bogati izbiri najmodernejših klobukov, kap in tisoč drugih predmetov, katere dobite mnogo ceneje kakor kjerkoli. Navadni klobuk Din 55, boljši 72, 78, modni 84, fini 95, iz zajčje dlake 119, lovski 77, deški 35, slamnik 20, 30, 60, za dečke 17, za deklice 12, športne kape od Din 25 dalje. Neodgovarjajoče se zamenja ali vrne denar. Paketi preko 500 Din poštnine prosti. Cenik na zahtevo popolnoma zastoj.

Trgovski dom STERMECKI, Celje št. 20 Dravska banovina.

„Griesogen“

autogenske varilne aparate vidite lahko v praktičnih predvajanjih na VELESEJMU v paviljonu

Tvornice za dušik d. d., Ruše

Zastopstvo in zaloga:

Feliks Toman ml. LJUBLJANA Resljeva c. 30

Paviljon H

Francoski oddelek na velesejmu
koja 219-221

Alimentation

Biscuits PERNOT
Conserves - Sardines

Rödel-Dandicole et Gaudin

Rum »Negrita« - Bardinet
Cognac »ADET«
Šampanjec JOHNSTON
Namizno olje FRANÇAIS - EXTRA
TONI - KOLA krepilno vino

Bordoška in burgonjska vina tvrdke Ev. DUPONT & Cie.

Obiskovalci velesejma!

Oglejte si krasno, moderno izdelano spalnico v paviljonu »E« št. 57, katero je izdelala tvrdka

IVAN NOVAK

strojno mizarstvo in zaloga pohištva
VIZMARJE — ŠT. VID NAD LJUBLJANO.

FURMOTO

najpopolnejši angleški čistilni preparati

FURMOTO ALL — METAL

specijalni izdelek za čiščenje žlahtnih in ostalih kovin, kakor jedilnega orodja in nastavkov iz zlata, srebra, alpaka- in kina-srebra, predmetov iz medi in bakra, cerkvene posode, lustror itd.

FURMOTO — POLISH

je nedosegljivo sredstvo za čiščenje in poliranje pohištva, avtomobilov, usnjene garniture in sploh vseh poliranih in emajliranih predmetov.

Glavni zastopniki:

M. GREGOVIČ & CO., Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1. Telefon 2971.

Dobi se v trgovinah z barvami in drogerijah.

Lazeči nočni mučitelj!

Mrzeč svetlobo, živeč v zamazanih razpoklinah, prileze stenica po noči in te grize ter ubada in Ti s tem krađe Tvoj nočni mir. Ubij jo tam, kjer živi. Škropi s Flit-om v vsako razpoklino in v vsak kot.

Flit je smrtonosen muham, komarjem, bolham, moljem, mravljam, ščurkom, stenicam in njihovim jajcem. Tebi ne škodi. Ne pusti madežev.

Ne zamenjaj Flit-a z drugimi različnimi sredstvi. Pazi na vojaka na rumeni konvi s črnim robom.

FLIT

načlo ubije

RAZGLAS

Krajevni šolski odbor Slatina Radinci

razpisuje gradnjo novega šolskega poslopja

in sicer s pridržkom, da odda vsa dela skupno ali posamezno in ne glede na najnižjo ponudbo.

Pravilno kolkovane ponudbe je predložiti županstvu občine RADINCI v zaprti kuverti najpozneje do 15. junija t. l. 12. popoldne.

Načrt, stroškovnik in splošni pogoji so na vpogled v pisarni »Zdravilišča Slatina Radinci«.

Krajevni šolski odbor Slatina Radinci.

Tajnik: Janžek.

7688

Predsednik: Zemljšč

Centralne

kurjave

vodovode

Inženir

Gustav Zemánek

& Co,

družba z o. z.

Ljubljana, Knafljeva ul. št. 10 — Telef. 2621

Zahvala

Za mnoge izraze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom smrti naše ljubljene mamice, gospe

MARJETE JONTES

za poklonjeno cvetje in vence ter za spremstvo na njeni zadnji poti, se vsem najlepše zahvaljujemo.

V Ljubljani, dne 2. junija 1930.

Žalujoči ostali.

7672

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša draga mama, stara mama, gospa

MARIJA BOH

SOPROGA POSESTNIKA

dne 30. t. m. po kratki in mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno preminula.

Pogreb nepozabne pokojnice je bil v nedeljo dne 1. junija t. l. na pokopališču v Grosupljem.

Grosuplje, dne 30. maja 1930.

ŽALUJOČI OSTALI

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelki »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tičečo se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din

CENE MALIM OGLASOM:

Zenitve in dopkovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 3 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Naslovi malih oglasov

In druge informacije tičečo se oglasov, se dobijo tudi v podružnicah »JUTRA« v

Novem mestu in na Jesenicah

Ljubljanska cesta št. 42

pri kolodvoru št. 100

Male oglase in inserate naročate v naših podružnicah.

Službe dobri

Zobotehniškega praktikanca s lastno opremo sprejemam na domači naslov v oglasni oddelku »Jutra«. 21738

Samostojno

kuhario za vsa gospodinjstva (dela) s šifro »Jutra«. 21731

Dva vajenca

na terensko in jermenarsko stroko sprejemam. Istotam tudi šifro »Jutra«. 21636

Razposiljalnica

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Vajenca

na potrebo solsko izobraževanje sprejemam v trgovino s sušenimi sadjem. 21636

Knjigovodkinjo

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Prodajalko

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Dekle

v starosti od 18-25 let, za vsa dela sprejemam. 21636

Operacijska sestra

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

kot bolničarko

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Dekleta

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Točaja

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

3 dobre črkošilkar.

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Mehanik-šofer

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Perfektno likarico

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

več dobrih peric

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

G. Th. Rotman:

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Potovanja in čudovite

prigode Tomija Popkinsa

Toda brada doktorja Golubovskega,

ruskega učenjaka, je vendar vzbudila v stražniku nezanimanje. Sekel v z roko — in glej resnično: pod brado je videla prava, pravcati žanjarska stekla nica.

Čevljar, pomočnika

majšega sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stasčičarja, gđc. za

buifet in piccolo sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Postrežnico

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Tehnik

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Gospodinjico

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Mladi dekle

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Plačilno natakario

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Brivski pomočnik

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Sopotnika - trgovca

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Trgovski potniki

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Zaslusček

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Izurnjena šivilja

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Zgovornega

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

gospoda

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Izurnjeno šiviljo

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Zastopnika

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Zastopnika

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Gonilna jermena

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Puhačo perje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Šiviljo

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Dva asparagusa

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Vrtne mize

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Kopalno banjo

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Slike, akvareli

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Drva in odpadki

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Otroško postelji

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Športni voziček

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Otroški voziček

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Vrtne stole

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Več umivalnikov

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Motorna vozila

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Avto kovčeg

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Tovorni avto Fiat

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Avto-blatnike

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

hladilnike

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Vsakovrstno zlato

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Črne - juvelir

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Srebrnega denarja

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Prehrana

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Na hrano

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Kolesa

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Moško kolo

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Kupim

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Kopalno banjo

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Avto in pas

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Močno tehnično

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Kopim

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Kdor posodi

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

20.000 Din posojila

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Kovači!

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stavbno parcelo

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Manjšo hišo

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Trgovski mlin

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Posestvo

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlajša denarja ali moka. 21636

Stanovanje

sprejemam na svojo ekspedito mlaj

Iz življenja in sveta

Z Reinhardtove proslave

Znani nemški režiser Reinhardt govori pred svojimi zbranimi učenci na slavnosti 25-letnice svojega delovanja.

Novo odkrita zlata polja v Sibiriji

Bajna dežela zlata onkraj Urala — Rusija bo pridobivala do šest milijonov kilogramov zlata na leto — Vedno več novih nahodišč zlata

Iz Moskve poročajo, da je sovjetska vlada zaplenila vse parnike, ki so last angleške koncesije »Lena Goldfields« in ki obratujejo na področju družbe po rekah Leni, Vitimu in Olekmi. Sovjeti utemljeujejo zaplenbo s tem, da je treba kraje ob teh treh rekah založiti z živili, ker po brezbriznosti angleške družbe grozi tamošnjemu delavstvu glad. V peščenih naplavinah reke Lene je zlatega prahu in zrnc za 50.000 kg. Angleška koncesija kot naslednica predvojnega istega imena izpira zlato in zaposluje kakih 8000 delavcev. Pridobivanje zlata se vrši s stroji in prinaša angleški družbi velikanske dobičke. Lenska koncesija je eno izmed redkih tujih podjetij v Rusiji in dela z dobičkom do 400 odst. Koncesija bi obratovala še sedem let, nakar bi vse podjetje prešlo v last države. Sovjetom je na tem, da ovirajo kolikor mogoče izkoriščanje zlatih polj z upravnimi ukrepi, ker ne morejo kar na lepem odpovedati sklenjene pogodbe.

Sibirija je na zlatu najbogatejši del sveta. Vse nje reke so zlatonosne. Zlasti v gorovju Aldan, na Altaju, vzdolž

vsega Jeniseje in ob rekah Vilimu in Leni je vse polno nahodišč zlata. Lani so odkrili zlato na zapadnem bregu Jeniseja pri selu Vorogovu. Tu je nahajališče tako bogato, da kopljejo zlato kar v gradah iz skale. Pri železniških delih je lani slučajno odkopal veliko kepo zlata neki delavec ob Bajkalskem jezeru.

Središče pridobivanja zlata je mesto Bogajdo, nedaleč jakutskih meja. Tam so razen peska in drobec v naplavinah našli tudi zlato rudo, ki jo bodo sedaj izkoriščali v velikem obsegu. Od glavnih rek so zlatokopi prodrli v notranjost ob rečicah in potokih ter odkrili nova bogastva. Znamenita najdba je predvsem obsežno zlato polje ob rečici Kolaru, kjer so že prvo leto pridobili 1500 kg zlata. Nahodišče leži globoko v sibirski prašumi, ali vse kaže, da bo v par letih na tem neobjavljenem prostoru zraslo veliko mesto. Odprava geologa Obručeva poroča nadalje o novem zlatem ozemlju, ki meri preko 140.000 štirinajstih kilometrov. Vesti o nahodiščih zlata prihajajo tudi iz Kazakstana in s Kavkaza.

Na zlatih poljih obratujejo doslej kakih 50 velikanskih črpalnikov, strojne tovarne v Leningradu pa jih imajo v delu še 28, ki bodo kmalu gotovi in odpremljeni na lice mesta. O ogromnem zlatem bogastvu Sibirije imamo lahko samo nejasne pojme; sovjetska vlada pričakuje, da bo po izvršeni industrializaciji države lahko pridobivala po pet do šest milijonov kilogramov zlata na leto.

V Sibiriji živi cela vojska poklicnih zlatokopov, ki prodirajo v odljudna gorovja do izvirkov zlatonosnih rek in odkrivajo nova bogastva. Državna organizacija »Sojuz zolota (Zveza zlata)« izdaja dovoljenja za kopanje zlata in mu odkaže mesto, kjer lahko dela. Posamezni delavci delajo zelo primitivno, včasih samo z motiko in lopato. Nekateri imajo preproste stroje za izpiranje zlata. En gram zlata plačuje država po rublju (pol dolarja). Kdor najde veliko in izdatno zlato žilo dobi zanj nagrado do 10.000 rubljev. Delavci pa tudi lahko sklenejo z državo pogodbo, da pridobivajo zlato zanj in imajo pri tem stalno provizijo. Država jih hrani in oblači ter skrbi za orodje. Nekateri zlatokopi zaslužijo po 50 rubljev dnevno. V petletnem gospodarskem načrtu Rusije so sovjeti posvetili pozornost tudi zlati industriji in si od nje obetajo izrednih dohodkov, ki so jih doslej po večini odnašale tuje koncesije, zlasti že omenjena angleška družba »Lena Goldfields«.

Turški narod svojemu preporoditelju

Angorska skupščina je predala Kemal paši originalno darilo v priznanje njegovih zaslug za modernizacijo Turčije. Darilo je srebrna plošča, na kateri je vrezana latinska abeceda, ki jo je uvedel Kemal.

Leonid Andrejev:

„Koreografija“

Ples je umetnost, lahko bi celo rekli »visoka« umetnost. To že davno vido — celo tisti, ki niso nikoli obiskovali kakšnega seminarja. In ti pač najbolje poznajo življenje. Zakaj je tako, bog vedi; jaz ne vem. Ampak sem verjen človek, ne le v verskih, marveč tudi v drugih stvareh. Zato verujem, da je tako. Umetnosti so prav različne. Svoječas je veliko za »umetnost« tudi ščegetanje po petah. Čemu bi torej podcenjevali ples, ko je vendar splošno znano, da nas plesalke s svojimi nežnimi nožicami ščegetajo po dušah, da nam srce zaigra in planemo v ekstazo. Tedaj ostane pri tem, da je ples »visoka« umetnost.

Samo enkrat sem bil v baletu, zato me ima, da bi pripovedoval, kako je tam. Najprej se ljudje nastavijo pred blagajno ter čakajo, da bi se iznebili denarja. Da, ta nesrečni denar! Težji jih. Na tako različne bridke načine služimo vsakdanji kruh, da ga pri gledališki blagajni prav lahko mečemo v stran. Za denar si torej kupiš prostor — sedež, stojšče ali karkoli. In čim imaš vstopnico, tečeš v garderobo, najameš še karkoli in sedeš na odkazano mesto. God-

ba zasvira. Zastor se dvigne, velikanski prostor zazija pred občinstvom. Rekel bi skoraj, da je sličen poljani. Pa le ni gladka poljana, zakaj tu in tam so markirana drevesa, med njimi pa se sučejo živa bitja. To so ljudje. Vsi so v kostumih, kakor da živi človeštvo v večnem predpustu. Z rokami mahajo in tekajo s kraja na kraj ne zinejo niti besedice — do konca predstave. Mi pa, ki smo vajeni, da ljudje govorijo, ki vidimo soljudi, kako odpirajo usta, upravičeno pričakujemo, kdaj bodo rekli besedo. Nu, si mislimo, zdaj igra godba in velja počakati, da neha. Najbrže jih to ovira, da molče kakor ribe. Ampak godba prestane, plesalci pa še vedno — molče.

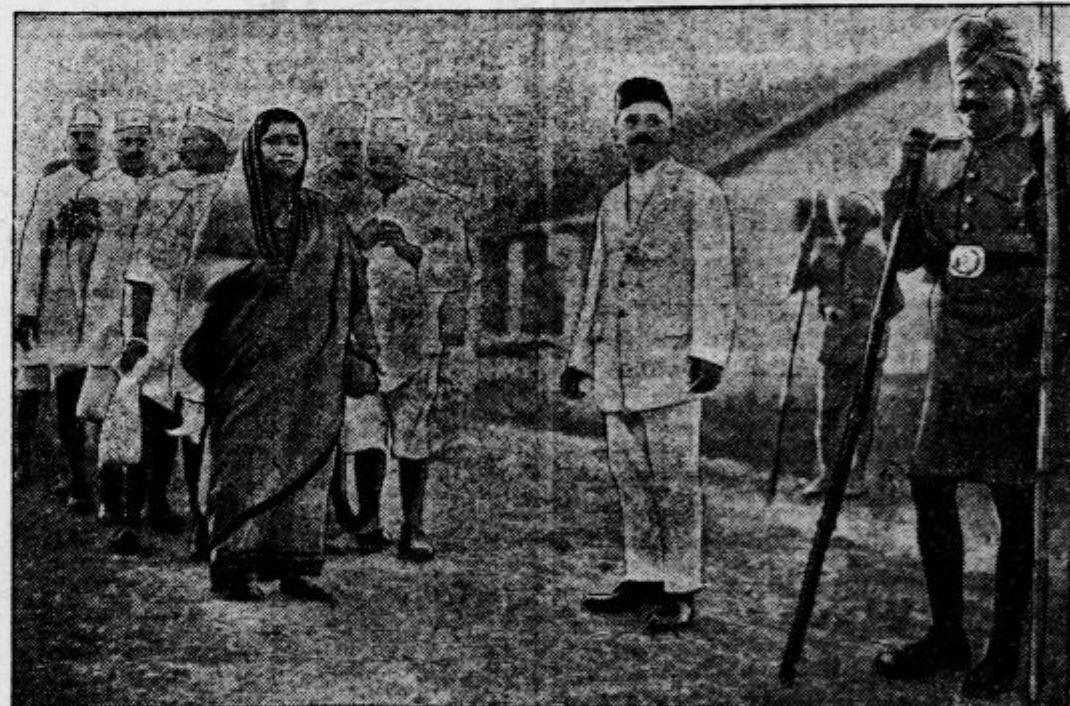
Tedajci se nenadoma nekdo prekopicne ali pa steče mimo svojega tovariša. Molčanje jame prevarčati kozolce in skače v vis, pa zopet v stran in tako dalje. Kadar se požene kvišku, zloži noge skupaj, kadar odskoči v stran, vrže zdaj to, zdaj ono nogo zadenski. Bože moj! Saj je podoba, kakor da so mu noge odveč! Šele zdaj mi je prišlo na um, da so mutci ljudje posebne vrste. Nesposobni za delo v vsakdanjem pomenu besede, gotovo skušajo izražati svoje občutke s poskakovanjem. Kaj hočemo! Potrpeti je treba. Ta hip sem se domislil svojih otro-

Sleparska psihoanaliza

Londonsko odlično družbo zanima sedaj slučaj nekega rafiniranega sleparja, ki se je nasečil v najbogatejši četrti, si opremil stanovanje po vseh pravih vzhodnih razkošnostih ter se izdal za zdravnika modernih živčnih bolezni, izvirajočih iz brezdelja in prevelikega blagostanja. K možu so prihajale ženske, ki so se čutile na svetu nesrečne, ki jim ta svet več ni mogel dati veselja in ki jih je zavoljo tega popadalo neutešno svetobolje. Slepar je nastopal kot psihoanalitik in glasoviti zdravnik za vse slučaje psihopatije. Skrivnostna notranja uredba stanovanja, mile oči psihoanalitika in njegov očarljivi in pomirljivi glas, vse to je storilo, da so ženske zaupale »zdravniku« vse svoje težave, blodnje in grehe. Že prvi pogovor s psihoanalitikom je stal od 2000 do 3000 dinarjev, zdravljenje pa je bilo preračunano vsaj na deset obiskov. Pri tem je prekanec izvel iz svojih lahkomišelnih in lahkovernih žrtv vse njih skrivnosti ter jim ob koncu zdravljenja namignil, da bi bilo pač neugodno, če bi zgodovina njih bolezni na ta ali na oni način prišla na dan. Tega da se sicer ni bati, ali na svetu je vse mogoče... Žrtve so razumele ta nežni poziv in so nosile psihoanalitiku težke tisočake, da bi skrbno čuval zaupane skrivnosti. Nekateri dame so z anonimnimi pismi obvestile policijo o početu moža, neka odločnejša in pametnejša pa ga je kratkoma ogradila. Oblast se je pozanimala za psihoanalitika, vendar mu ne more dokazati ničesar, ker se žrtve iz razumljivih razlogov ne javljajo, da bi pričale proti izsiljevalcu. Žrtve neovirano zapustijo London in odnese težke tisočake. Gotovo se bo nasečil v kakem drugem večjem mestu ter bo zopet skubil bogate ženske, ki od samega brezdelja zapadajo v melanholijo.

Ničeva slava

Neki Berlinčan je šest dni zaporedoma pridno čital vse berlinske dnevnike, da ugotovi, kateri javni delavci so največkrat omenjeni v tisku. Prišel je do popolnoma nepričakovanih zaključkov. Največ so pisali o ministru poljedelstva Schilleju, ki ga inozemstvo skoraj ne pozna; omenjen je bil 445 krat, dočim so pisali o predsedniku Hindenburgu samo 32 krat! Izmed tujcev je zdaj na prvem mestu Gandi — 245 krat. Sledita mu voditelja MacDonald — 175 in Briand — 140 krat. A Mussolini je omenjen samo 43 krat. Prav malo je prehitel gospo Marto Hanau, ki je tako junaško stradala v pariški ječi in je zaradi tega dosegla 40 »točk« v dnevnem tisku.

Kako so aretirali indijsko voditeljico Saradžini Najdu

Slika nam prikazuje trenutek, ko stražniki indijskega solnega monopola zabranijo naslednici Gandhija vstop v soline, kjer je hotela nadaljevati započeto kršenje solnega monopola. — Desno stoji dva stražnika z bambusovimi palicami. Angleška vlada se je redko poslužuje strelnega orožja in je doslej proti upornikom večinoma zadostovala bambusova batina.

Mehika proti ženskam v hlačah

Župan mesta Matamorso v Mehiki je nedavno izdal odlok, ki prepoveduje ženskam v hlačah vstop v mesto. Ameriške turistične družbe, ki prirajajo čisto izlete na mehiška tla, so namreč uvedle pri damah moške hlače, ker so bolj praktične nego ženska obleka in ker damski potniki na mehiškem ozemlju nimajo običajnih udobnosti. Krepostni mehiški župan je z nejevoljo gledal to pohujšljivo nošo ter se je naposled osokolil do omenjenega odloka. Komaj je bila nova naredba objavljena, že se je pokazala na obzorju karavana ameriških potnikov, ki niso imeli pojma o novem zakonu. Veliko je bilo začudenje izletnikov, ko so jih pred mestom ustavili stražniki in jim pojasnili kako in kaj. Vesela ameriška družba pa se ni razburjala, marveč se mirno utaborila na travniku pred mestom. Moški so odšli v mesto, da nakupijo potrebnih živil in še bolj potrebne pijače — zaradi slednjega so namreč izlet v Mehiko zelo priljubljeni — ter po vrtnitvi priredili na zeleni trati pravo ljudsko veselico. Ta je privabila tudi mnogo domačinov, ki so se na veliko žalost župana udeleževali veselja brez bojazni, da bi se pohujšali nad ženskimi hlačami.

Rektor italijanskega vseučilišča — zločinec

L. 1924. je italijansko javnost silno razburil zločin služkinje Galiardijske, ki je s pomočjo neznanih oseb umorila in sežgala sina svojega gospodarja. Tedaj je prevladovalo mnenje, da je hotel nezvesta služkinja s tem zločinom pripomoči svojemu ljubčku, da bi v splošni zmešnjavi oropal veleposestnika Amata, pri katerem je služila. Služkinja je bila zavoljo maletnosti obsojena na 17 let ječe. Po smrti bogataša Amata pa je med njegovimi dediči prišlo do hudih prepirov in v teku teh je končno prišlo na dan, da sta idejna očeta grozovitega umora Giuseppe Marjorana, rektor vseučilišča v Cataniji (Sicilija) in njegov brat Dante. Iznebila sta se na ta način dečka, da sta postala dediča Amatova. Že pri razpravi so ljudje šušljali to in ono, ali morilecema se je posrečilo z denarjem in z osebnim vplivom preprečiti pravilni potek preiskave. Sedaj pa so sorodniški spori spravili na dan gnusni zločin in oblast je zaprla oba odlična zločince, ki čakata sedaj obravnave v katanjskih ječah.

Poletne obleke

za gospode, platnene in lister suknjiče, modne hlače najcenejše pri trvdki

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

FLY-TOX

(Fly-Tox)

UNIČEVALEC MRČESA

Zanesljivo in hitro uničuje MOLE, MUHE, KOMARJE, STENICE in vse ostale MRČESE

kakor tudi njih zaloge DOBIŠE POVSOD

v originalni modri francoski opremi

Varujte se pred ponarejenimi nadomestki!

Zastopstvo za Slovenijo:

Dr. A. Kansky

kemična tovarna,

Ljubljana, Krekov trg 7

Važna iznajdba za zračno vojno

V Ameriki so izumili izstrelak, ki sveti vso pot, ko zapusti cev puške. Nova krogla pušca za seboj podnevi in ponoči jarko rdečo svetlobno črto. Pomen te iznajdbe v zračni vojni je lahko oceniti. Po tej svetlobi strelec od trenutka do trenutka lahko natančno kontrolira in popravlja streljanje, zlasti pri strojni puški. Že pri streljanju na stoječe predmete je ta krogla velike važnosti, tembolj pa pri streljanju na letala v zračnem prostoru, kjer je bil uspeh streljanja doslej vedno silno dvomljiv. Krogla ima poleg tega še to lastnost, da zažge zažeti predmet. Svetloba povzroča posebna kemična tvarina, ki pri trenju v zraku zažareva in pri udarcu mogočno vzplamti. Poskusi so dognali, da je rdeča svetlobna barva najpripravnější, ker se ostro odraža od nebesne sinjine in je vidna prav dobro na daljavo 1400 metrov. V pasovih za strojne puške sledi na vsako peto patroono ena, koje izstrelak se med potjo svetli.

Koliko lahko zasluži boksač

V Ameriki zaslužijo znameniti boksači na milijone dolarjev. To pa velja le za najznamenitejše moške trdih pesti in še trših lobanj. Začetniki se morajo zadovoljiti z borno plačo po 25 dolarjev na teden, pri tem pa mu čisto polomijo rebra, izbijajo zobe in pokvečijo nos, vse brez odškodnine. Nedavno pa je mladega boksača Billa Andersa doletela nenavadna »sreča«. Pri neki borbi, kjer je bil Anders le gledalec, ga je navzoči stražnik kar meni nič tebi nič v navdušenju mahnil s pendrekom po glavi, da si Bill ni mogel opomoči par tednov od silnega udarca. Medtem je tekla tožba zoper državno policijo, ki je bila obsojena na odškodnino 40.000 dolarjev. Tak slučaj je seveda zelo redek in ni mogoče računati stalno s takimi dohodki.

Poljubi v kinematografu

M. in m. Smith v Chicagu sta šla zvečer v kino in čim so ugasnili luč, sta se pričela poljubovati. A Chicago, raj tolovajev, je tudi mesto stroge morale. Sosedje so prekinili predstavo in zahtevali luč. Pohujšljivi parček je moral ob splošnem zabavljanju zapustiti dvorano. Mr. Smith je vložil tožbo zoper ravnanje in zahteval odškodnino za zamer, ker se v Ameriki vse računa v dolarjih. Razburjeni ravnatelj je dokazal, da je preprečil le nadaljnje neprilike. Kinematograf ni ponočni bar, kjer se vseprek poljubuje ob prepovedanem alkoholu. Zakonca nista niti počakala na popolno temo. Predvajala pa so polarne filme, snežno bele poljane, in so bili poljubi dobro vidni. Mr. Smith je na to odvrnil: »Poljuboval sem svojo soprogo. Nisem kriv, da so naju smatrali za parček, ki je hotel izrabiti temo. Nasprotno, pokazal sem, da je toj zakon idealen. Zahtevam, da se krivica popravi. Kam pride država, če bo preganjala zakonsko ljubezen? Družina je temelj vse družbe.« Sodnik je dovolil užaljenima zakoncema 1250 dolarjev odškodnine.

9. junija

vsi v Križevce pri Ljutomeru na telovadni nastop Sokola kraljevine Jugoslavije v Križevcih. Obenem proslava 10-letnice.

Viljemov sin v vodi

Nekdanji nemški prestolonaslednik je odrinil v družbi treh letalcev z zrakoplovom iz Koenigsberga. A veter je predaleč zanesel zrakoplov in ta se je zvrnil v morje dokaj daleč od obale. Na srečo je opazil dogodek neki parnik in so brodolomci kmalu potegnili na suho.

Član Vodnikove družbe, ali si že pridobil enega novega člana?

Alfred Capus:

Nesrečno dekle

Julij Perron je bil najprikupnejši tip v naši prijateljski družbi. Poleg tega je imel prednost, da je bil najbogatejši. Vzrok za to, da smo mu bili nepretni dolžniki raznih majhnih vsot, za katere smo ga obirali ob koncih mesecev in ki mu jih po nekakšnem tihem dogovoru nismo vračali nikoli. Ta položaj je on sprejemal z veliko dobrohotnostjo in popolno diskretnostjo. Bila pa je tudi navada, da je on plačeval naše zapitke po kavarnah.

Kar se tiče žensk, je bil Perron seveda v sijajnejšem položaju od nas. Lepih deklic mu ni manjkalo nikoli. In ohranjal si jih je dolgo navzlic našim opazkam. Toda za časa našega tovariškega življenja se mu ni pripetilo nikoli, da bi mu kdo od nas nastavil njegovi ženski, nasprotno, še silil nas je — drugače bi se mu zamerili — ugotavljati, da ima čudni dar srečavati samo izbrana bitja, polna ponosa, ki smo mu jih bili dolžni.

Imel pa je neko manijo: to, da je v naši navzočnosti slavil pravstvene lastnosti svojih ljubic. Ni ga utrudila hvala, ki smo jo peli lepoti in eleganci njegovih žensk, nasprotno, še silil nas je — drugače bi se mu zamerili — ugotavljati, da ima čudni dar srečavati samo izbrana bitja, polna ponosa, ki smo mu jih bili dolžni.

duhá in sramežljivosti: vedno sta bila kriva samo neka usodnost, neko slučajno srečanje čudnih okoliščin, če so bila ta bitja zapadla grehu.

In tedaj nam je pripovedoval najbolj nenavadne zgodbe. Neko dekle, s katero je živel tri dni, je bila pravi vzor družinskih čednosti in najizbranejših dobrosrčnosti, ker je uboga sosedin darovala tri franke.

Drugokrat se mu je videla neka plešalka, ki jo je bil iztrgal njenemu poklicu za kakšen teden dni, žrtev velike družbene nepravilnosti: ni mogel razumeti, kako da je tako resno in dobro vzgojeno dekle končalo na odru varieteteja.

Ni podvomil niti najmanj o tistih lepih zgodbicah, ki jih pripovedujejo ženske svojim ljubimcem o svoji preteklosti in ki so resnične le tedaj, ko jih pripovedujejo. Vse te izmišljene zgodbe so se v njegovi domišljiji razvijale v tako pretirano mero, da je postal sčasoma skoraj žrtev nekakšne manije.

Nekega dne nam je predstavil majhno plavalcko z velikimi sinjimi očmi. Ime ji je bilo Leonija in koj prvi večer smo spoznali, da je Perron tokrat bolj zaljubljen nego po navadi in da se bo to razmerje podaljšalo vse bolj nego običajno. Ves čas jo je samo zamaknjeno gledal, kakor da ima pred

seboj prikazen z neba. Sicer pa je bila res dražestna in v naših glavah je vzbujala tisoč veselih predstav. Prebili smo z njo kaj prikupne ure.

Od kod je prišla? Perron nam je to takoj pojasnil. In je dodal:

»Najbolj izredna stvar na njej je ta, da se pod njeno na videz veselo zunanjostjo skriva sila resen značaj, ali še bolje izredno tegoben značaj. Življenje ji je bilo zelo težavno in polno dramatičnih trenutkov. Pokazala je, da je junaška. Počakajte, povedal vam bom. Nenavadno!«

Spogledali smo se začudeno. Kje so bili sledovi kakšne drame v tem tako frivolnem, razposajenem in muhastem bitju? Leonija je bila izmed tistih lahkomiselnih in prikupnih deklic, ki prehajajo od moža do moža čisto otroče in ki ti dajo skoraj razumeti, da ni vredno jemati tragično vse zadeve okoli ljubezni.

In smatrali smo ubogega Perrona za neozdravljivo žrtev lastnih utvar.

V pripovedovanjih lepe Leonije se je čestokrat vračalo ime nekega Gustava. Ta je moral imeti zelo važno ulogo ob začetku njene kariere in samo Perron ni opazil, da je Leonija to ime izgovarjala z nekakšno hvaležnostjo.

»Ah kaj!« je govoril tedaj, ko nje ni bilo zraven: »Ta Gustav je ničvrednej, ki je prav po figovsko zlorabil

njeno mladost.«

In Gustav mu je bil simbol vseh brezvestnih in nevarnih zapeljivcev, Leonija pa uboga in čisto bitje, cvet vseh čednosti.

Njiju razmerje se je vlekle nekoliko let brez vsakih nezdod in v popolnem soglasju.

Nekega večera nam je naznanil Perron svedčano:

»Gustav je umrl!«

Mi smo bili že skoraj pozabili na tega legendarnega Gustava, o katerem nismo vedeli nič določenega. Toda da se ne zamerimo Perronu, smo dvignili obraze z zanimanjem.

Ponavljal je: »Gustav je mrtev!« in je zapadel potem v globok molk.

In od tega večera se je izvršila velika sprememba v njegovem vedenju. Leonija se mu je dozdevala nekakšna vdova. Govoril ji je o bodočnosti, o družbenih zvezah, o potrebi javnega upoštevanja. In ni opazil, da se Leonija dolgočasi ob takšnih pogovorih in da je iskala najmanjših prilik, ki bi ji dovoljevale smeh in šalo.

Ob koncu leta nas je povabil k sebi domov in nam je sporočil uradno novico o svoji poroki z Leonijo.

»Odločil sem se za edini sklep, ki je mogoč. Mnogo sem premišljal in sem prepričan, da sem ravnal po vesti.«

Naravno, da smo se prisilili napraviti radosten obraz, da smo mu čestitali in ga pohvalili. Na dnu pa nas je obhajal občutek, da je vse skupaj vrlo smešno.

Kar se tiče premetene Leonije je povabila najbližje Perronove prijatelje ob stran in jim je dejala s skromnim, prepričevalnim obrazom:

»Prisegam vam, da nisem bila jaz, ki je hotela poroko ... Nikoli mi nisem govorila o tem ... On je hotel. Žal bi mi bilo, če bi me kdo med vami smatral za intrigantko.«

Zagotovili smo jo, da ne.

»Saj ste bili vredni te sreče, Leonija, in prepričani smo, da boste vzor žene ...«

»Toda prikrija mi nisem ničesar, verujte mi,« je dodala, »Niti Gustava niti Franka niti Edvarda ... niti cirkuškega jahača ... niti ...«

Hoteli smo jo prekriti od same prijateljske sramežljivosti, toda ona je nadaljevala nedolžno:

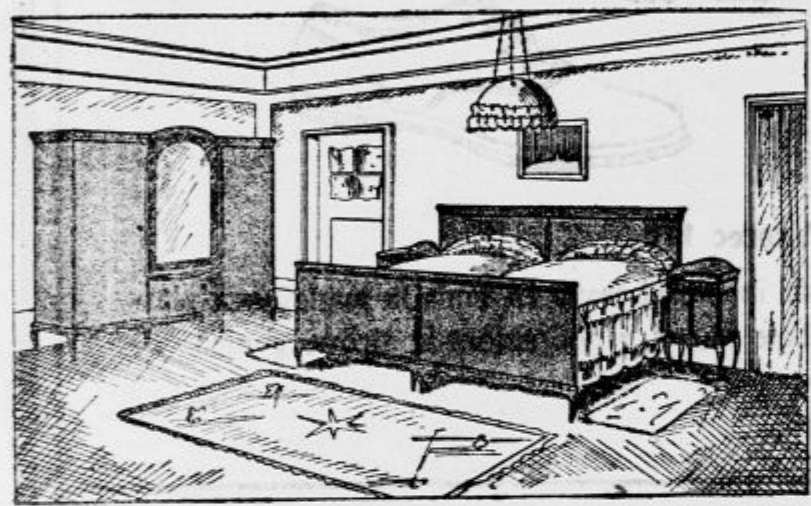
»... ničesar mi nisem prikrija ... niti Renata niti Pavla niti Alfreda niti ...«

Morda bi še nadaljevala, pa se ji je zazdelo pametnejše, da zaključi:

»Vendar, kaj hočete, čutim, da bom Perrona ljubila vseeno ...«

Najmodernejše pohištvo

za spalnice, jedilnice, gosposke sobe itd. kupite po najnižjih cenah pri tvrdki

J. Repše, Ljubljana, Dvorni trg 1

„ALPEKO“ trg.-ind. družba z o. z. Ljubljana 126
nudi po dnevnih cenah

I^a portland cement

svetovnoznanih znamk »Salona« (Tour), »Colossus«, taljeni cement

„SALONIT“

azbestni škrlj, valovite plošče, cevi raznih dimenzij.

Proizvod: „Split“ A. D. za Cement Portland

Prodaja vina.

Uprava patrijarških posestev v Dalju bo prodajala dne 15. junija t. l. potom pismene dražbe svoja vina, in sicer:

100 hektolitrov rizlinga	100 „ ružice
300 „ skadarke (cviček)	150 „ slankamenke
150 „	100 „

vse iz leta 1929.

Ponudniki naj ponudbe izročijo tej upravi najkasneje do 15. junija t. l. do 10. dopoldna v pisarni uprave v Dalju.

Zavarščina je 5% od ponudene vsote. Cena velja franko posestva v Dalju v kupčevih sodih.

Vina se lahko ogledajo vsak dan v kleti v Dalju.

Uprava patrijarških Dobara v Dalju.

Mnogo storite

za nego lica

za nego las pa premalo. Posledica — izpadanje las, osivelost, prhljaj, mozolji itd. — Naročite »Nese«, ki odpravi vse bolezni lasišča. Lonček stane 38 Din. — Razpošilja po povzetju: ZASTOPSTVO »I N E S«, LJUBLJANA, Merosodna ulica 1/L. 12

TUT-TOX

TY-TOX

FUT-TOX je najboljšo sredstvo zoper mrčes.

TUT-TOX je za domačo higijeno nujen kakor milo za vzdrževanje telesa.

TUT-TOX je neškodljiv za ljudi in domače živali.

TUT-TOX se dobi povsod.

Generalno skladišče za Jugoslavijo: v trgovini barv in kemičnih izdelkov: 128

NEDELJKA K. SAVIČA, BEOGRAD, Kolarčeva ulica šte. 5. Telefon 40—34.

Prodaja lestencev in svetilk

Vsled preureditve trgovskih prostorov bom prodajal od 1. junija dalje do predlica raznovrstne lestence in svetilke za jedilnice, spalnice, salone, kopalnice itd. po najnižjih cenah. 7584

IVAN BOGATAJ, elektrotehnično podjetje, KONGRESNI TRG 19, poleg nunske cerkve.

Za birmo

najlepša in najcenejša darila dobite le pri tvrdki

A. FUCHS

Ljubljana, Šelenburgova ulica 6

Za birmo

bomo slikali ceneje

Foto Staut, Kolodvorska ul. 18

II. dvorišče, vhod za avtomobile tudi iz Čopove ulice 10 7517

Kartoteka

družba z o. z. 7492

Velesejem paviljon „N“

Hladilnice

avtomatične, original »Lindes«, za MESARJE in RESTAVRATERJE, ter HLADILNE OMARE za gospodinjstvo dobavi »VEHA« d. z o. z., Ljubljana, Gosposvetska cesta 8. Telefon 27—56. 7423
Na velesejmu paviljon »G« 532—534.

Birmanska darila

URE, ZLATNINA, SREBRNINA! — Tovarniška zaloga švicarskih ur! — Zajamčeno brez konkurence!

Jos. Eberle, Ljubljana, Mestni trg 17

Provizijskega potnika

sposobnega in agilnega, z dobrimi referencami, za Slovenijo, ter

krajevnega zastopnika

za mesto Maribor sprejme EVALD POPOVIČ, mesna industrija v Ljubljani.

Ponudbe z navedbo referenc je nasloviti na Evald Popovič, Ljubljana, poštni predal 39. 7685

V globoki tugi naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljeno oče, oziroma stari oče, gospod

Anton Zaic

posestnik in kovaški mojster v Zalcu

v 63. letu svoje starosti, danes ob 15. uri po dolgem trpljenju previden s sv. zakramenti za umirajočega, mirno v Gospodu zaspa.

Pogreb blagega pokojnika se je vršil v ponedeljek dne 2. junija ob 1/2 5. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče Sv. Kancijana v Zalcu.

Maša zadušnica se bo brala v torek dne 3. junija 1930 ob 6. uri zjutraj v župni cerkvi v Zalcu.

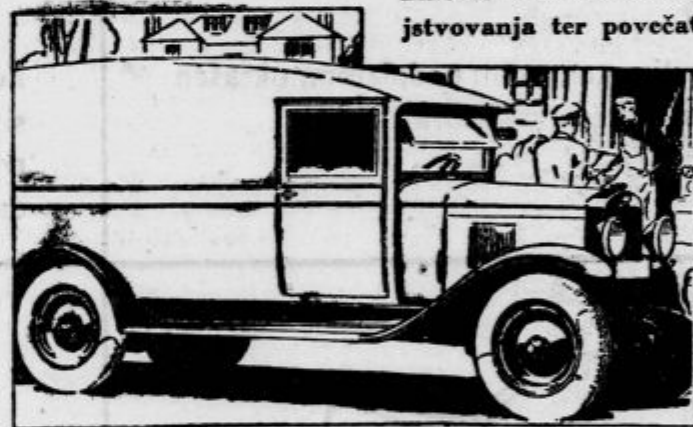
V Zalcu, dne 31. maja 1930.

RUPERT, ANICA, JOSIP, KONRAD, otroci.

Na tisoče poslovnih ljudi najrazličnejših strok je že spoznalo, koliko jim je Chevroletov tovorni avto pripomogel, da so si zvečali dobičke

S ten močnim tovornim avtom, ki doživi reparature le v prav izrednih primerih, si zdaj lahko razširijo polje svojega udejstvovanja in pridobijo novih kupcev

DANES je doba stroja — doba naglice za razvijajoča se podjetja. Poslovni ljudje, ki so pri svojih kupčijah navezani na transport blaga, so kaj brž zamenjali človeško in živalsko moč z motornimi vozili. Tovorni avto Chevrolet, zgrajen za varčnost in dolgo življenje in ki slovi po čudoviti lastnosti, da so mu reparature domala nepotrebne, pomaga tisočim podjetnikom širom sveta razširiti polje njihovega udejstvovanja ter povečati dobiček.

Chevrolet — Pontiac — Oldsmobile — Oakland — Vauxhall — Buick — Marquette — La Salle — Cadillac — Chevrolet tovorni avto — G. M. C. tovorni avto — Fisherjeve karoserije.

PROIZVODI GENERAL MOTORS

CHEVROLETOM

AVTOMOBILI za TRGOVSKE SVRHE

Če kupčujete v eni izmed spodaj navedenih strok, vam je potreben tovorni avto Chevrolet. Stopite k najbližjemu zastopniku. Povedal vam bo čisto natančno, koliko vas stane nabava in vzdrževanje tovrnega avta Chevrolet. Prav tako vam bo razkazal razne vrste karoserij, ki vam jih lahko uredi na Chevroletovi šasiji.

Les in premog, Gradbeni material, Poljski pridelki, Ekspedicija,

Pivovarstvo, Skladišča pohištva in drugega blaga, Pekarije,

Kolonijalno blago, Trgovina z vinom in spiritom, Trgovine s slaščicami i. dr.

ZAHVALA

Prisrčna hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za toliko izrazov sočutja in tolažbe ob priliki prebriske, tako tragične izgube našega, v nežnem cvetu življenja nepozabnega, srčno ljubljeneja

Stankeca

7665

Prisrčna hvala vsem tako številnim spremljevalcem na njegovi zadnji poti; posebno pa bodi izražena zahvala prečistitemu g. župniku za lepe, v srce segajoče tolažilne besede na grobu, namenjene žalujoči materi po sinu in ljubezni do bliznjega.

Istotako bodi prisrčna hvala p. n. učiteljstvu za udeležbo žolske mladine pri pogrebu in za žalostinke, ki so mu jo zapeli njegovi součenci in součenke.

Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Ormož, dne 31. maja 1930.

ZALUJOČI STARŠI STANKO in MARA GRIVEC.

Poletna obutev

Vzorec 470

Št. 19—22 Din 29.—
 „ 23—26 Din 39.—
 „ 27—30 Din 49.—

Otroški platneni čevlji na spono, bele in sive barve z gumastim podplatom.

Din. 59.-

Vzorec 903

Lahek bel platnen čevlček z usnatimi podplati za edinstveno ceno od številke 25 do 34.

Din. 99.-

Vzorec 205

Otroške radosti ne more biti brez udobnega in lahkega čevlčka. Izdelani iz laka ali najfinejšega boksa, oblike prilagojene otroški nožici, za cene, vsakomur pristopne.

Din. 79.-

Vzorec 100

Usnjat telovadni čevlj z belim chrom podplatom, jako lahek in praktičen; priporočamo jih vsled tega zlasti Sokolom.

Din. 59.-

Vzorec 470

Bel, siv ali črn platnen čevlj z gumastim podplatom, elastičen in lahek in posebno poceni. Izdelujemo jih v vseh barvah.

Din. 89.-

Vzorec 170

Ženski in moški čevlji za tenis iz angleškega platna, bele barve, s podplatom iz sirove gume.

Din. 89.-

Vzorec 179

Bel platnen čevlj z gumastim podplatom, okrašen z raznobarnimi gumastimi vložki.

Din. 99.-

Vzorec 270

Ženski čevlj iz najboljšega češkega platna, bele, sive ali drap barve z vulkaniziranim gumastim podplatom in podpetnikom. Pripravni in udobni za dnevno uporabo.

Din. 99.-

Vzorec 175

Damski platneni čevlj na trakove z gumastim podplatom, okrašen z raznobarnimi gumastimi vložki.

Din. 169.-

Vzorec 763

Damski usnjat čevlj na zaponko z nizko peto. Lahek in udoben kot sandala.

Din. 229.-

Vzorec 931

Jako eleganten damski čevlček z zaponko na visoki peti. Novost poletne mode.

Din. 229.-

Vzorec 181

Usnjati luksuzni čevlčki iz raznega pletiva. — Krasni vzorci Vam bodo dostojno izpopolnili Vašo poletno toaleto.

Din. 269.-

Vzorec 634

Krasen moški polčevlj iz najfinejšega usnja, rjave ali črne barve, moderne oblike.

Din. 129.-

Vzorec 171

Moški platneni polčevlji z gumastim podplatom, bele, sive in drap barve. Pripravni in trpežni.

Din. 199.-

Vzorec 663

Moški polčevlj (Fleksible), okusno okrašen z luknjicami in kombinacijo barv. Lahek in udoben kot sandala.

Rata